

Programmabegroting

2020

Inhoudsopgave

Aanbieding..... 4

1.1 Inleiding.....	4
1.2 Begroting op hoofdlijnen.....	6
1.4 Rijksinfra.....	10

Programmaplannen 14

2. Wonen.....	15
2. Leven.....	28
2. Meedoen.....	37
2. Besturen.....	48
Overhead en (hulp-) kostenplaatsen.....	53
Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds.....	56
Lokale heffingen.....	57
Treasury.....	57
Vennootschapsbelasting (VpB).....	58
Overige baten en lasten.....	58
Onvoorzien.....	59

Paragrafen 60

3.1 Algemeen.....	60
3.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing.....	62
3.3 Financiering.....	72
3.4 Lokale heffingen.....	75
3.5 Onderhoud kapitaalgoederen.....	81
3.6 Bedrijfsvoering.....	90
3.7 Grondbeleid.....	94
Verbonden partijen.....	98

Financiële begroting 107

4.1 Meerjarenraming baten en lasten.....	108
4.2 Meerjarenraming vermogenspositie.....	112

4.3 Meerjarenbegroting balansposities.....	119
--	-----

Bijlagen I 20

1 Investeringsprogramma.....	120
2 Aanpassingen meerjarenbegroting.....	123
3 Staat van reserves	126
4 Staat van voorzieningen.....	127
5 Baten en lasten landelijke taakvelden	129
6 Baten en lasten per programma per taakveld.....	131
7 Normen en toetsingskader.....	133
8 Verplichte beleidsindicatoren	139
9 Afkortingenlijst.....	141

Aanbieding

1.1 Inleiding

Waar wordt het geld van inwoners van de gemeente Vught de komende jaren aan uitgegeven? In de programmabegroting 2020–2023 vindt u alle beleidsvoornemens voor deze periode. Samen met de lasten en baten.

Het Bestuursakkoord is uitgewerkt naar de vier programma's: Wonen, Leven, Meedoen en Besturen. De Programmabegroting 2020 kent dezelfde structuur.

2020 is het laatste jaar van deze korte bestuursperiode in verband met de komende herindeling met de gemeente Haaren. Een jaar waarin we belangrijke punten uit het bestuursakkoord realiseren of in gang zetten.

De programmabegroting is op de eerste plaats een kader stellend instrument voor de gemeenteraad. Tegelijkertijd geeft het document inzicht in de financiële positie van de gemeente op korte en lange termijn. Elke gemeente is op grond van de Gemeentewet verplicht een begroting, meerjarenraming, jaarrekening en jaarverslag te maken. De programmabegroting is opgebouwd uit de volgende vijf onderdelen:

De begroting op hoofdlijnen

Dit onderdeel bevat een samenvatting van de belangrijkste punten uit de programmabegroting.

Programmaplannen

Elk programma gaat in op de volgende vragen:

- Wat wil Vught bereiken? Geeft inzicht in de gestelde doelen.
- Wat gaat de gemeente daarvoor doen? Geeft een beschrijvingen van de activiteiten die nodig zijn om de doelstellingen te bereiken.
- Wat gaat het kosten? Bevat een overzicht van de lasten en baten.
- Hoe gaan we dit meten? Bevat een overzicht van wettelijk voorgeschreven beleidsindicatoren.

De overzichten Overhead, Algemene dekkingsmiddelen en Onvoorzien zijn verplichte onderdelen van de programmabegroting.

Paragrafen

De paragrafen gaan in op financiële en bedrijfsmatige onderwerpen die meerdere programma's raken. Alle paragrafen zijn wettelijk verplicht.

Financiële begroting

Dit onderdeel bevat een uiteenzetting van de financiële positie van de gemeente Vught. Met onder andere de geprognosticeerde balans in meerjarenperspectief en ook de meerjarige ontwikkeling van het EMU-saldo. Tevens vindt u hier het meerjarig overzicht van baten en lasten. Verder bevat de Financiële Begroting de investeringsplanning en een overzicht van de reserves en voorzieningen. De meeste overzichten in dit onderdeel zijn wettelijk voorgeschreven.

Bijlagen

De begroting wordt gecompleteerd met bijlagen, waaronder het overzicht van baten en lasten per taakveld.

1.2 Begroting op hoofdlijnen

Wonen

- Gemeentelijke gebouwen naar 'nul-op-de-meter' brengen
- Voorbereiden van Regionale Energie Transitie en Warmtevisie
- Onderzoeken van mogelijkheid om voorbeeld wijk te ontwikkelen op het gebied van duurzaamheid en energiezuinigheid
- Bevorderen doorstroming Vughtse woningmarkt
- Voorbereiden Omgevingswet
- Realisatie hoofdwegenstructuur
- Sluiten overeenkomst snelfietsroute Den Bosch- Eindhoven
- Realiseren twee voet fietsbruggen en een turborotonde Postweg Heunweg
- Verduurzamen (verledden) openbare verlichting
- Realiseren inhaalslag op kwaliteit elementen verhardingen
- Uitbreiden van netwerk voor laadpalen
- Het uitvoeren van de acties uit het klimaatadaptatiebeleid en het verankeren in de omgevingsvisie
- Aandacht voor de kwaliteit en diversiteit van openbaar groen
- Verkoop en/of herontwikkeling gemeentelijke vastgoed
- Verduurzaming gemeentelijk vastgoed
- Aanpak permanente bewoning recreatiewoningen (nieuw)

Leven

- Betrekken van ondernemers in Vught, Cromvoirt en Helvoirt bij netwerkbijeenkomsten
- Evaluatie inzet bedrijfscontactfunctionaris
- Werken aan een gezonde toekomst van Jeugd- en jongerencentrum Elzenburg
- Uitwerken van masterplan bewegen en sporten in de openbare ruimte
- Opstellen van een Integraal Huisvestings Plan
- Werken aan verdere uitvoering integraal plan Sportpark Bergenshuizen
- Omvormen van Speeldoos tot een cultureel centrum

Meedoen

- Inkopen specialistische Wmo en gespecialiseerde jeugdhulp
- Voorbereiding decentralisatie beschermd wonen en maatschappelijke opvang
- Besluit toekomstige samenwerking WSD en gemeente Vught
- Voorbereiden op de nieuwe wet inburgering
- Uitvoeren Lokale Inclusie Agenda
- Stimuleren activiteiten aanbod in Elzenburg
- Pilot transformatie dagbesteding
- Voorkomen en bestrijden van armoede en schulden
- Werken aan ondersteuning van (jonge) mantelzorgers
- Stimuleren van sporten en bewegen in de openbare ruimte
- Doorontwikkelen Wegwijs+

Besturen

- Sturen op verdere daling misdaadcijfers Vught
- Continuering samenwerking partners op het gebied van georganiseerde criminaliteit
- Controleren financieel beleid Veiligheidsregio
- Gemeenteraad van Vught heeft grip op de regionale samenwerking.
- Gemeenteraad van Vught geeft sturing bij een goede invoering van de Omgevingswet in Vught.
- Doorontwikkelen (digitale) dienstverlening.

I.3 Financiële beschouwingen

I.3.1 Inleiding

Voor de financiële doorrekening van de Meerjarenbegroting is een aantal uitgangspunten belangrijk geweest. Dit zijn:

- De Kadernota 2020-2023.
- De budgetten in het Sociaal domein zijn gebaseerd op eerdere realisatiecijfers. De koppeling tussen de integratie- en decentralisatie uitkeringen en de exploitatiebudgetten is los gelaten. Dit sluit ook aan bij de inbedding van deze rijksuitkeringen in de algemene uitkering uit het gemeentefonds.
- Het meerjarenperspectief is nog fors gewijzigd na de Kadernota. Naast de eerder gemelde effecten in de meicirculaire hebben ook de CAO-ontwikkelingen grote financiële gevolgen. De septembercirculaire laat een positief beeld zien.
- De betaling van onze bijdragen in het project Rijksinfra voor zowel PHS, N65 en Wolfskamerweg is vertraagd. We willen deze betalingen nog steeds vooraf doen en zijn hierover in gesprek met onze partners. Hierdoor zijn de risico's voor rente- en inflatie ontwikkelingen beter beheersbaar.
- De uitkering uit het gemeentefonds zijn gebaseerd op de septembercirculaire. Het is voor het eerst dat we deze in de Programmabegroting verwerken. Hierdoor is het aanlevermoment van de stukken aan de raad op een later moment.

I.3.2 Meerjarenbegroting baten en lasten

Ontwikkeling van het meerjarig begrotingssaldo

Meerjarenbegroting (* € 1.000)	2020	2021	2022	2023
Saldo Kadernota 2020-2023	-1.526	4	580	1.684
Meicirculaire 2019	-94	-390	-738	-805
Gevolgen meicirculaire sociaal domein	-60	-421	-403	-340
Meerjarensaldo na circulaire	-1.680	-806	-561	539
Bijstellingen programma's				
Wonen	1.644	1.385	1.333	371
Leven	106	154	156	56
Meedoen	287	154	155	155
Besturen	-365	-868	-439	-440
Overhead	-42	-38	-42	-41
Overigen / Algemene dekkingsmiddelen	-401	-368	-195	399
Uitkeringen gemeentefonds	302	826	397	397
Totaal bijstellingen programma's	1.531	1.245	1.365	897
Programmabegroting 2020-2023	-149	438	804	1.436

De bijstellingen op de programma's resulteren in een structureel sluitende meerjarenbegroting.

Als belangrijkste mutaties zijn te noemen: hogere kosten door CAO-ontwikkelingen, extra legesinkomsten, extra dotaties in reserve Rijksinfra zijn ten laste van de algemene reserve gebracht in plaats van de exploitatie, lagere kosten WMO 2020 en de septembercirculaire. Bijlage 2 bevat een uitgebreide specificatie van alle mutaties.

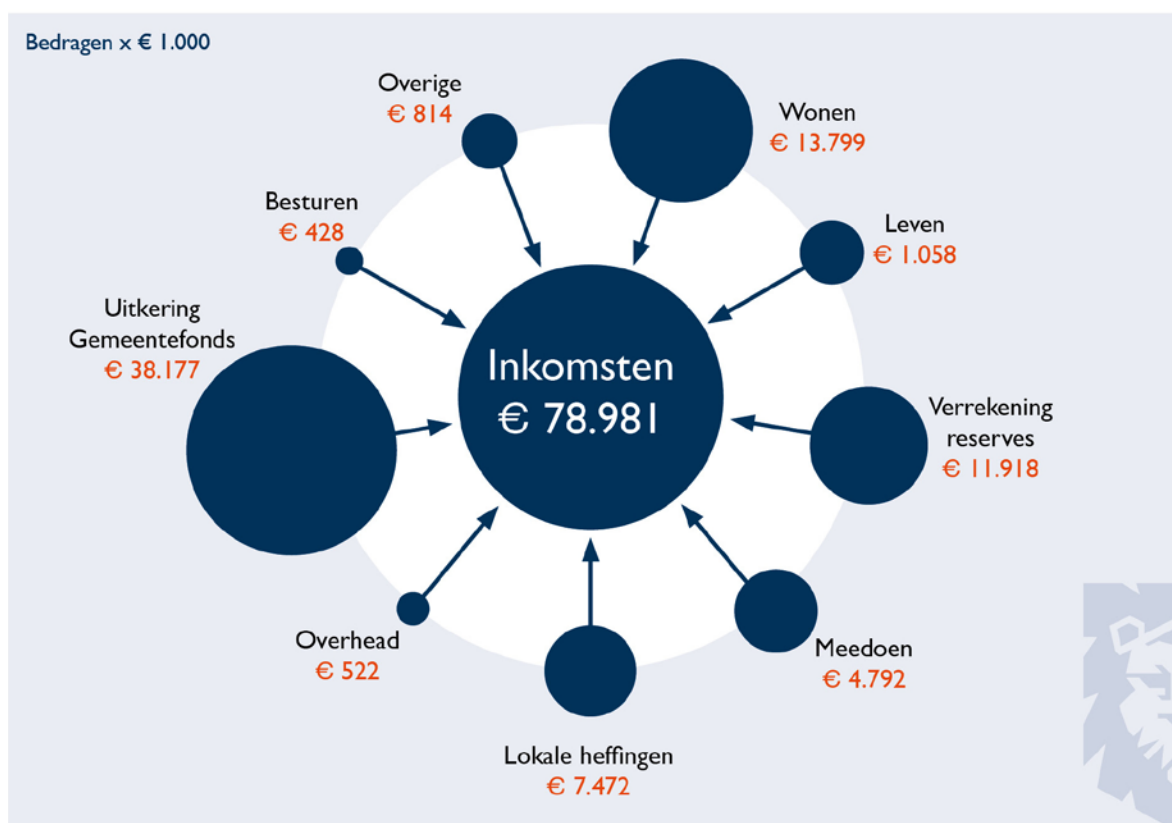
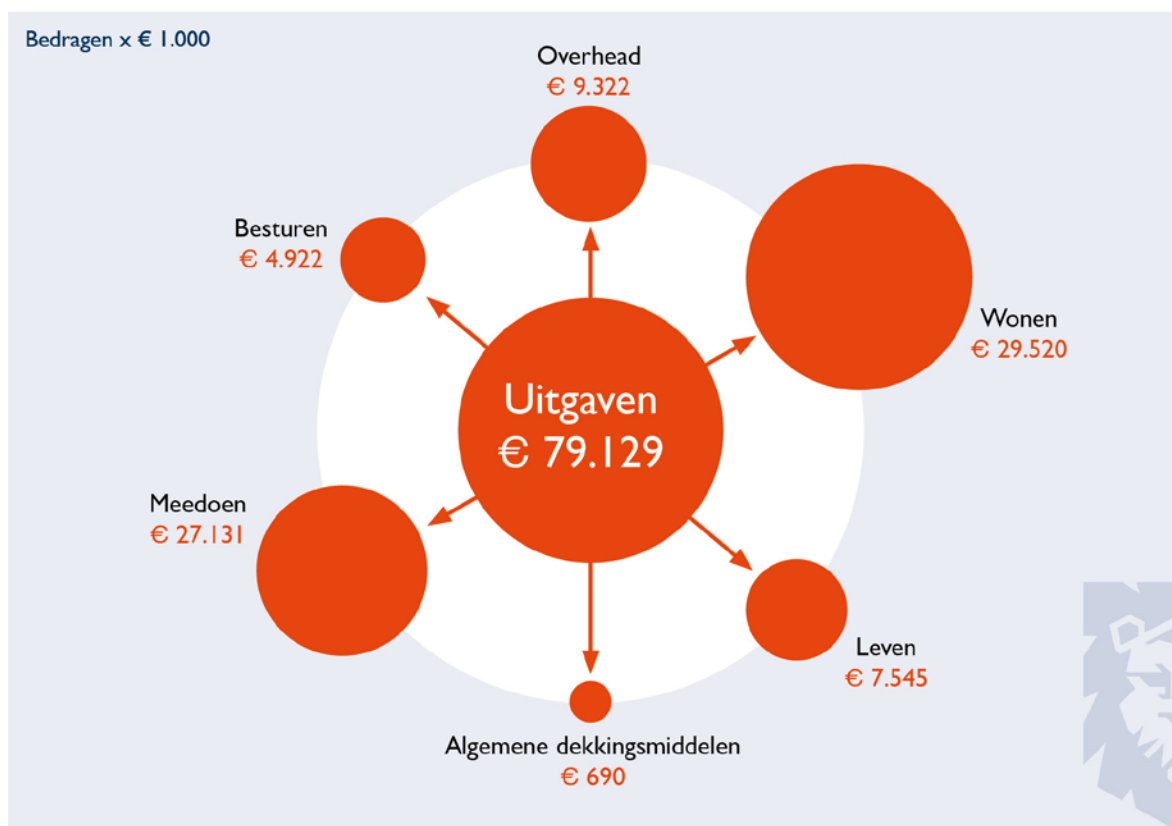
Ontwikkeling van het structurele begrotingssaldo

Presentatie van het structurele begrotingssaldo <i>bedragen x € 1.000</i>	2020	2021	2022	2023
Saldo baten en lasten	-12.067	-1.229	171	754
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	11.918	1.667	633	682
Begrotingssaldo na bestemming	-149	438	804	1.436
Waarvan incidentele baten en lasten (saldo)	452	-47	16	-11
Structureel begrotingssaldo	303	391	820	1.425

Het begrotingssaldo gecorrigeerd voor incidentele baten en lasten noemen we het structurele begrotingssaldo.

Bij de beoordeling van onze financiële positie kijkt de Provincie, als toezichthouder, naar het structurele evenwicht in onze begroting.

Overzicht van de netto uitgaven en inkomsten begroting 2020

1.3.3 Financiële positie

Bij de financiële positie gaat het om de juiste balans tussen vermogen en exploitatie, rekening houdend met financiële risico's. Het is niet voldoende dat in een jaar de lasten worden gedekt door de baten. Dit moet structureel het geval zijn, in een reeks van jaren. We moeten immers ook in de toekomst in staat zijn om onze publieke taken in te vullen.

De grote bijdragen (PHS en N65) van Vught aan het project Rijksinfra maken het onvermijdelijk dat we interen op onze financiële positie. De gevolgen hiervan, de extra uitgaven in het sociale domein, CAO-ontwikkelingen en bijstellingen uit de circulaire, zien we terug in de ontwikkeling van de meerjarenbegroting en de kengetallen solvabiliteit en de schuldpositie.

Afgezet tegen de normpercentages van de VNG bereiken de kengetallen een kritische grens. Er is sprake van een structureel sluitende meerjarenbegroting. De reserveposities zijn voldoende maar vragen om blijvende aandacht.

Door de schuldpositie zijn we kwetsbaarder voor renteontwikkelingen. Het risico op korte termijn achten wij door de ontwikkelingen op de kapitaalmarkt beperkt. De wendbaarheid van de begroting is beperkt; mede omdat onze stille reserves worden ingezet.

De komende periode blijft vragen om een goede balans tussen de aanwezige risico's, onze publieke taken en een financieel gezonde en zelfstandige gemeente Vught.

De reserve grondexploitatie ontwikkelt zich positief.

Onomkeerbare ombuigingen passen we alleen toe indien noodzakelijk.

Paragraaf 3.2.4. bevat een nadere toelichting op de ontwikkeling van de financiële kengetallen.

I.4 Rijksinfra

In deze paragraaf geven we de stand van zaken en de belangrijkste financiële ontwikkelingen weer op het programma Rijksinfra, wat bestaat uit de projecten N65 Vught – Haaren, Programma Hoogfrequent Spoor (PHS) en De Vughtse Regeling (DVR).

I.4.1 Stand van zaken en ontwikkelingen

N65 Vught - Haaren

Op 28 februari 2019 heeft de gemeenteraad ingestemd met het voorstel voor een reconstructie van de N65 (VKA+) en de bijdrage van de gemeente Vught. Het Ontwerp Bestemmingsplan N65 is juni 2019 ter inzage gelegd. Het bestemmingsplan zal naar verwachting eerste kwartaal 2020 ter vaststelling aan de gemeenteraad worden voorgelegd. De planfase zal in 2019 afgerond worden en dan zal een start gemaakt worden met uitvoeringsfase en met start aanbesteding. De voorbereidingen hiervoor starten in 2019.

De Raad van State heeft door het Programma Aanpak Stikstof (PAS) een streep gezet en verleende vergunningen vernietigd. Dit kan voor zowel het project N65 als PHS mogelijk gevolgen hebben, waaronder eventueel een vertraging.

PHS

In de periode na het OTB zijn in 2019 de zienswijzen verwerkt door ProRail in een Nota van Antwoord en is het Tracébesluit PHS Meteren – Boxtel verder afgerond. De definitieve vaststelling van het Tracébesluit hangt van de aanpak rondom de stikstofdepositie.

In het Tracébesluit zijn extra maatregelen opgenomen tegen trillingen. Vught blijft zich sterk maken voor de beperking van de overlast van het extra treinverkeer.

In 2020 wordt gestart met voorbereidingen voor de uitvoering en aanbesteding. Voor Vught ligt daarbij de focus op leefbaarheid tijdens de bouw, het beperken van bouw- en verkeershinder. Belangrijk voor Vught is verder het verleggen en verruimen van rioleringen rondom het spoor en realiseren van maatregelen die nodig zijn voor de waterberging in de bouwsituatie. Ook zal gestart worden met de voorbereiding van het inrichtingsplan openbare ruimte.

De Vughtse Regeling

De Vughtse Regeling (DVR) is begin juli 2017 opengesteld voor aanvragen. Na afronding van een pilot van een jaar is v.a. 4 september 2018 de regeling in werking. De Regeling loopt vanaf dat moment ongewijzigd door.

1.4.2 Projectkosten en dekkingsplan

De totale uitgaven voor het project Rijksinfra zijn geprognoseerd op ruim € 56 miljoen. Een deel van de uitgaven resulteert in eigendommen van de gemeente en wordt daarom geactiveerd (€ 15,3 miljoen), een deel betreft projectkosten die we dekken uit de gevormde bestemmingsreserve Rijksinfra (€ 36,7 miljoen) en een deel betreft projectkosten die we dekken binnen de bestaande exploitatiebudgetten (€ 2 miljoen) en kapitaallasten (€ 1,9 mln.). In de begroting actualiseren we jaarlijks de verwachte uitgaven en de financiële dekking. In onderstaand overzicht treft u deze actualisatie aan.

Activering	Begroting 2019	VKA+ Raad 27-2	Prognose nieuw	Verschil
PHS (onderdoorgang Wolfskamerweg)	5.138.817	5.138.817	5.138.817	0
N65 (kruisende wegen VKA+)	0	7.640.261	7.640.261	0
Rijksinfra	2.600.000	2.600.000	2.600.000	0
Totaal activering	7.738.817	15.379.078	15.379.078	0

Projectkosten tlv reserve Rijksinfra	Begroting 2019	VKA+ Raad 27-2	Prognose nieuw	Verschil
PHS (verdiepte ligging)	12.024.833	12.024.833	12.024.833	0
N65	11.239.899	14.478.715	14.782.768	-304.053
De Vughtse regeling	616.533	616.533	580.283	36.250
Programmaorganisatie Rijksinfra	3.700.509	3.700.509	4.106.037	-405.528
Financiering	4.345.743	5.040.827	4.604.344	436.483
Risicoreserveringen	643.640	643.640	643.640	0
Totaal exploitatielasten tlv reserve	32.571.157	36.505.057	36.741.905	-236.848

Projectkosten ten laste van exploitatie	Begroting 2019	VKA+ Raad 27-2	Prognose nieuw	Verschil
Kosten lijnorganisatie	2.407.803	2.407.803	2.031.375	376.428
Kapitaallasten v.a. 2024 VKA +	0	1.900.061	1.900.061	0
Totaal tlv reguliere exploitatie	2.407.803	4.307.864	3.931.436	376.428

Totaal uitgaven Rijksinfra	42.717.777	56.191.999	56.052.419	139.580
-----------------------------------	-------------------	-------------------	-------------------	----------------

Dekking Rijksinfra	Begroting 2019	VKA+ Raad 27-2	Prognose nieuw	Vershil
Reserve tbv Rijksinfra 1-1	4.849.000	4.849.000	4.849.000	0
Bijdrage reserve grondexploitatie	7.945.000	7.945.000	7.945.000	0
Bijdrage algemene reserve	6.711.000	6.711.000	6.711.000	0
Bijdrage reserve SHP	4.989.198	4.989.198	4.989.198	0
Fonds bovenwijkse voorzieningen	1.200.000	1.200.000	1.200.000	0
Winst verkoop vastgoed	5.099.938	5.099.938	4.912.243	187.695
Jaarlijkse dotatie tlv exploitatie	9.686.000	9.686.000	6.686.000	3.000.000
Aanvulling vanuit de Algemene reserve	0	0	2.000.000	-2.000.000
Totaal dekking Rijksinfra	40.480.136	40.480.136	39.292.441	1.187.695

Totaal exploitatielasten tlv reserve	32.571.157	36.505.057	36.741.905	-236.848
Dekking kapitaallasten VKA+ uit reserve	0	0	1.900.061	-1.900.061
Noodzakelijke omvang reserve	32.571.157	36.505.057	38.641.966	-2.136.909
Totaal dekking Rijksinfra tgv reserve	40.480.136	40.480.136	39.292.441	1.187.695
Totaal reserve Rijksinfra	7.908.979	3.975.079	650.475	3.324.604

In bovenstaand overzicht is verondersteld dat de kapitaallasten voor de VKA+ variant vanuit de resterende ruimte in de bestemmingsreserve wordt gedekt.

Financiële toelichting:

In deze begroting is de VKA+ variant doorgevoerd. Dit heeft consequenties voor de activering (+ € 7,6 mln.) en de exploitatielasten (+ € 3,7 mln.)

Inhoudelijke toelichting:

- Bijdrage PHS/BTW
In de bestuursovereenkomst PHS is opgenomen dat het BTW voordeel ten gunste komt van het project. Voor de BTW optimalisatie is van belang dat het opdrachtgeverschap fiscaal juist wordt vastgelegd. De verwachting is dat eind 2019 de BTW optimalisatie wordt afgerond en de bijdrage kan worden voldaan.
- Bijdrage N65/BTW
De BTW optimalisatie voor N65 is volgend op PHS, de verwachting is dat dit proces nog niet afgerond zal zijn in 2019. Hierbij speelt ook de mogelijke overdracht van de N65 een rol. Gevolg hiervan is dat de bijdrage aan N65 pas in 2020 kan worden gedaan. Voor 2019 wordt aanvullend indexering opgenomen en de rentelasten zullen pas ingaan vanaf 2020.

Risicoreservering

Binnen het programma Rijksinfra houden we rekening met de risico's van het programma voor de gemeente Vught. Deze risico's kunnen zich voordoen binnen de projecten, waarvoor meerdere opdrachtgevers verantwoordelijk zijn. Maar risico's kunnen ook leiden tot gevolgkosten waarvoor de gemeente Vught zelf verantwoordelijk is. We houden een risicoanalyse inclusief beheersmaatregelen bij om de risico's te beheersen en om er financieel rekening mee te kunnen houden.

Dekkingsplan

In ons huidige dekkingsplan houden we rekening met een noodzakelijke omvang van de bestemmingsreserve van € 38,6 mln. Hiervan is t/m 2018 € 29,6 mln. gerealiseerd. Hiermee zitten we op schema. Door de vertraging in het project wordt er 3 jaar extra gestort in de bestemmingsreserve.

Programmaplannen

2. Wonen

1. Omschrijving

Taakvelden

- Beheer overige gebouwen en gronden
- Verkeer en vervoer
- Openbaar vervoer
- Openbaar groen en (openlucht) recreatie
- Riolering
- Afval
- Milieubeheer
- Begraafplaatsen en crematoria
- Ruimtelijke ordening
- Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)
- Wonen en bouwen

2. Uitwerking

2.1.1 Beheer overige gebouwen en gronden

Wat willen we bereiken?

- Afstoten of herontwikkelen van vastgoed dat niet nodig is voor onze publieke taken
- Optimaal beheer van de pachtgronden

Wat gaan we doen?

Activiteiten	Toelichting	Wanneer
Uitvoeren beleid reststroken.	Verkoop van reststroken en een actieve aanpak van onrechtmatig gebruik van	Q4

	gemeentegronden.	
Doorontwikkelen pilot duurzame pachtgronduitgifte.	Samen met de pachters willen we de komende jaren de transitie naar duurzame landbouw vormgeven.	Q4

Hoe gaan we dit meten?

Indicatoren	Realisatie		Begroot	
	2017	2018	2019	2020
Aantal hectare landbouwgrond, uitgegeven in reguliere pacht	-	224	215	200
Aantal hectare landbouwgrond, uitgegeven in geliberaliseerde pacht	-	43	51	67
Aantal onrechtmatig in gebruik genomen gronden	362	345	325	290

2.1.2 Verkeer en vervoer

Wat willen we bereiken?

- Een schone en veilige woon-, werk- en leefomgeving.
- Goede wegen door effectief, doelmatig en milieuvriendelijk wegbeheer.
- Goede openbare verlichting met een laag energieverbruik.
- Goed bereikbare voorzieningen en een vlotte en veilige verkeersafwikkeling.

Wat gaan we doen?

Activiteiten	Toelichting	Wanneer
Realiseren hoofdwegenstructuur voordat bij Rijksinfra de realisatie van het project aanvangt.	Met een kwaliteitsimpuls van de verhardingen van de Laagstraat en mogelijk de Glorieuxlaan geven we invulling aan de verdere realisatie van de hoofdwegenstructuur. Met de herinrichting van de Boslaan geven we hieraan ook invulling.	Q4
Realiseren turborotonde en fietsbruggen Postweg.	In samenwerking met de gemeente Den Bosch vindt ontvlechting van auto- en fietsverkeer plaats op de rotonde Postweg. Dit door de realisatie van twee fietsbruggen over de Postweg en de ombouw naar een turborotonde.	Q4
Realiseren inhaalslag op de kwaliteit van elementenverharding.	Hiermee geven we invulling aan de geconstateerde achterstanden in het onderhoud. De inhaalslag vindt in meerdere jaren plaats. De prioriteit ligt bij de voet- en fietspaden.	Q4
Verduurzamen openbare verlichting.	Door het vervangen van conventionele verlichting naar energiezuinige LED-verlichting geven we invulling aan de verduurzaming van het areaal.	Q4

Hoe gaan we dit meten?

Indicatoren	Realisatie		Begroot	
	2017	2018	2019	2020
Aantal nieuwe laadpalen	8	5	8	10
Het aantal lichtmasten dat is omgebouwd c.q. vervangen door LED verlichting (% van het totale areaal)	10 %	10 %	14 %	17 %
Energieverbruik openbare verlichting (kWh x 1.000)	871	865	865	835

2.1.3 Openbaar vervoer

Wat willen we bereiken?

De beste oplossing voor Vught voor de langere termijn dit betekent voor de N65 dat we deze weg geheel verdiept duurzaam en veilig in Vught willen inpassen. Voor PHS Vught betekent dit het realiseren van een verdiepte ligging van het spoor, hierin opgenomen de best mogelijke resultaten t.a.v. de overlast van trillingen en geluid, de integrale wateropgave. Daarnaast geldt voor beide projecten het waarborgen van de veiligheid, leefbaarheid en bereikbaarheid van Vught tijdens de realisatie.

Wat gaan we doen?

Activiteiten	Toelichting	Wanneer
Zoeken naar aanpassingen als gevolg van de PAS.	PHS en N65 kunnen na de uitspraak van de Raad van State geen gebruik maken van het PAS om extra uitstoot van stikstof te verantwoorden. Momenteel wordt gezocht naar andere mogelijkheden voor deze verantwoording. De planning van onderstaande activiteiten hangt daarmee samen.	Q4
PHS: Beslissen over project MIRT 3.	Beslissing op basis van Tracé Besluit	Q4
PHS: Realiseren van een Samenwerkingsovereenkomst tussen de gemeente Vught en ProRail.	Afspraken oa werkterreinen, bouw hinder, riolering, water	Q4
PHS: Voorbereiden van de rioleringswerkzaamheden.	Werkverdeling Vught – ProRail, engineering, planning	Q4
PHS: Voorbereiden van de aanbesteding.	Selecteren van de architect en opstellen van de vraagspecificatie aanbesteding.	Q4
N65: Vaststellen van het bestemmingsplan.	Reactie op zienswijzen en eventuele wijzigingen op ontwerp bestemmingsplan.	Q4
N65: Opstellen van een uitvoeringsovereenkomst.	Er worden afspraken gemaakt met de opdrachtgever over condities in Vught.	Q4
N65: Starten met de contractvoorbereiding.	Het aanbestedingsdossier wordt voorbereid.	Q4

Hoe gaan we dit meten?

Voor dit beleidsveld zijn geen indicatoren geformuleerd.

2.1.4 Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Wat willen we bereiken?

- Een schone, gezonde en groene leefomgeving waar het prettig verblijven is.
- Goed onderhouden groenvoorzieningen door effectief en doelmatig te werken.
- Voortzetting duurzaam onkruidbestrijding waarbij we het milieu zo min mogelijk belasten.
- Veilige speelplekken die passen bij de wensen van onze burgers.
- Biodiversiteit binnen bebouwde omgeving bevorderen, mede om beleving van de natuur te vergroten bij bewoners.

Wat gaan we doen?

Activiteiten	Toelichting	Wanneer
Uitvoeren van het gebiedsgerichte, specifieke projecten van het groen.	Voor de gebiedsgerichte projecten (MOR) verwijzen we naar par. 2.1.5. (riolering). Met deze projecten die verspreid over 2020 worden uitgevoerd versterken we de kwaliteit en biodiversiteit van het groen in Vught. Daarnaast zetten we in op het vergroenen van versteende openbare ruimte binnen Vught. De uitvoering hiervan loopt na 2020 door.	Q4
Renoveren van speeltuinen.	De volgende speeltuinen renoveren we: Klaproosstraat, Repelweg en Johan Frisolaan.	Q4
Aanleg van een natuurspeeltuin	Conform integraal onderzoek uitgevoerd medio 2019 wordt de locatie bepaald voor een natuurspeeltuin. In 2020 zal deze worden aangelegd.	Q4
Uitvoeren van de acties uit de notitie biodiversiteit.	Voortkomende acties en maatregelen vanuit de notitie biodiversiteit voeren we uit in 2020. Zoals de aanplant van bloembollen, het realiseren van bloem- en kruidenrijke bermen binnen de bebouwde kom en het realiseren van stapstenen in de omgeving Brabantlaan.	Q4
Baggeren waterpartijen.	We baggeren diverse watergangen in het buitengebied o.a. rondom Cromvoirt en het gebied ten zuiden van Vught.	Q4

Hoe gaan we dit meten?

Indicatoren	Realisatie		Begroot	
	2017	2018	2019	2020
Aantal klachten op openbaar groen	640	1220	900	900
Aantal klachten op speelmogelijkheden	15	18	18	18

2.1.5 Riolering

Wat willen we bereiken?

Beschermen van de volksgezondheid en het milieu door een juist functionerend rioleringsstelsel in samenhang met het systeem van grond- en oppervlaktewater. De hieruit afgeleide doelstellingen zijn:

- Doelmatig inzamelen en transporteren van stedelijk afval- en hemelwater;
- Voorkomen van water- en grondwateroverlast.

Wat gaan we doen?

Activiteiten	Toelichting	Wanneer
Opstellen Basis Riolering Plan	Berekenen en uitvoeren optimalisaties rioleringssysteem gerelateerd aan ontwikkelingen zoals Rijksinfra en woningbouwontwikkelingen.	Q4
Inzetten van de middelen van het gemeentelijk rioleringsplan voor de uitvoering van de gebiedsgerichte en specifieke projecten in de buitenruimte.	Met deze gebiedsgerichte projecten vervangen en verbeteren we de riolering. Waar nodig ook de wegen, de verkeerssituatie, de openbare verlichting en het groen. In uitvoering: - Dokter Hillenlaan en Ploegveld - Parkeerterrein achter bibliotheek - Zonneweilaan - Emmasingel en omgeving In voorbereiding: - Projecten N65-Rijksinfra (Martinilaan, Boslaan en De Bréautélaan) Sectorale werken: - Diverse lokale maatregelen tegen wateroverlast en voor waterberging. - Onderhoud en vervanging van gemalen. - Risico gestuurd reinigen en inspecteren van riolering.	Q4

Hoe gaan we dit meten?

Indicatoren	Realisatie		Begroot	
	2017	2018	2019	2020
Aantal vierkante meters afgekoppeld oppervlak*	-	6.050	7.500	6.500
Aantal klachten wateroverlast	-	-	-	40

* De praktijk heeft uitgewezen dat het afgekoppelde verharde oppervlak lager blijkt dan geprognosticeerd. Om deze reden is de prognose voor 2020 bijgesteld. Er vindt aanvullende communicatie plaats om particulieren te stimuleren af te koppelen.

2.1.6 Afval

Wat willen we bereiken?

Het doelmatig en milieuverantwoord inzamelen (wettelijke taak) volgens het principe van 'de vervuiler betaalt' in combinatie met het door de burgers gewenste serviceniveau tegen zo laag mogelijke kosten. Doel is hooguit 75 kg restafval per inwoner en 75% afvalscheiding in 2020 en maximaal 30 kg restafval per inwoner in 2025.

Wat gaan we doen?

Activiteiten	Toelichting	Wanneer
Evalueren van de inzameling van glas	Onze inzamelaar laat een risico-inventarisatie en evaluatie (RI&E). uitvoeren over de huidige inzameling van glas aan huis. Aan de hand van de uitkomsten van deze evaluatie bekijken we de toekomst van de glasinzameling.	Q2
Opstellen nieuw afvalbeleid	De resultaten van de nieuwe inzameling stabiliseren rond 100 kilo per inwoner per jaar. Om de doelstelling van de coalitie te halen (maximaal 75 kilo per inwoner per jaar) is aanvullend beleid nodig	Q3

Hoe gaan we dit meten?

Indicatoren	Realisatie		Begroot	
	2017	2018	2019	2020
Kilogram restafval per inwoner per jaar	99,9	101,3	80,0	75,0

2.1.7 Milieubeheer

Wat willen we bereiken?

- Een duurzaam, veilig en leefbaar Vught.
- Uitvoering van een duurzaamheidsbeleid dat hieraan bijdraagt.

Wat gaan we doen?

Activiteiten	Toelichting	Wanneer
Het naar 'Nul-op-de-meter' brengen van de organisatie	We geven verder uitvoer aan het naar nul-op-de-meter brengen van onze gemeentelijke gebouwen.	Q4
In regionaal verband voorbereiden van de Regionale Energie Strategie	In regionaal verband (NOB) werken we aan de gezamenlijke zoektocht hoe we het potentieel aan hernieuwbare opwek kunnen matchen met ons energieverbruik.	Q4
Voorbereiden van de Warmtevisie	We treffen voorbereidingen om te komen tot een warmtevisie (vóór eind 2021 vast te stellen). Hierin geven we aan hoe we in 2050 ons grondgebied (incl. Helvoirt) van warmte kunnen voorzien.	Q4
Opstellen duurzaamheid als gunningscriterium	Het aspect duurzaamheid blijft bij iedere aanbesteding aandacht vragen.	Q2
Bevorderen bewustwording energietransitie/duurzaamheid	We blijven ons ook in 2020 inspannen om onze inwoners en bedrijven bewust te maken en te stimuleren om zuinig met energie om te gaan.	Q4
Ontwikkelen duurzame wijk (Hoevenestraat/Vijverbosweg)	We onderzoeken of we voorbeeld-wijk op het gebied duurzaamheid en energiezuinigheid kunnen ontwikkelen rond de Vijverbosweg/Hoevenestraat.	Q4

Hoe gaan we dit meten?

Voor dit beleidsveld zijn geen indicatoren geformuleerd.

2.1.8 Begraafplaatsen en crematoria

Wat willen we bereiken?

We willen een kwalitatief goede begraafplaats met voldoende capaciteit en keuzevrijheid, waarin er ruimte is voor begravingen en bijzettingen van urnen.

Wat gaan we doen?

Activiteiten	Toelichting	Wanneer
Starten met ruimen van de graven	Graven, waarvoor geen grafrechten worden betaald, verwijderen zodat er ruimte ontstaat voor nieuwe graven	Q3

Hoe gaan we dit meten?

Voor dit beleidsveld zijn geen indicatoren geformuleerd.

2.1.9 Ruimtelijke ordening

Wat willen we bereiken?

Een evenwichtige up-to-date ruimtelijke inrichting van het gemeentelijk grondgebied, zodat men naar tevredenheid in Vught woont, werkt en recreëert.

Wat gaan we doen?

Activiteiten	Toelichting	Wanneer
Vervolg geven aan de Centrumontwikkeling.	De centrumontwikkeling bestaat uit twee stappen. De eerste stap is de realisatie van een tijdelijke winkel die in Q1 2020 in gebruik genomen zal worden. De tweede stap bestaat uit de realisatie van het definitieve plan, waarvoor de vergunningsprocedure in 2020 wordt gevolgd.	Q4
Herstructureren Grote Zeeheldenbuurt.	In 2020 bouwt Woonwijze 142 sociale huurwoningen conform de afgesloten overeenkomst. Ze realiseert hier tevens de openbare ruimte, waarbij de gemeente toezicht houdt en de voortgang begeleidt. Finale oplevering wordt voorzien in Q4 2020/Q1 2021.	Q4
Begeleiden ontwikkeling Locatie Zusters JMJ	Afhankelijk van de keuze van de ontwikkelaar start planontwikkeling mogelijk al in 2019 met een doorloop in 2020. Hier hebben we een begeleidende en toetsende rol.	Q4
Begeleiden omgeving Lunettenlaan.	In het gebied rondom de Lunettenlaan lopen verschillende ontwikkelingen, zoals de verplaatsing van de entree van de PI en de uitbreiding van Nationaal Monument Kamp Vught. In 2019 stemmen we de diverse plannen af en in 2020 begeleiden we de planologische procedure.	Q2
Begeleiden bestemmingsplanprocedure Zorgpark Voorburg	Reinier van Arkel en de gemeente werken in 2019 aan een ontwikkelvisie voor Zorgpark Voorburg. In 2020 begeleiden we de planologische procedure.	Q1
Begeleiden ontwikkeling de Braacken.	De ontwikkelaar wil 35 woningen realiseren. Hiervoor is een bestemmingsplan wijziging noodzakelijk. De gemeente heeft hierbij een begeleidende en toetsende rol.	Q3
Vorbereiden Omgevingswet	Besloten is om de Omgevingsvisie uit te stellen tot na 2021, zodat ook het grondgebied van Haaren meegenomen kan worden. Dat betekent niet dat we	Q4

	in 2020 niets aan de Omgevingswet doen. In voorbereiding op de visie zullen inventarisaties en analyses plaatsvinden en de organisatie (waaronder ICT en vergunningverlening) dient ingericht te worden.	
--	--	--

Hoe gaan we dit meten?

Indicatoren	Realisatie		Begroot	
	2017	2018	2019	2020
Percentage bestemmingsplannen dat jonger is dan 10 jaar (tot 2021)	90%	90%	90%	90%

2.1.10 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)

Wat willen we bereiken?

De grondexploitatie is in haar doelstelling ondersteunend aan de taakvelden "wonen en bouwen" en "ruimtelijke ordening". En hiermee ook aan de doelstellingen uit onder andere: de woonvisie, structuurvisies, bestemmingsplannen en het bestuursakkoord.

De focus ligt op het fysiek mogelijk maken van de maatschappelijk gewenste (ruimtelijke) ontwikkelingen. Ook de bewaking van de financiële positie van (het grondbedrijf van) de gemeente Vught is een belangrijk onderdeel, waarbij ook aandacht is voor een verdere verbetering.

Wat gaan we doen?

Activiteiten	Toelichting	Wanneer
Actualiseren Meerjarenplan woningbouw	Het meerjarenplan wordt geactualiseerd, rekening houdend met: het coalitieakkoord en het uitvoeringsprogramma grondbedrijf.	Q2
Uitvoeren van uitvoeringsprogramma grondbedrijf	Dit gebeurt in samenhang met het op te stellen meerjarenplan woningbouw.	Q4

Hoe gaan we dit meten?

Voor dit beleidsveld zijn geen indicatoren geformuleerd.

2.1.11 Wonen en bouwen

Wat willen we bereiken?

- Voor iedereen in Vught een kwalitatief en kwantitatief geschikt woningaanbod.
- Een veilige, gezonde, duurzame en leefbare woon- en werkomgeving.
- Beschikbaarheid van woningen voor senioren vergroten.
- Beschikbaarheid van betaalbare woningen voor starters vergroten.
- Waar mogelijk, streven we ernaar om simpele APV vergunningen binnen één dag te verlenen.

- Voor reguliere omgevingsvergunningen een doorlooptijd van 4 weken in plaats van de wettelijke termijn van 8 weken.

Wat gaan we doen?

Activiteiten	Toelichting	Wanneer
Opstellen woonvisie.	In 2020 maken we een start met de nieuwe woonvisie. Deze zal in 2021 ter vaststelling worden aangeboden. Hierdoor kunnen de ambities van het nieuwe college, na de herindeling en de woonopgave van de kern Helvoirt, worden meegenomen.	Q3
Bevorderen doorstroming Vughtse woningmarkt.	In het woningbouwprogramma 2019/2028 zijn mogelijkheden voor de doorstroming op de Vughtse woningmarkt opgenomen. In 2020 worden deze, waar mogelijk, uitgevoerd.	Q1
Realisatie 40-40-20 verdeling.	Met een 40-40-20 verdeling bij nieuwbouwprojecten willen we meer doorstroming in de Vughtse woningmarkt realiseren. Met de plannen Molenven, Rozenoord, Kernfase 2 Cromvoirt, de Baarzen en de Wieken (besluitvorming in huidige bestuursperiode daarover) realiseren we de 40-40-20 verdeling.	Q4
Ontwikkelen locatie Vught Centrum Zuid.	Aan de hand van de door de raad vastgestelde visie zijn wij bezig met de uitwerking van de locatie Vught Centrum Zuid voor woningbouw. De locatie wordt overgedragen aan een ontwikkelende partij. In de tijd tussen het moment dat de gemeente het beheer krijgt van de schoolgebouwen en de van overdracht aan een ontwikkelende partij, beheren wij tijdelijk de locatie.	Q3
Verkopen locatie Molenven	Begin 2020 ronden we de aanbestedingsprocedure af en verkopen we locatie Molenven aan de ontwikkelende partij. Daarna volgt de bestemmingsplanwijziging.	Q1
Ontwikkelen locatie de Baarzen.	In 2019 start op basis van de gebiedsvisie de verdere planontwikkeling. Dit zal doorlopen in 2020.	Q4
Herinrichten woonwagencentrum Olmenlaan.	Voorbereiden herinrichting en groot onderhoud woonwagencentrum Olmenlaan.	Q4

Hoe gaan we dit meten?

Indicatoren	Realisatie		Begroot	
	2017	2018	2019	2020
Aantal toevoegingen van nieuwe betaalbare woningen*	0	20	0	206
Aantal toevoegingen van nieuwe middeldure woningen*	16	25	20	49
Aantal toevoegingen van nieuwe dure woningen*	42	34	53	54
Percentage gegronde bezwaarschriften	0%	6,9%	5%	5%
Percentage vergunningen binnen 4 weken verleend**	65%	53%	60%	70%
Percentage APVvergunningen binnen 1 dag verleend	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	25%

* Het aantal gereed gemelde woningen in de periode van 1 januari tot en met 31 december in het betreffende jaar. De prijscategorieën voor betaalbare, middeldure en dure woningen staan in Woningbouwprogramma 2019-2028 vermeld. De woningen betreffen woningen van plannen uit het Woningbouwprogramma plus particuliere initiatieven en Ruimte voor Ruimte. De toevoegingen van woningen betreffen niet de woningen van de 40-40-20 verdeling, deze worden later opgeleverd.

** In 2018 is het percentage lager geweest. Dit is veroorzaakt door het feit dat vrijgevalen capaciteit – door de krapte op de arbeidsmarkt – niet ingevuld kon worden en dus sprake was van een onderbezetting.

Wat mag het kosten?

Programma Wonen <i>bedragen x € 1.000</i>	Realisatie	Begroting	Meerjarenbegroting			
	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Beheer overige gebouwen en gronden	-1.418	-506	-14	-683	32	37
Verkeer en vervoer	1.857	2.214	2.545	2.453	2.510	2.569
Openbaar vervoer	846	27.419	14.963	1.066	1.052	1.118
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	1.606	1.707	1.890	1.960	1.988	2.042
Riolering	-920	-1.000	-1.068	-1.008	-985	-1.008
Afval	-544	-475	-711	-714	-738	-743
Milieubeheer	261	331	435	418	427	436
Begraafplaatsen en crematoria	-1	-3	-5	-5	-5	-5
Ruimtelijke ordening	-530	795	1.053	920	978	1.007
Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	-712	-1.907	-1.504	-50	0	0
Wonen en bouwen	-330	-1.587	-1.863	493	514	496
Totaal programma	115	26.988	15.721	4.850	5.773	5.949
Verrekening met reserves	1.328	-25.157	-12.627	-665	-496	-558
Na verrekening met reserves	1.443	1.831	3.094	4.185	5.277	5.391

Na de Kadernota zijn de volgende mutaties doorgevoerd op het programma Wonen:

	Aanpassingen Programmabegroting 2020	2020	2021	2022	2023
Progr. Wonen					
Onderhoud bossen		-21	-21	-21	-21
Exploitatie sportzaal Lidwina		-17	0	0	0
Afvalstoffenheffing		90	199	215	223
Rioolheffing		95	106	83	112
Dotaties reserve Rijksinfra		1.000	1.000	1.000	0
Legesinkomsten		417	0	0	0
Dekking kapitaallasten brug Isabella		0	23	22	22
Budgetten openbare ruimte		5	5	5	5
Budgetten wonen en bouwen		12	12	12	12
Budgetten ruimtelijke ordening		14	14	15	15
Verhuur Hertog v. Brabant		44	44	0	0
Overigen		4	2	2	2
<i>Totaal programma Wonen</i>		1.644	1.385	1.333	371

Onderhoud bossen

Het onderhoud van de bossen is opgenomen als exploitatiebudget. Voorheen werden deze kosten geboekt onder investering groenbeleidsplan. Het investeringsbudget is met eenzelfde bedrag verlaagd.

Exploitatie sportzaal Lidwina

Door verschillende ontwikkelingen, heeft de gemeente een aantal leegstaande panden in beheer gekregen. Voor de periode van planvorming en herontwikkeling is leegstandsbeheer ingezet. Voor sportzaal Lidwina betekent dit dat de beheerskosten doorlopen in 2020.

Afvalstoffenheffing

Er heeft een herberekening plaatsgevonden van de afvalkosten. Om te komen tot een volledige kostendekkendheid zal de afvalstoffenheffing verhoogd worden.

Gedurende 2019 wordt er landelijk een nieuw akkoord voor de vergoedingen voor de inzameling van plastic vanaf 2020 afgesloten. Op basis van ervaring in de afgelopen periode wordt rekening gehouden met het teruglopen van de vergoeding met 3% (+10).

Rioolheffing

Er heeft een herberekening plaatsgevonden van de kosten betreffende riolering. Hieruit blijkt dat de aan riolering toerekenbare kosten hoger zijn dan begroot. Dit zal verrekend worden met de egalisatievoorziening riolering.

Dotatie Reserve Rijksinfra

De incidentele extra stortingen, ten laste van de exploitatie, in de bestemmingsreserve van jaarlijks 1 miljoen in de jaren 2020 t/m 2022 komen te vervallen. In plaats daarvan wordt ten laste van de ruimte in de algemene reserve incidenteel 2 miljoen overgeheveld naar de bestemmingsreserve Rijksinfra.

Legesinkomsten

In 2020 worden grote projecten verwacht (CPO, Rozenoord, Braacken, Wicken, Molenven).

Dekking kapitaallasten brug Isabella

Ter dekking van de kapitaallasten van de brug is een bestemmingsreserve gevormd. Deze is gevormd vanuit de reserve Ruimte voor Ruimte en Reserve Bovenwijkse Voorzieningen.

Budgetten openbare ruimte

Het overgaan op LED zal in de toekomst tot besparingen leiden.

Budgetten wonen en bouwen

Kostenbesparing kan worden bereikt door budget dat is opgenomen voor vergunningenbeleid te schrappen. In het verleden is van dit budget ook geen gebruik gemaakt, omdat dit intern wordt opgepakt.

Budgetten ruimtelijke ordening

Kostenbesparing kan gerealiseerd worden door het ruimtelijk beleid te integreren in de omgevingsvisie.

Verhuur Hertog van Brabant

Er is een huurovereenkomst gesloten. Dit geeft huuropbrengsten voor de jaren 2020 en 2021.

Overigen

Aankoop en verkoop reststroken:

Voor de actieve aanpak van onrechtmatig in gebruik genomen gronden worden er in 2020 extra kosten gemaakt voor inhuur van capaciteit (-57), deze kosten worden gedekt uit extra opbrengsten die door de verkoop worden gegenereerd (+57).

2. Leven

1. Omschrijving

Taakvelden

- Economische ontwikkeling
- Economische promotie
- Onderwijshuisvesting
- Onderwijsbeleid en leerlingenzaken
- Sportbeleid en activering
- Sportaccommodaties
- Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie
- Musea
- Cultureel erfgoed
- Media

2. Uitwerking

2.2.1 Economische ontwikkeling

Wat willen we bereiken?

- Optimaliseren van afstemming tussen gemeente en ondernemers
- Stimuleren van de lokale economie

Wat gaan we doen?

Activiteiten	Toelichting	Wanneer
Evalueren van de resultaten van het werken met een bedrijfscontactfunctionaris	In 2019 zijn we formeel gestart met de bedrijfscontactfunctionaris voor ondernemers. De in- en output hiervan gaan we evalueren.	Q4

Organiseren van een netwerkbijeenkomst voor alle ondernemers in Vught, Cromvoirt én Helvoirt.	Op uitnodiging van de gemeente Haaren is in 2019 een bijeenkomst met ondernemers bijgewoond. Ter voorbereiding op de samenwerking tussen ondernemers wordt een nieuwe bijeenkomst gepland	Q2
Organiseren van activiteiten met alle ondernemers in het centrum.	Het centrummanagement wil zoveel mogelijk ondernemers betrekken bij haar activiteiten.	Q4

Hoe gaan we dit meten?

Indicatoren	Realisatie		Begroot	
	2017	2018	2019	2020
Aantal vragen voor bedrijfscontactfunctionaris	-	5	30	40

2.2.2 Economische promotie

Wat willen we bereiken?

- Versterken van recreatie als economische drager voor behoud en ontwikkeling van de werkgelegenheid;
- Vught regionaal op de kaart zetten door middel van intensievere samenwerking met 's-Hertogenbosch en het ommeland.

Wat gaan we doen?

Activiteiten	Toelichting	Wanneer
Evalueren en actueel houden van Bezoekvught.nl als toeristisch merk voor de gemeente Vught.	Bezoekvught.nl is in 2017 gelanceerd. Er wordt een moment georganiseerd om de functionaliteit van de website te evalueren met een doorkijk naar 2021, in combinatie met bezoekhaaren.nl.	Q4
Ontwikkelen van de Linie 1629 (Op weg naar 2029) als sterk regionaal toeristisch merk.	Linie 1629 in samenwerking met andere gemeenten in de regio uitbouwen tot een sterk toeristisch merk en het een zichtbaar onderdeel uit laten maken van de Zuiderwaterlinie.	Q4
Actief participeren in de Zuiderwaterlinie Alliantie.		Q4
Betrekken van het Erfgoednetwerk bij ontwikkelingen binnen de Gemeente Vught.	Het netwerk actief betrekken bij beleidsdoelstelling van de Gemeente Vught, met als doel een onderlinge cohesie en samenhang tussen ondernemers en instellingen.	Q4

Hoe gaan we dit meten?

Indicatoren	Realisatie		Begroot	
	2017	2018	2019	2020
Aantal bezoekers BezoekVught.nl	17.417	25.170	30.000	35.000

2.2.3 Onderwijshuisvesting

Wat willen we bereiken?

Voldoende onderwijs- en gymnastiekvoorzieningen voor het primair-, speciaal- en voortgezet onderwijs.

De schoolgebouwen sluiten qua omvang en kwaliteit aan op de behoefte.

Wat gaan we doen?

Activiteiten	Toelichting	Wanneer
Laten uitvoeren van de plaatsing van de 2e fase units voor openbare basisschool De Koningslinde.	In verband met de toename van het aantal leerlingen van De Koningslinde wordt een tweede bouwlaag van units als tijdelijke huisvesting geplaatst.	Q2
Evalueren en actualiseren van de afspraken over de exploitatie van Het Kwartier met de huidige huurders/schoolbesturen.	Wijzigingen door de plaatsing van de units voor tijdelijke onderwijshuisvesting worden hierin meegenomen.	Q3
Opstellen van een Integraal Huisvestingsplan onderwijs.	De beleidsonderwerpen voor een nieuw Integraal huisvestingsplan (IHP) worden nader uitgewerkt zo ook het planmatige deel van voorzieningen.	Q4
Harmoniseren van de afspraken verhuur kinder- en peuteropvang.	Dit onderdeel wordt gelijktijdig opgepakt met de opstelling van het IHP onderwijs.	Q4
Ontwikkelen van nadere plannen voor permanente huisvesting in verband met de uitbreiding van Zuiderbos (school voor speciaal onderwijs).	De tijdelijke huisvestingsvoorzieningen voor Zuiderbos moeten omgezet worden in een permanente voorziening. De permanente uitbreiding is uitgesteld, maar de verdere planontwikkeling gaat door ter voorbereiding op een latere realisatie. Het plan gaat uit van nieuwbouw. Eventuele grondaankoop wordt in het 1e kwartaal uitgewerkt.	Q4
Ontwikkelen van huisvestingsscenario's voor de uitbreiding van openbare basisschool De Koningslinde.	De tijdelijke huisvestingsvoorzieningen voor De Koningslinde moeten na een middellange termijn omgezet worden naar een permanente voorziening. Onderzocht wordt welke mogelijkheden er op locatie zijn.	Q4

Hoe gaan we dit meten?

Indicatoren	Realisatie		Begroot	
	2017	2018	2019	2020
Percentage scholen voor primair - en speciaal onderwijs dat voldoet aan normering Meerjaren Onderhouds-programma.	82%		100%	100%

2.2.4 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken

Wat willen we bereiken?

Leerlingen verlaten het onderwijs met minimaal een startkwalificatie. We willen voorkomen dat leerlingen thuis zitten.

Wat gaan we doen?

Activiteiten	Toelichting	Wanneer
Inventariseren van de mogelijkheden om de verordening leerlingenvervoer aan te laten sluiten bij ontwikkelingen in het onderwijsbeleid.	Huidige verordening kent geen mogelijkheden voor "tussenoplossing" speciaal onderwijs (tijdelijk uit regulier onderwijs naar bijvoorbeeld structuurklassen of impulsklassen). In het kader van het passend onderwijs is dit wel gewenst.	Q3
Inventariseren thuiszitters problematiek.	Op basis hiervan passend aanbod ontwikkelen jeugdzorg/passend onderwijs.	Q3
Inventariseren van de mogelijkheden voor aansluiting/overdracht voorschoolse voorzieningen en onderwijs.	Inrichting zorgteam 0-6 jaar.	Q3

Hoe gaan we dit meten?

Indicatoren	Realisatie		Begroot	
	2017	2018	2019	2020
Percentage van jongeren zonder startkwalificatie dat in beeld is	-		100	100

2.2.5 Sportbeleid en activering

Wat willen we bereiken?

Een gevarieerd aanbod van kwalitatief goede sportvoorzieningen gericht op breedtesport. Voor jongeren, ouderen en mensen met een beperking. Plus burgers die financieel onvoldoende in staat zijn om aan sport te kunnen doen. Accommodaties zijn toegankelijk en vinden hun oorsprong in een uniform tarifieringsstelsel.

Wat gaan we doen?

Activiteiten	Toelichting	Gereed
Uitwerken van het masterplan bewegen en sporten in de openbare ruimte.	Uitvoering activiteiten 2020 van het uitvoeringsprogramma.	Q4

Hoe gaan we dit meten?

Voor dit beleidsveld zijn geen indicatoren geformuleerd.

2.2.6 Sportaccommodaties

Wat willen we bereiken?

Beschikken over voldoende en kwalitatief goed uitgeruste sportaccommodaties.

Wat gaan we doen?

Activiteiten	Toelichting	Wanneer
Uitwerken van het integrale plan voor sportpark Bergenshuizen.	Ontwikkeling accommodatie Zwaluw V.F.C.	Q4
	Verduurzaming sportpark.	Q4

Hoe gaan we dit meten?

Voor dit beleidsveld zijn geen indicatoren geformuleerd.

2.2.7 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie

Wat willen we bereiken?

- Een divers cultuuraanbod met een zo groot mogelijk bereik onder de Vughtse inwoners.
- Doorlopende leerlijn cultuureducatie van 0 tot 18.
- Culturele accommodaties staan op afstand en voeren zelfstandig hun exploitatie en beheer.

Wat gaan we doen?

Activiteiten	Toelichting	Wanneer
Opstellen van het subsidiebeleid 2021-2024.	Wij doen de raad een voorstel voor het subsidiebeleid periode 2021-2024.	Q4
Evalueren van het IDOP Cromvoirt.	We evalueren in gezamenlijkheid het IDOP.	Q4
omvormen van De Speeldoos.	Conform het raadsbesluit van april 2019 vormen wij in samenspraak met de stichting de Speeldoos om tot een cultureel centrum en nemen een besluit over de toekomst van het gebouw.	Q4
Uitschrijven (en plaatsen) van een prijsvraag voor een kunstwerk beginnend kunstenaar.	Wij schrijven een prijsvraag uit voor een kunstwerk vervaardigd door een beginnend kunstenaar en plaatsen dit in de openbare ruimte.	Q3

Hoe gaan we dit meten?

Indicatoren	Realisatie		Begroot	
	2017	2018	2019	2020
Aantal deelnemers aan cursussen cultuureducatie	1.001	745	1.000	750
Aantal bezoekers DePetrus			200.000	150.000

2.2.8 Musea

Wat willen we bereiken?

- Volwassenen en kinderen bewust maken van de geschiedenis van Vught, hun eigen leefomgeving.

Wat gaan we doen?

Activiteiten	Toelichting	Wanneer

Hoe gaan we dit meten?

Voor dit beleidsveld zijn geen indicatoren geformuleerd.

2.2.9 Cultureel erfgoed

Wat willen we bereiken?

- Het erfgoed in Vught, waaronder het materieel erfgoed, beter ontsluiten voor inwoners en bezoekers van Vught wat leidt tot een versterkt historisch imago van Vught.;
- Zowel (inter)nationale, provinciale en regionale bezoekers als inwoners van Vught, de krijgsgeschiedenis van Vught laten ervaren.

Wat gaan we doen?

Activiteiten	Toelichting	Wanneer
Ontsluiten van de huidige monumentenlijst (fysiek en digitaal).	Het erfgoed digitaal beter ontsluiten om het voor bezoekers zichtbaar te maken. De fysieke aanduidingen van de monumenten inventariseren en optimaliseren samen met het Erfgoednetwerk.	Q4
Uitvoeren van het cultureel erfgoed zoals opgenomen in de cultuurnota.	In de cultuurnota 2020 is een uitvoeringsdocument opgenomen met cultureel erfgoed gerelateerde activiteiten. Hier wordt nader uitvoering aan gegeven.	Q4
Participeren in de regionale samenwerking rondom Linie 1629 en de Zuiderwaterlinie	In de regio zetten we in op het herdenken van het beleg van 's-Hertogenbosch in 2029	Q4

Hoe gaan we dit meten?

Indicatoren	Realisatie		Begroot	
	2017	2018	2019	2020
Aantal bezoekers Open Monumentendag	2000	2500	2500	2500

2.2.10 Media

Wat willen we bereiken?

- Het tegengaan van laaggeletterdheid.
- Het daar waar mogelijk in beeld en geluid verslag doen van lokale gebeurtenissen en evenementen.

Wat gaan we doen?

Activiteiten	Toelichting	Wanneer
Evalueren subsidie Avulo	Wij evalueren de subsidieverlening ten behoeve van televisie-uitzendingen door Avulo. Bij voortzetting doen wij de raad een (financieel) voorstel	Q3

Hoe gaan we dit meten?

Indicatoren	Realisatie		Begroot	
	2017	2018	2019	2020
Aantal leden bibliotheek	6.293	6.872	6.400	6800
Aantal leden bibliotheek jonger dan 18 jaar	4.456	4.975	4.500	4900
Aantal tv-uitzendingen van Vughtse evenementen			10	10

Wat mag het kosten?

Programma Leven <i>bedragen x € 1.000</i>	Realisatie	Begroting	Meerjarenbegroting			
	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Economische ontwikkeling	208	264	191	194	197	200
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	9	-3	4	4	4	5
Economische promotie	-137	-100	-92	-124	-119	-115
Onderwijshuisvesting	2.527	2.491	2.555	3.952	2.441	2.462
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	411	505	401	364	369	361
Sportbeleid en activering	584	571	589	604	619	634
Sportaccommodaties	780	1.056	921	1.000	1.000	970
Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	1.049	1.199	1.084	1.508	1.299	1.322
Musea	202	60	61	62	63	64
Cultureel erfgoed	81	125	164	167	170	173
Media	610	593	610	571	580	589
Totaal programma	6.325	6.761	6.488	8.303	6.623	6.666
Verrekening met reserves	763	585	-45	-1.051	-137	-124
Na verrekening met reserves	7.088	7.347	6.442	7.252	6.486	6.542

Na de Kadernota zijn de volgende mutaties doorgevoerd op het programma Leven:

	Aanpassingen Programmabegroting 2020	2020	2021	2022	2023
Progr.	Leven				
	SPUK-regeling	52	52	52	52
	Huurharmonisatie binnensport	-12	-10	-10	-10
	Exploitatie Het Kwartier	-25	0	0	0
	Budgetten kinder- en peuteropvang	24	0	0	0
	Centrummanagement	11	12	14	14
	Noodunits Zuiderbos	0	0	0	-100
	Toeristenbelasting	41	41	41	41
	Elektriciteit evenementen	10	10	10	10
	VVE-middelen	10	57	62	64
	Overigen	-5	-9	-13	-14
	Totaal programma Leven	106	154	156	56

Mutaties Programmabegroting 2020

SPUK-regeling

Gemeenten kunnen in de periode 2019-2023 een Specifieke Uitkering Sport (SPUK) aanvragen voor alle gerealiseerde bestedingen i.v.m. activiteiten in het kader van sport omdat het recht op aftrek van BTW vervallen is. Hoe groot de uitkering zal zijn voor onze gemeente is niet bekend, omdat de omvang van de SPUK leidend is en verdeeld wordt over alle aanvragen. Op advies van onze externe adviseur is vooralsnog is 67% van de aanvraag mbt de exploitatiebudgetten structureel als uitkering geraamd.

Huurharmonisatie binnensportaccommodaties

In het coalitieakkoord 'Vernieuwd en vertrouwd' is de ambitie opgenomen om de huurprijzen van binnensportaccommodaties zoveel mogelijk met elkaar in overeenstemming te brengen. Hierbij is getracht tot uniforme, transparante, toekomstbestendige en betaalbare huurtarieven te komen.

Exploitatie Kwartier

Afspraken over de exploitatie van Het Kwartier worden verwacht vanaf het schooljaar 2020/2021. Dit betekent dat voor de tweede helft van het schooljaar 2019/2020 een incidenteel exploitatietekort van € 25.000 wordt verwacht.

Budgetten kinder- en peuteropvang

De verhuur van een ruimte aan Samenwerkingsverband De Meierij in het gebouw Hertog van Brabant wordt in 2020 voortgezet

Centrummanagement

De uitgaven zijn aangepast naar aanleiding van de bestaande afspraken met het centrummanagement in relatie met de reclameheffing.

Noodvoorzieningen Zuiderbos

De huurlasten voor de noodvoorzieningen bij Zuiderbos moeten in ieder geval tot de zomervakantie 2023 betaald worden.

Toeristenbelasting

De opbrengsten uit toeristenbelasting stijgen. Dit is het gevolg van enerzijds een toenemend aantal overnachtingen (€ 18.500) en anderzijds het voornemen tot aanpassing van de tarieven per overnachting (€ 22.500).

Elektriciteit evenementen

Een voordeel op de bekostiging van elektriciteit bij evenementen heeft tot gevolg dat we kosten in rekening zullen brengen bij de organisatoren van evenementen.

VVE-middelen

Het aanpassen van de uitgaven voor- en vroegschoolse educatie aan de inkomsten van de specifieke uitkering Onderwijsachterstandenbeleid, leidt tot een structureel voordeel. In 2020 zal slechts een deel gerealiseerd kunnen worden.

Overige

Nadeel € 5.000

2. Meedoen

1. Omschrijving

Taakvelden

- Zelfredzaam zijn en zelfstandig wonen
- Begeleiding statushouders
- De jeugd doet volop mee
- Maatwerkvoorzieningen voor ondersteuning en zorg
- Ondersteuning bij armoede en zorg
- Meedoen en economisch zelfstandig zijn
- Gezond meedoen
- Algemeen sociaal domein (loketvoorzieningen)

2. Uitwerking

2.3.1 Zelfredzaam zijn en zelfstandig wonen

Wat willen we bereiken?

Inwoners van Vught zijn zelfredzaam en kunnen prettig zelfstandig (blijven) wonen.

- a. De voorzieningen (o.a. de wijkpunten) en woonomgeving dragen bij aan het vergroten van zelfredzaamheid en zijn toegankelijk voor iedereen.
- b. Mantelzorgers worden ondersteund om overbelasting zoveel mogelijk te voorkomen.
- c. Inwoners hebben een vitaal sociaal netwerk dat bijdraagt aan zelfredzaamheid, het voorkomen van eenzaamheid en het op een zinvolle manier actief zijn.
- d. Inwoners kunnen, ongeacht beperking, handicap of chronische ziekte, deelnemen aan de (lokale) samenleving.

Wat gaan we doen?

Activiteiten	Toelichting	Wanneer
Ondersteunen van (jonge) mantelzorgers.	- Inzichtelijke maken wat het Vughtse aanbod is op het gebied van mantelzorg. - Ontwikkelen van meerdere ondersteuningsmogelijkheden/ inzicht mogelijkheden. - Doorontwikkeling van het Mantelzorgteam (MZT). - Organiseren van het mantelzorgcompliment - Werkgevers ervan bewust maken dat zij meer aandacht geven aan de werkende mantelzorgers.	Q4
Uitbreiden vervoer met Automaatje.	Indien het haalbaarheidsonderzoek uit 2019 positief is, dan gaan we in 2020 Automaatje invoeren. Automaatje is een vervoerssysteem van deur tot deur, ondersteund door de ANWB. Wij richten de coördinatie in.	Q4
Uitvoeren Lokale Inclusie Agenda 2019-2021.	Betreft de uitvoering van de jaarschijf 2020 van de in 2019 vastgestelde Lokale Inclusie Agenda.	Q4
Faciliteren wijkpunten.	De gemeente faciliteert de wijkpunten met communicatie en door inzet van het welzijnswerk. Het welzijnswerk levert ondersteuning op maat, zowel aan de bestaande zes wijkpunten, als aan nieuwe initiatieven.	
Renovatie Battle Axe.	Wij bereiken overeenstemming met het bestuur van de Battle Axe over het te bereiken resultaat van de geplande renovatie. We leggen dit vast in overeenkomsten en betalen de subsidie ten behoeve van de renovatie uit.	Q1

Hoe gaan we dit meten?

Indicatoren	Realisatie		Begroot	
	2017	2018	2019	2020
Percentage inwoners dat (zeer) tevreden is over de welzijnsvoorzieningen	73		75	75
Percentage mantelzorgers dat zich door deze zorg vaak belemmerd voelt in dagelijkse bezigheden	10		15*	15
Percentage inwoners dat zich nooit/zelden eenzaam voelt	84		80*	80

* Ondanks dat we inzetten op mantelzorgondersteuning en tegengaan van eenzaamheid, verwachten we o.a. door vergrijzing dat de druk op mantelzorgers en de eenzaamheid zal toenemen.

2.3.2 Begeleiding statushouders

Wat willen we bereiken?

Statushouders in Vught doen mee in de samenleving en integreren snel en duurzaam

- Er zijn voldoende woningen beschikbaar
- Statushouders beheersen de Nederlandse taal, hebben voldoende kennis van de Nederlandse cultuur en zijn economisch zelfstandig
- Statushouders hebben een vitaal netwerk dat bijdraagt aan zelfredzaamheid.

Wat gaan we doen?

Activiteiten	Toelichting	Wanneer
Voldoen aan de taakstelling voor huisvesten statushouders	Dit is een wettelijke taak.	doorlopend
Voorbereiden op de nieuwe wet Inburgering.	Nieuwe wet met ingang van 2021 van kracht. Intensivering begeleiding statushouders.	Q4
Snel en duurzaam integreren van statushouders met een focus op arbeid en taal	Inzet van gecombineerde werk en taal trajecten.	doorlopend
Heroriëntatie invulling maatschappelijke begeleiding	Wij gaan ons heroriënteren op de invulling en partners bij de maatschappelijke begeleiding van statushouders.	doorlopend

Hoe gaan we dit meten?

Indicatoren	Realisatie		Begroot	
	2017	2018	2019	2020
Percentage gerealiseerde huisvestingstaakstelling statushouders.*	100%	87%	100%	100%
Aantal gehuisveste statushouders**	36	32	18	20

* De voor 2017 en 2018 genoemde percentages zijn exclusief de achterstand uit voorgaande jaren.

** Het opgenomen aantal voor 2019 (was geen indicator in de begroting 2019) is de taakstelling voor dat jaar. We verwachten een taakstelling voor 2020 van 20 personen.

2.3.3 De jeugd doet volop mee

Wat willen we bereiken?

De jeugd in Vught van 0 tot 27 jaar, benut haar kansen en talenten, zo nodig met hulp

- Vught heeft goede basisvoorzieningen zodat kinderen en jongeren hun talenten optimaal kunnen ontwikkelen.
- Kinderen leven in een veilige omgeving.
- Er is aansluiting tussen Wegwijs+ en het onderwijs.
- Jongeren tussen de 17 en 23 jaar die mogelijk extra ondersteuning nodig hebben zijn in beeld.

Wat gaan we doen?

Activiteiten	Toelichting	Wanneer
Stimuleren Activiteiteenaanbod Elzenburg	Stichting Bestuursorgaan Elzenburg en professioneel jongerenwerk ontwikkelen een activiteiteenaanbod dat zowel gericht is op alle jongeren in Vught, als op een specifieke doelgroep kwetsbare jongeren. Bij die laatste activiteit is professioneel jongerenwerk nauw betrokken bij ontwikkeling en ondersteuning van die activiteit.	Q1
Huidig aanbod basisvoorzieningen handhaven.		Q4
Ononderbroken ondersteuning aan kwetsbare jongeren tussen 17 en 23 jaar	Met name bij deze groep is er een risico dat ze vanwege het bereiken van de 18-jarige leeftijd uit beeld raken en/of er tijdelijk niet de juiste ondersteuning is.	Q4

Hoe gaan we dit meten?

Indicatoren	Realisatie		Begroot	
	2017	2018	2019	2020
Aantal jongeren dat ondersteuning ontving via ondersteuner huisartsen (via verwijzing huisarts)		39	30	40
Aantal trajecten ondersteuning die geboden zijn, mogelijk in plaats van gespecialiseerde jeugdhulp		25	23	25

2.3.4 Maatwerkvoorzieningen voor ondersteuning en zorg

Wat willen we bereiken?

- Inwoners van Vught krijgen specialistische maatwerkondersteuning als dat nodig is.
- Het voorkomen van (toename van) problemen en het beperken van dure interventies en ondersteuning.
- De geboden oplossingen sluiten zoveel als mogelijk aan bij het normale leven.
- Van alle verwijzingen naar specialistische jeugdzorg wordt het percentage verwijzingen door Wegwijs+ groter ten opzichte van verwijzingen door huisartsen.

Wat gaan we doen?

Activiteiten	Toelichting	Wanneer
Inkoop specialistische Wmo 2021	- Uitwerken nieuwe inkoopsystematiek en inkoopstrategie. - Afsluiten nieuwe overeenkomst specialistische Wmo dagbesteding, begeleiding en kortdurend verblijf. - Implementatie nieuwe overeenkomsten.	Q4
Vorbereiding decentralisatie beschermd wonen en	- Opstellen centrumregeling/samenwerkingsovereenkomst	Q4

maatschappelijke opvang	- Opstellen regionale inkoopstrategie. - Afsluiten nieuwe overeenkomsten met zorgaanbieders. - Uitvoering van de regiovisie beschermd wonen en maatschappelijke opvang.	
Inkoop gespecialiseerde jeugdhulp 2021	In regionaal verband worden met jeugdzorgaanbieders contracten afgesloten waarmee goede en voldoende jeugdhulp geboden wordt. Dit op basis van de inkoopopdracht 2021.	Q4
Preventieve inzet bij mogelijke complexe scheidingen	Uitrol van (ondersteunings)activiteiten die in 2019 ontwikkeld zijn, met als doel het terugdringen van complexe scheidingen, die leiden tot een groot beroep op gespecialiseerde hulp en ondersteuning.	Q3
Pilot transformatie dagbesteding (i.s.m. Samen Sterk in de Wijk)	- de pilot (die in 2019 is gestart) is verder uitgevoerd. - de pilot is geëvalueerd, inclusief een advies over het vervolg.	Q2 Q3

Hoe gaan we dit meten?

Indicatoren	Realisatie		Begroot	
	2017	2018	2019	2020
Percentage inwoners met een of meer Wmo-voorziening(en) t.o.v. totale bevolking Vught *		7,4%	8%	9%
Aantal verwijzingen naar basis GGZ jeugd door huisartsen	92	57	50	35
Aantal verwijzingen naar basis GGZ jeugd door Wegwijs+	19	22	30	35
Aantal verwijzingen naar specialistische GGZ jeugd door huisartsen	103	100	90	80
Aantal verwijzingen naar specialistische GGZ jeugd door Wegwijs+	10	28	35	35

* Berekening: 1552 cliënten met één of meer indicaties. totale bevolking Vught 18+ in 2018 20.883. dus 7,4%

2.3.5 Ondersteuning bij armoede en schulden

Wat willen we bereiken?

Wat willen we bereiken?

- De leefsituatie, financiële zelfredzaamheid en het toekomstperspectief van mensen in armoede zijn duurzaam verbeterd.
- De gemeente Vught is vindbaar en benaderbaar voor mensen met een hulpvraag rondom armoede.
- Onze miniregelingen zijn optimaal toegankelijk.
- Er is een sluitend lokaal netwerk rondom armoede.
- Signalen van dreigende problematische schulden zijn in beeld en worden snel opgepakt.
- Inwoners van Vught met (dreigende) problematische schulden krijgen snel de juiste steun.

Wat gaan we doen?

Activiteiten	Toelichting	Wanneer
Herzien van het kindpakket.	Deregulering en vereenvoudiging regeling en uitbreiding van pakket	Q1
Deelname pilot app financieel paspoort.	De pilot, waaraan in totaal 12 gemeenten hebben deelgenomen, bevestigde dat de inzet van deze app een belangrijke bijdrage kan leveren aan de effectiviteit en kwaliteit van de schuldhulpverlening. Deze uitkomst en overige verbeteringsuggesties verwerken we dit jaar en vormen de basis voor een eventuele definitieve deelname aan de app in 2020.	doorlopend
Netwerk rondom kinderen en armoede blijven versterken.	Continueren van de coördinator kinderarmoede	doorlopend
Signalenkaart Armoede voor scholen, consultatiebureau, sport- en cultuur aanbieders e.d.	Kaart met signalen om armoede te herkennen en een overzicht van instanties waar je dan terecht kunt voor hulp en ondersteuning voor kinderen in armoede is warm overgedragen aan betreffende instanties	Q1

Hoe gaan we dit meten?

Indicatoren	Realisatie		Begroot	
	2017	2018	2019	2020
Aantal toekenningen van de Regeling Meedoen	314	434	434	440
Aantal inwoners dat gebruik maakt van Langdurig budgetbeheer	10	18	20	21

2.3.6 Meedoen en economisch zelfstandig zijn

Wat willen we bereiken?

Begeleiding vanuit Wegwijs + is gericht op zelfredzaamheid door een maximale groei van iemands ontwikkeling.

Inwoners van Vught met een bijstandsuitkering stromen zo snel en zo duurzaam mogelijk uit naar betaald werk.

Wanneer betaald werk niet mogelijk is, dan leveren zij op een andere manier een bijdrage aan de samenleving en de eigen ontwikkeling.

Wat gaan we doen?

Activiteiten	Toelichting	Wanneer
Intensiveren inzet re-integratie oudere werkzoekenden.	Wij geven hier invulling aan door Wegwijs+ aanpak op maat.	doorlopend

Besluit toekomstige samenwerking WSD en gemeente Vught		Q1
Implementeren van de herziene samenwerking WSD		doorlopend
Uitvoeren Taalhuis en opgesteld plan van actie		doorlopend
Uitvoeren van uitkomsten bestandsanalyse naar het ontwikkelpotentieel van onze klanten.	In het najaar van 2019 voert BMC deze bestandsanalyse uit.	doorlopend

Hoe gaan we dit meten?

Indicatoren	Realisatie		Begroot	
	2017	2018	2019	2020
Aantal personen dat uitstroomt naar fulltime betaald werk	86	82	40	40
Aantal personen dat uitstroomt naar parttime betaald werk	41	20	20	20
Percentage personen actief in de bijstand anders dan betaald werk (participatieladder trede 3 en 4)*	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	70%
Totaal aantal personen waarbij de wettelijke loonkostensubsidie is ingezet**		56	125	145

* Nieuwe indicator, geen gegevens eerdere jaren.

** Voor 2019 hebben we het begrote aantal van 90 bijgesteld naar 125.

2.3.7 Gezond meedoen

Wat willen we bereiken?

Inwoners van Vught leven gezond zodat ze beter functioneren en minder zorg nodig hebben.

- Onze openbare ruimte nodigt uit tot bewegen
- Er is heldere informatie over gezond leven
- Er zijn voldoende voorzieningen die gezondheid bevorderen

Wat gaan we doen?

Activiteiten	Toelichting	Wanneer
Stimuleren van sporten en bewegen in de openbare ruimte	We richten de openbare ruimte op dusdanige wijze in dat bewegen en sporten aantrekkelijk wordt voor mensen van alle leeftijden. Dit doen we volgens een vastgesteld uitvoeringsprogramma.	Q4

Hoe gaan we dit meten?

Voor dit beleidsveld zijn geen indicatoren geformuleerd.

2.3.8 Algemeen sociaal domein (loketvoorzieningen)

Wat willen we bereiken?

- Inwoners van Vught die in contact zijn geweest met Wegwijs+ zijn tevreden over de informatie, de dienstverlening en de geboden ondersteuning
- De Adviesraad sociaal domein en Wegwijs+ werken goed samen en de Adviesraad adviseert (pro-) actief over dienstverlening en ondersteuning

Wat gaan we doen?

Activiteiten	Toelichting	Wanneer
Doorontwikkeling Wegwijs+	Eind 2020 lopen de subsidieafspraken met de samenwerkingspartners binnen Wegwijs+ af. Deze afspraken moeten worden herijkt in samenspraak met de doorontwikkeling van Wegwijs+	Q4
Uitvoeren van de Wet verplichte GGZ (WvGGZ)	- De nieuwe wettelijke taken (crisisbeoordeling en verkennend onderzoek) voeren wij in regionaal verband uit. - Binnen onze gemeente leggen we een specifieke rol neer bij de wijk GGD-er. Deze werkt samen met de betrokken partijen en ondersteunt en adviseert.	doorlopend

Hoe gaan we dit meten?

Indicatoren	Realisatie		Begroot	
	2017	2018	2019	2020
'Rapportcijfer' tevredenheid voor oppakken van hulpvraag door Wegwijs+	7,3	NVT	7,5	7,5
Percentage Wmo-cliënten dat weet waar zij terecht kunnen met hun hulpvraag	80	NVT	85	85
Percentage Wmo-cliënten dat vindt snel geholpen te zijn	74	NVT	80	80

Wat mag het kosten?

Programma Meedoen <i>bedragen x € 1.000</i>	Realisatie	Begroting	Meerjarenbegroting			
	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Zelfredzaam zijn en zelfstandig wonen	3.019	3.008	3.567	2.646	2.682	2.716
Begeleiding statushouders	134	198	161	122	124	125
De jeugd doet volop mee	145	149	219	223	226	226
Maatwerkvoorzieningen voor ondersteuning en zorg	7.717	8.867	9.086	9.768	9.790	9.807
Ondersteuning bij armoede en zorg	1.473	1.494	1.440	1.363	1.393	1.417

Meedoen en economisch zelfstandig zijn	5.203	5.272	5.471	5.448	5.322	5.187
Gezond meedoen	795	892	909	923	937	952
Algemeen sociaal domein	876	979	1.484	1.528	1.581	1.618
Totaal programma	19.361	20.857	22.338	22.022	22.054	22.048
Verrekening met reserves	0	-539	-750	0	0	0
Na verrekening met reserves	19.361	20.318	21.588	22.022	22.054	22.048

Na de Kadernota zijn de volgende mutaties doorgevoerd op het programma Meedoen:

	Aanpassingen Programmabegroting 2020	2020	2021	2022	2023
Progr. Meedoen					
Abonnementstarief Wmo		-225	-225	-225	-225
Sociaal domein aanpassingen		33	33	33	33
Hulp in huishouden		0	110	110	110
Mantelzorgondersteuning/Zorgoppas		5	5	5	5
Wijkverpleegkundige		10	10	10	10
Begeleiding statushouders		49	50	52	52
Armoedecoördinator		23	23	23	23
Project automaatje		15	15	15	15
Inhuur Wegwijs+		0	100	100	100
Huurinkomsten Elzenburg		12	12	12	12
Activiteitenbudget jeugd en jongeren		11	11	11	11
WMO		344	0	0	0
Subsidie		9	9	9	10
Totaal programma Meedoen		287	154	155	155

Mutaties Programmabegroting 2020

Abonnementstarief Wmo

In de Kadernota 2020 melden we dat de inkomsten van de eigen bijdragen zullen dalen als gevolg van de landelijke introductie van het abonnementstarief Wmo in 2019. Bij de opstelling van de Kadernota was de omvang daarvan niet in te schatten en is af geraamd met € 100.000 tot het niveau van 2018. Inmiddels zijn de definitieve cijfers over 2018 beschikbaar en is er een actuele impactanalyse van het CAK, die deze bijdragen voor ons int. Daaruit komt naar voren dat het niveau van de eigen bijdragen voor de Wmo voorzieningen structureel € 225.000 lager zal liggen dan begroot.

Sociaal domein aanpassingen

Op basis van de stand van de uitgaven in juni 2019 zijn de budgetten voor PGB Wmo (€ 15.000), PGB specialistische hulp WM (€ 20.000) en collectief vervoer Wmo (€ 10.000) structureel naar

beneden bijgesteld. De inkomsten voor vervoersvoorzieningen hebben wij tevens structureel naar beneden bijgesteld met € 12.000

Hulp in huishouden

Op basis van de stand van de uitgaven in juni 2019 is het budget voor hulp bij het huishouden met ingang van 2021 structureel met € 110.000 naar beneden bijgesteld. Zoals gemeld in de raadsinformatiebrief over de meicirculaire 2019 hebben we extra middelen voor loon- en prijsbijstelling voor het sociaal domein ontvangen. Deze hadden deels betrekking op het budget Hulp bij het huishouden en daarmee is dit budget verhoogd. Per saldo blijft daarmee de af raming beperkt tot € 38.000. Ten opzichte van de jaarcijfers 2018 resteert dan een hoger budget van 20%.

In het voorjaar van 2020 verwachten wij meer duidelijkheid over het effect van de landelijke introductie van het abonnementstarief op het gebruik van deze Wmo voorziening.

Mantelzorgondersteuning/ Zorgoppas

2019 is een pilot jaar geweest voor de zorgoppas. We verwachten dat we deze voorziening in 2020 en verder kunnen realiseren met een lager budget.

Wijkverpleegkundige

We willen de wijkverpleegkundige voor de komende jaren voor een lager aantal uren inzetten en passen daarom het budget naar beneden aan met € 10.000.

Begeleiding statushouders

We verwachten voor 2020 een lagere taakstelling dan begroot. Uitgaand van 20 personen betekent dat een af raming van het benodigd budget met circa € 50.000.

Armoedecoördinator

We willen ook voor de komende jaren de coördinator kinderarmoede inzetten maar wel voor een lager aantal uren. Daarom ramen we het budget structureel met € 23.000 af.

Project automaatje

In de Kadernota 2020 hebben we opgenomen een budget van € 30.000 voor de implementatie van het Automaatje. Automaatje zorgt dat mensen voor wie vervoer een probleem is (onafhankelijk van leeftijd) van deur tot deur vervoerd worden door mede-inwoners van Vught, ook buiten kantooruren en ook buiten Vught. We proberen deze doelstelling van uitbreiding met een lager budget te realiseren.

Inhuur Wegwijs +

Door subsidiëring borgen we onder meer dat we de expertise en de ondersteuning hebben voor het uitvoeren van onze taken binnen het sociaal domein. Deze willen we op een andere manier vorm gaan geven. Een insteek kan zijn om consultants in dienst te nemen. We denken dat deze herziening van de subsidie afspraken zal leiden tot een structurele besparing van € 100.000 met ingang van 2021.

Huurinkomsten Elzenburg

De stichting betaalt jaarlijks, een niet eerder begrote huur voor het gebouw aan de gemeente van € 12.000.

Activiteitenbudget jeugd en jongeren

Daar er de afgelopen jaren geen beroep is gedaan op dit budget, ramen we dit structureel af.

Wmo specialistische hulp

In de raadsinformatiebrief over de inkoop van de specialistische hulp hebben wij u bericht dat voor het komende jaar de gemeenten in de Meierij solidair zijn voor wat betreft de kosten voor de zorg en ondersteuning van zintuiglijk gehandicapten. Daar onze gemeente relatief veel zorginstellingen heeft voor inwoners met een zintuiglijke beperking (visueel, doof/blind, vroegdoof) betekent dit ook een eenmalig voordeel dat we nu kwantificeren op € 344.000. Voor 2021 en volgende jaren wordt deze solidariteit losgelaten. Voor de (financiële) risico's die we daarmee als gemeente lopen verwijzen wij u naar de risicoparagraaf bij deze begroting.

Subsidie

We verwachten dat een actualisering van de gesubsidieerde activiteiten binnen het programma Meedoen resulteert in een lichte bijstelling van het subsidiebudget.

2. Besturen

1. Omschrijving

Taakvelden

- Bestuur
- Burgerzaken
- Crisisbeheersing en brandweer
- Openbare orde en veiligheid

2. Uitwerking

2.4.1 Bestuur

Wat willen we bereiken?

- De gemeenteraad van Vught heeft grip op de regionale samenwerking.
- De gemeenteraad van Vught heeft een actieve rol en geeft sturing bij een goede invoering van de Omgevingswet in Vught.
- De burger heeft vertrouwen in het college van B&W.

Wat gaan we doen?

Activiteiten	Toelichting	Wanneer
Aanbesteden accountantscontrole	Het contract loopt tot en met 2020. Voor de jaren erna starten we de aanbestedingsprocedure.	Q4

Hoe gaan we dit meten?

Voor dit beleidsveld zijn geen indicatoren geformuleerd.

2.4.2 Burgerzaken

Wat willen we bereiken?

- Zeer tevreden inwoners over de kwaliteit (snelheid/deskundigheid) van de dienstverlening.
- Goede digitale dienstverlening/ digitale processen optimaliseren
- Een kwalitatief goede en veilige basisregistratie.

Wat gaan we doen?

Activiteiten	Toelichting	Wanneer
Optimaliseren digitale processen	de bestaande processen bekijken en optimaliseren, nieuwe processen digitaliseren	Q4

Hoe gaan we dit meten?

Indicatoren	Realisatie		Begroot	
	2017	2018*	2019	2020
'Rapportcijfer' tevredenheid inwoners over directe dienstverlening	7,14	Niet bekend	7,5	7,5
'Rapportcijfer' tevredenheid inwoners over de digitale dienstverlening	7,27	Niet bekend	7,6	7,6

* in 2018 is dit onderzoek niet uitgevoerd. Dit onderzoek wordt om de 2 jaar gedaan.

2.4.3 Crisisbeheersing en brandweer

Wat willen we bereiken?

De Veiligheidsregio Brabant-Noord gaat over de uitvoering van de brandweertaken en is verantwoordelijk voor de hoofdstructuur van de rampenbestrijding en crisisbeheersing. Bij een ramp of crisis is de gemeente verantwoordelijk voor uitvoering van een adequate bevolkingszorg. Hiervoor zijn voor alle processen uniforme draaiboeken gemaakt. Op deze manier is Vught zo goed mogelijk voorbereid op een ramp of calamiteit en zijn medewerkers ook in andere gemeenten inzetbaar.

Voor de gemeente Vught geldt: veiligheid gaat boven alles. Het college is daarbij wel van mening, dat de invulling van die veiligheid altijd op een sobere en doelmatige wijze dient te geschieden. In navolging van het rapport 'Grip op regionale samenwerkingsverbanden' wil het college naast het bovenstaande ook bereiken, dat raadsleden zich niet op afstand geplaatst voelen en meer grip kunnen uitoefenen op regionale samenwerkingsverbanden.

Wat gaan we doen?

Activiteiten	Toelichting	Wanneer
Kritisch volgen van de Veiligheidsregio	In 2019 is door de Veiligheidsregio extra geld gevraagd, voor o.a. de versteviging van de organisatie. Daarnaast reserveert de Veiligheidsregio onnodig veel geld. Vught is altijd kritisch geweest op deze ontwikkelingen en zal de Veiligheidsregio en de financiële	Q4

	consequenties ervan in 2020, kritisch blijven volgen.	
--	---	--

Hoe gaan we dit meten?

De Veiligheidsregio is een gemeenschappelijke regeling. Dit betekent dat de gemeente een bestuurlijk en financieel belang heeft. Vanuit haar controlerende rol kan de gemeente via de planning & control stukken inzage krijgen in, en sturen op het financiële beleid van de Veiligheidsregio

2.4.4 Openbare orde en veiligheid

Wat willen we bereiken?

We willen de inwoners betrekken in het veilig en leefbaar houden van Vught. Vanaf eind 2019 gaan we op een nieuwe, andere manier de veiligheid meten in Vught. Dit veiligheidsonderzoek is tevens een instrument voor participatie. De resultaten van dit Veiligheidsonderzoek, gebruiken we als sturing voor onze inzet op veiligheid.

We willen de goede cijfers vasthouden en waar mogelijk verbeteren. Dit betekent:

- een verdere daling van de misdaadcijfers in Vught;
- een Vughtse inwoner die de veiligheid en leefbaarheid hoog blijft waarderen;
- continuering van de samenwerking met partners op het gebied van de georganiseerde criminaliteit.

Wat gaan we doen?

Activiteiten	Toelichting	Wanneer
Evalueren en kijken naar mogelijkheden tot verlenging cameraschild	De proef met het cameraschild is verlengd tot eind 2019. Wanneer de resultaten positief zijn, zal gekeken worden naar mogelijkheden om het camerabeeld structureel in Vught te plaatsen	Q1
Intensiveren samenwerking in het kader van natuurbrandpreventie	Een natuurbrand heeft vaak grote ecologische en financiële schade. Ook de maatschappelijke impact is groot. We gaan de samenwerking met o.a. de Veiligheidsregio en terreinbeheerders/eigenaren nog verder intensiveren om het risico op een natuurbrand te verkleinen.	Q2
Uitvoeren integrale controles	In samenwerking met de politie, brandweer, Omgevingsdienst Brabant-Noord en andere partijen gaan we in 2020 integrale controles uitvoeren om misstanden op te sporen en aan te pakken.	Q2
Kijken naar mogelijkheden voor het Keurmerk Veilig Ondernemen-Buitengebied	Vanwege de herindeling van Haaren, krijgt Vught er veel buitengebied bij. Met het Keurmerk Veilig Ondernemen Buitengebied willen we criminaliteit,	Q4

	overlast en afvaldumpingen in het buitengebied voorkomen.	
Uitvoeren van het Veiligheidsonderzoek (alternatief veiligheidsmonitor)	Eind 2019 is er een veiligheidsonderzoek uitgevoerd onder de inwoners van Vught. De resultaten van dit veiligheidsonderzoek, gebruiken we als sturing voor onze inzet op veiligheid.	Q1

Hoe gaan we dit meten?

Indicatoren	Realisatie		Begroot	
	2017	2018	2019	2020
Aantal gestolen motorvoertuigen	20	17	15	14
Aantal diefstal vanaf/vanuit motorvoertuigen (bv. kentekenplaten, navigatiesystemen)	118	134	110	100
Aantal diefstal brom-, snor-, fietsen	102	81	100	95
Aantal woninginbraken	66	55	60	55
Meldingen/Incidenten overlast van de jeugd	132	108	110	105
Meldingen overlast door verward/overspannen persoon	-	-	-	200
'Rapportcijfer' veiligheidsgevoel inwoners n.a.v. alternatief Veiligheidsmonitor*	-	-	-	-

* Het nieuwe veiligheidsonderzoek heeft met name als doel input vanuit de burgers op te halen en hoe hier op te kunnen sturen.

Wat mag het kosten?

Programma Besturen <i>bedragen x € 1.000</i>	Realisatie	Begroting	Meerjarenbegroting			
	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Bestuur	1.677	1.716	2.037	2.558	2.137	2.132
Burgerzaken	537	646	690	710	779	805
Crisisbeheersing en brandweer	1.294	1.446	1.483	1.506	1.578	1.603
Openbare orde en veiligheid	363	656	284	291	299	306
Totaal programma	3.870	4.465	4.494	5.066	4.794	4.846
Verrekening met reserves	0	0	0	0	0	0
Na verrekening met reserves	3.870	4.465	4.494	5.066	4.794	4.846

Na de Kadernota zijn de volgende mutaties doorgevoerd op het programma Besturen:

	Aanpassingen Programmabegroting 2020	2020	2021	2022	2023
Progr.	Besturen				
	Vergoedingen bestuur en Babs	-32	-21	-22	-22
	Rekenkamerfunctie	20	21	21	21
	Dierenambulance	4	4	4	4
	ICT Burgerzaken	-24	-14	-14	-14
	Kosten herindeling Haaren	-334	-858	-429	-429
	<i>Totaal programma Besturen</i>	-365	-868	-439	-440

Mutaties Programmabegroting 2020

Vergoedingen bestuur en Babs

Vanwege een wijziging in de (rechts)positie van de raad en Bijzonder Ambtenaren van de Burgerlijke Stand nemen de kosten toe.

Rekenkamerfunctie

In 2015 is een amendement aangenomen om de rekenkamercommissie voor 4 jaar “slapend te maken”. Daarom is er t/m 2019 geen budget hiervoor in de begroting opgenomen. Voorgesteld wordt om het budget ook vanaf 2020 vrij te laten vallen.

Dierenambulance

Het budget is de afgelopen jaren niet volledig benut en noodzakelijk gebleken. Om die reden wordt het budget voor de dierenambulance verlaagd.

Uitbreiding applicatie Burgerzaken

De software waarmee de afdeling burgerzaken werkt is sterk verouderd en biedt onvoldoende ondersteuning voor verdere automatisering van de werkzaamheden.

Modernisering van de software is noodzakelijk om autonome ontwikkelingen op te volgen én de dienstverlening verder te verbeteren.

Kosten herindeling Haaren

Dit budget is gebaseerd op de vergoeding die wij vanaf 2020 van het Rijk ontvangen. Per saldo is dit budgettair neutraal verwerkt in deze begroting.

Overhead en (hulp-) kostenplaatsen

Conform BBV (Besluit Begroting en Verantwoording), dient de overhead apart te worden verantwoord. Deze kosten mogen niet toegerekend worden aan de primaire activiteiten op de programma's. In de programma's worden alleen nog de kosten opgenomen die betrekking hebben op het primaire proces.

Overhead

Programma Overhead <i>bedragen x € 1.000</i>	Realisatie	Begroting	Meerjarenbegroting			
	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Overhead	7.627	8.152	8.800	9.072	9.107	9.288
Kostenplaatsen	0	-39	0	0	0	0
Totaal programma	7.627	8.113	8.800	9.072	9.107	9.288
Verrekening met reserves	0	0	0	0	0	0
Na verrekening met reserves	7.627	8.113	8.800	9.072	9.107	9.288

Na de Kadernota zijn de volgende mutaties doorgevoerd op het programma Overhead en kostenplaatsen:

	Aanpassingen Programmabegroting 2020	2020	2021	2022	2023
Progr.	Overhead				
	LED-verlichting gemeentekantoor	-60	-60	-60	-60
	Wagenpark BOR	16	16	16	16
	Overigen	2	6	2	2
	Totaal programma Overhead	-42	-38	-42	-41

Mutaties Programmabegroting 2020

De overhead laat met name het eerste jaar een toename zien. Deze wordt voor een deel veroorzaakt door toenemende kosten van digitalisering, maar een groot deel van de toename wordt veroorzaakt door de manier waarop we met de kosten van inhuur omgaan. In 2020 drukken deze budgetten op de overhead, waar ze in 2019 verdeeld zijn over de taakvelden waar inhuur van toepassing is.

LED-verlichting gemeentekantoor

In de begroting voor 2019 is een bezuiniging opgenomen van €60.000,00 door het toepassen van LED verlichting in het gemeentekantoor. Dit bedrag is te rooskleurig. Het energieverbruik voor elektra alleen al bedraagt €75.820. Dit betekent dat als we LED verlichting zouden toepassen nagenoeg geen stroomverbruik meer zouden hebben.

Door de kostenraming van onze externe adviseur zijn we genoodzaakt om de LED verlichting later te implementeren vanwege budgettekort.

We gaan een businesscase uitwerken voor het toepassen van LED en realiseren van energiebesparing.

Dit houdt in dat de structurele besparing van €60.000 niet plaats vindt vanaf 2020.

Zodra er wel overgegaan wordt op LED verlichting zal er een bezuiniging plaats vinden op het elektra verbruik maar deze is aanzienlijk minder dan €60.000,00.

Wagenpark BOR

Een van de auto's zal niet worden vervangen waardoor de exploitatielasten dalen.

2.5.2 (Hulp) kostenplaatsen

Algemene dekkingsmiddelen

Programma Algemene dekkingen <i>bedragen x € 1.000</i>	Realisatie	Begroting	Meerjarenbegroting			
	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Treasury	-54	-70	-81	-183	-129	-188
OZB woningen	-4.414	-4.460	-4.677	-4.883	-5.077	-5.275
OZB niet-woningen	-2.667	-2.622	-2.752	-2.764	-2.776	-2.790
Belastingen overig	-42	-50	-43	-43	-43	-43
Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	-34.193	-36.902	-38.177	-39.865	-40.152	-40.924
Overige baten en lasten	0	-18	-44	-345	-344	-332
Vennootschapsbelasting (VpB)	0	0	0	0	0	0
Totaal programma	-41.370	-44.123	-45.774	-48.083	-48.521	-49.552
Verrekening met reserves	0	0	0	0	0	0
Na verrekening met reserves	-41.370	-44.123	-45.774	-48.083	-48.521	-49.552

Na de Kadernota zijn de volgende mutaties doorgevoerd:

Aanpassingen Programmabegroting 2020		2020	2021	2022	2023
Progr.	Overigen / Algemene dekkingsmiddelen				
	Indexeringen 2020-2023	-24	-39	38	197
	Kapitaallasten	-1	-145	20	22
	Salarisbudgetten, cao en premies	-715	-885	-967	-663
	Onroerend zaakbelasting	74	34	-10	214
	Septembercirculaire 2019	242	644	731	636
	Organisatie ombuiging	30	30	0	0
	Reclameheffing	-7	-7	-7	-7
	Totaal Overigen	-401	-368	-195	399
	Uitkeringen gemeentefonds				
	Uitkering statushouders	-32	-32	-32	-32
	Bijdrage herindeling Haaren	334	858	429	429
	Totaal	302	826	397	397

Indexeringen 2020-2023

De budgetten zijn geïndexeerd volgens de ramingsgrondslagen zoals gepresenteerd in de Kadernota 2020-2023.

Kapitaallasten

Het investeringsprogramma is geactualiseerd. Dit levert een mutatie op in de kapitaallasten. Dit wordt met name veroorzaakt door verschuivingen naar 2020 (aankoop grond Zuiderbos, minicontainers, kroonringen en de herinrichting parkeerterrein Martinilaan).

Aanpassing salarisbudgetten, cao en premies

Jaarlijks houden wij in onze begroting rekening met een loonkostenstijging van 3%. Stijgende premies in sociale lasten of pensioenen, uitvoering van het lokale HR beleid én de cao zijn mutaties die binnen deze 3% opgevangen moeten worden. In de nieuwe cao is bepaald dat de lonen in 2 jaar tijd stijgen met 6,25%, terwijl we ook te maken hebben met aanzienlijke stijgingen van bijvoorbeeld de pensioenpremies. Deze gevolgen zijn structureel en cumulatief en zorgen voor oplopende tekorten binnen het personeelsbudget (het tekort uit 2019 is structureel, en daar komt het tekort uit 2020 structureel bovenop). In tegenstelling tot wat er in de kadernota is meegenomen, wordt de indexering met ingang van 2021 bijgesteld van 3% naar 2%.

Voor de volledige toelichting verwijzen wij u naar de paragraaf bedrijfsvoering, onderdeel P&O.

Onroerend zaakbelasting

De opbrengst van de OZB is geactualiseerd op basis van areaaluitbreiding en indexatie (1,5 %).

Septembercirculaire

De septembercirculaire geeft een fors positieve bijstelling op de meerjarenbegroting.

In 2019 valt het Accres lager uit, doordat het Rijk in 2019 naar verwachting minder uitgeeft dan eerder verwacht. Door de verschuivingen en het woningmarktpakket stijgen de accressen vanaf 2020.

De aantallen (maatstaven) in de berekening van gemeentefondsuitkering zijn aangepast aan de meest actuele cijfers.

In het hoofdlijnenakkoord GGZ wordt ingezet op ambulantisering van de zorg. Dit leidt tot een groter beroep op zorg en begeleiding in het gemeentelijk domein. Een deel van de beschikbaar gestelde middelen wordt toegevoegd aan de Wmo 2015 in de Algemene uitkering en een deel aan de integratie-uitkering beschermd wonen (regionaal).

Ten aanzien van de uitvoeringskosten van de Sociale Verzekeringsbank (SVB) voor de PGB-trekkingsrechten, wordt in 2020 een bedrag uit de algemene uitkering onttrokken.

Gemeenten krijgen vanuit het Rijk het jaar voorafgaand aan de herindeling voor een periode van 4 jaar middelen ten behoeve van de frictiekosten en het organiseren van de herindeling.

Organisatie ombuiging

Het oorspronkelijke budget wordt verlaagd in verband met tekorten in de begroting. Echter, het blijven doorontwikkelen van een organisatie is een must voor het bestaansrecht ervan. Zodra er ruimte ontstaat in de budgetten wordt daar in dit kader een beroep op gedaan. Want, los van een mogelijke voordeel in het kader van efficiency, waarop het idee van de taakstelling op de bedrijfsvoering is gebaseerd, blijven investeringen in de organisatie van belang. Deze zijn nodig om in de pas te kunnen blijven lopen met de maatschappij, die, logischerwijs, ook aan de dienstverlening van een gemeente steeds hogere eisen stelt.

Reclameheffing

Op basis van recente gegevens is de te verwachten opbrengst geactualiseerd.

Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds

Meerjarenbegroting (bedragen x € 1.000)	2020	2021	2022	2023
Meerjarenverwachting				
Mutaties gemeentefonds	558	1.492	1.157	1.065
Mutaties in exploitatie n.a.v. septembercirculaire 2019	-316	-848	-426	-429
Effect op begrotingssaldo	242	644	732	637

Stand gemeentefonds (bedragen x € 1.000)	2020	2021	2022	2023
Stand gemeentefonds na Meicirculaire	37.622	38.378	39.000	39.862
Mutaties gemeentefonds nav Septembercirculaire	558	1.492	1.157	1.065
Nieuwe stand gemeentefonds	38.180	39.870	40.157	40.927

Vanuit het gemeentefonds komen een drietal geldstromen naar de gemeente,

- A. De algemene uitkering
- B. De integratie- en decentralisatie uitkeringen
- C. De integratie uitkering Sociaal domein

De uitkeringen zijn doorgerekend op basis van bijgestelde uitgangspunten met betrekking tot inwoneraantallen, uitkeringsontvangers, leerlingen enz. Hierbij zijn de effecten tot en met de septembercirculaire 2019 meegenomen.

A: Algemene Uitkering

Algemene uitkering x € 1.000	2020	2021	2022	2023
Kadernota 2020-2023: basis mei circulaire 2019	32.794	33.706	34.443	35.436
Mutatie	603	1.536	1.199	1.106
Meerjarenbegroting 2020: basis september circulaire 2019	33.397	35.242	35.642	36.542

De mutaties zijn voor het grootste gedeelte het gevolg van een hoger geraamd accres.

B: De integratie- en decentralisatie uitkeringen

Decentralisatie en integratie uitkeringen x € 1.000	2020	2021	2022	2023
Kadernota 2020-2023: basis mei circulaire 2019	296	237	237	237
Mutatie	0	0	0	0
Meerjarenbegroting 2020: basis september circulaire 2019	296	237	237	237

C: De integratie-uitkering Sociaal domein

Integratie-uitkering Sociaal Domein x € 1.000	2020	2021	2022	2023
Kadernota 2020-2023: basis mei circulaire 2019	4.532	4.435	4.320	4.188
Mutatie	-45	-44	-42	-41
Meerjarenbegroting 2020: basis september circulaire 2019	4.487	4.391	4.278	4.147

Lokale heffingen

De toelichting is opgenomen in de paragraaf Lokale heffingen (zie paragraaf 3.4.).

Treasury

Treasury	x € 1.000			
	2020	2021	2022	2023
Renteresultaat	-74	-176	-123	-181
Dividend	-21	-21	-22	-22
Kosten betalingsverkeer	14	15	15	15
Totaal	-81	-183	-129	-188

Renteresultaat

Het renteresultaat bestaat uit het verschil tussen de daadwerkelijk te betalen en te ontvangen rente en de aan de programma's toegerekende rente. Het verschil tussen de werkelijk betaalde rente en de via de omslagpercentage doorberekende rente aan de programma's wordt verantwoord (renteresultaat) onder de algemene dekkingsmiddelen opgenomen.

Per saldo werd en wordt de werkelijk betaalde rente verantwoord.

Schema rentetoerekening Begrotingsjaar 2020	2020	2021	2022	2023
Bedragen x € 1.000				
a. Externe rentelasten (korte en lange financiering)	1.840	1.882	1.916	1.916
b. Externe rentebaten	-8	-3	-3	-3
Saldo rentelasten en rentebaten	1.832	1.880	1.913	1.913
Rente Grexen	28	7	0	0
c2. Rente projectfinanciering	0	0	0	0
c3. Rentebaat doorverstrekte leningen	0	0	0	0
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	1.859	1.886	1.913	1.913
d1. Rente over eigen vermogen	0	0	0	0
d2. rente over voorzieningen	0	0	0	0
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	1.859	1.886	1.913	1.913
e. De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	1.934	2.063	2.036	2.095
f. Renteresultaat taakveld treasury	74	176	123	181

Dividend

Het dividend heeft betrekking op de aandelen BNG die in bezit zijn.

Kosten betalingsverkeer

Onder de post financiering en belegging worden zowel de interne als externe kosten van het betalingsverkeer verantwoord.

Vennootschapsbelasting (VpB)

Gemeenten zijn belastingplichtig voor activiteiten die vallen onder het regime van de vennootschapsbelasting (vpb). Het betreft over het algemeen activiteiten waarbij in concurrentie wordt getreden en waar winst wordt beoogd of verwacht.

Er is een inventarisatie gemaakt van mogelijke vennootschapsbelastingplichtige activiteiten. Hieruit blijkt dat binnen onze huidige activiteiten enkel de grondexploitatie onder de vpb valt.

Eventuele fiscale winsten kunnen gecompenseerd worden met verwachte fiscale verliezen in de komende jaren. Per saldo zal de meerjarige vennootschapsbelastinglast nihil zijn.

Overige baten en lasten

Overige baten en lasten <i>bedragen × € 1.000</i>				
	2020	2021	2022	2023
Bedrijfsvoering	40	40	0	0
Nieuwe projecten	-40	-40	-40	-40
Dekking kosten formatie	104	405	444	432
Totaal programma	104	405	404	392

Bedrijfsvoering

We werken aan een efficiënte en flexibele organisatie, toegerust op haar taak en in staat om snel en adequaat te kunnen reageren, anticiperen, adviseren en produceren. Deze ontwikkeling betreft de gehele bedrijfsvoering. Het groei- en ontwikkelproces vordert gestaag. Een van de doelen is meer rendement leveren met minder inspanning.

Nieuwe projecten

Voor de al bekende en geplande (ruimtelijke) projecten zijn uren en middelen in de begroting opgenomen. We constateren dat er zich telkens onverwachte ontwikkelingen voordoen en er vragen komen vanuit het maatschappelijk veld. Voor de behandeling hiervan zijn geen middelen geraamd. Om toch aan deze vraag tegemoet te kunnen komen is hiervoor een budget opgenomen.

Dekking kosten formatie

Deze post is ter dekking van de formatie uitbreiding die als basis gebruikt wordt voor het personeelsbudget. Deze formatie uitbreiding heeft een aantal oorzaken:

Haaren/Helvoirt: hiervoor komt incidenteel geld beschikbaar voor de herindeling, en vervolgens structureel via het gemeentefonds.

Projecten: hier staan inkomsten tegenover vanwege het verplicht door belasten van kosten via anterieure overeenkomsten/in de grondprijs/te activeren uren.

We bezien hoe we deze te realiseren inkomsten weg gaan zetten zodat we er zo goed mogelijk op kunnen sturen. Deze verfijning vindt de komende periode plaats zodat we daar per 2020 mee kunnen werken.

Onvoorzien

<i>Bedrag Onvoorzien</i>	<i>Begroting</i> <i>x € 1.000</i>			
	2020	2021	2022	2023
Bedrag Onvoorzien	-60	-60	-60	-60

Onvoorzien

Dit bedrag kan door het college worden ingezet bij onvoorziene omstandigheden.

Paragrafen

3.1 Algemeen

In de paragrafen brengen we onderwerpen, die versnipperd in de begroting staan, bij elkaar in beeld. Het gaat om belangrijke informatie die inzicht geeft in de financiële positie van de gemeente, de beheersmatige aspecten en de risico's. De paragrafen zijn bedoeld om extra informatie te geven over de middelen die wij inzetten om ons beleid te realiseren.

De Financiële verordening schrijft voor dat de paragrafen een aantal onderwerpen behandelen en voldoen aan een aantal kwaliteitseisen. Hieronder zijn deze per paragraaf weergegeven.

Weerstandsvermogen en risicomanagement

De paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing bevat een inventarisatie van de weerstandscapaciteit, de risico's en het beleid hierop.

Voldoende weerstandscapaciteit stelt de gemeente in staat om - bij een risicoscenario - haar schuldverplichtingen te kunnen blijven nakomen zonder dat de uitgaven en de investeringen voor de noodzakelijke publieke voorzieningen in de knel komen.

Financiële positie

De voorgeschreven paragraaf met kengetallen geeft inzicht in de financiële positie. Zo zegt de hoogte van de schuld meer over de financiële positie van een gemeente dan de hoogte van de reserves. Met lenen neemt een gemeente als het ware een voorschot op de toekomst. Hoe hoger de schulden, hoe meer toekomstige inkomsten moeten worden vastgelegd voor de betaling van rente en aflossingen.

Voor een gezonde financiële huishouding is het belangrijk het geheel van deze kengetallen te beheersen.

Financiering en risicobeheersing

In de paragraaf financiering bij de begroting en de jaarstukken neemt het college, naast het beleid ten aanzien van het risicobeheer van onze financieringsportefeuille, op:

- a. de liquiditeitsplanning en de financieringsbehoefte;
- b. de rentevisie;
- c. de kasgeldlimiet;
- d. de renterisico norm.

Lokale heffingen

We doen hier verslag van de opbrengsten per lokale heffing, het beleid, het volume en het bedrag aan kwijtscheldingen, de kostendeckendheid van de riool- en de afvalstoffenheffing en de (ontwikkeling van de) lokale lastendruk.

Onderhoud kapitaalgoederen

In de paragraaf 'onderhoud kapitaalgoederen' staan het beleidskader en de financiële consequenties hiervan voor wegen, openbare verlichting, riolering (incl. water), groen en bomen, speelvoorzieningen, Verkeers- en vervoersplan (incl. parkeren), civieltechnische kunstwerken en gebouwen. Hierbij nemen we ook op:

- a. de voortgang van het geplande onderhoud;
- b. de omvang van het achterstallig onderhoud.

Bedrijfsvoering

In de paragraaf bedrijfsvoering bij de begroting en de jaarstukken neemt het college in ieder geval op:

- a. de ontwikkeling van het ziekteverzuim;
- b. opbouw en ontwikkeling van het personeelsbudget;
- c. stand van zaken informatisering en automatisering;
- d. stand van zaken planning & control;
- e. stand van zaken interne controle;
- f. onderzoek doelmatigheid en doeltreffendheid, bedoeld in artikel 213a Gemeentewet.

Grondexploitatie

De paragraaf 'grondexploitatie' gaat in op de uitvoering van de nota grondbeleid en zoomt in op de belangrijkste financiële ontwikkelingen zoals verlies/winstverwachtingen, winstnemingen, de verwerving van gronden en dergelijke en de relaties van het grondbeleid met de programma's.

Verbonden partijen

Bij de begroting en de jaarstukken neemt het college in de paragraaf 'verbonden partijen', de onderdelen op grond van artikel 15 van het 'Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten' op, en daarnaast, per partij, de bestuurlijke vertegenwoordiging (zeggenschap).

Risico-inventarisatie

In deze paragraaf beantwoorden we de vraag of de financiële positie van Vught toereikend is om de financiële gevolgen van risico's op te vangen.

Er is een inventarisatie van de weerstandscapaciteit en de risico's opgenomen. Samen geven ze een beeld van ons weerstandsvermogen.

Tevens geven we een toelichting op ons risicobeleid en zijn financiële kengetallen, gebaseerd op verslagleggingsregels. Er is ook een beoordeling opgenomen van de verhouding tussen de financiële kengetallen en de financiële positie.

Het richtinggevend kader van ons financieel beleid is gebaseerd op het bestuursakkoord: *Meer risico's maar wel beargumenteerd en goed overmogen*. Met de financiële verordening en de beleidsnota's Activering- en afschrijvingsbeleid, Reserves en voorzieningen en de nota Overhead en kostenverdeling zijn onze financiële kaders actueel.

Inzicht in de risico's en de aanwezige weerstandscapaciteit is noodzakelijk om het weerstandsvermogen te beoordelen. We willen weten of we in staat zijn om optredende risico's op te vangen zonder dat de publieke taken en voorzieningen in de knel komen.

De weerstandscapaciteit is het geheel van middelen waaruit we tegenvallers, die onverwacht en substantieel zijn, bekostigen. Het weerstandsvermogen drukt de relatie uit tussen de aanwezige weerstandscapaciteit en de risico's.

We hebben een incidentele en structurele weerstandscapaciteit. De eerste is bedoeld om eenmalige tegenvallers op te vangen zonder dat we (het niveau) van onze publieke taken en ons beleid aanpassen. De structurele weerstandscapaciteit betreft middelen die we permanent kunnen inzetten voor tegenvallers in de lopende exploitatie.

Incidentele weerstandscapaciteit:

- Algemene reserve
- Bestemmingsreserves
- Stille reserves

Structurele weerstandscapaciteit:

- Onbenutte belastingcapaciteit
- Post onvoorzien

Feitelijk zijn alleen de Algemene reserve en de reserve Grondexploitatie in te zetten als afdekking van algemene risico's.

De bestemmingsreserves zijn dat niet, omdat deze middelen, zoals de naam al zegt, door de raad volledig zijn bestemd en niet op een andere wijze kunnen worden besteed.

3.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

3.2.1 Beleidsuitgangspunten weerstandscapaciteit en risico's

3.2.1.1 Risicomanagement

Risicomanagement omvat het proces van risicobeheersing en risico-inventarisatie. In Vught is risicomanagement niet als een zelfstandig proces ingericht. Dit is een keuze die samenhangt met de omvang van de gemeente. In onze bedrijfsprocessen doen we natuurlijk wel aan risicomanagement. Er is aandacht voor bij de inrichting van onze werkzaamheden en bij de interne controles is het onderdeel van het controleplan. Ook bij de opleiding en training van medewerkers is er aandacht voor. We steunen op aspecten als houding en gedrag, open communicatie, kennis van medewerkers en integraal werken.

3.2.1.2 Risicobeheersing

Beleidsuitgangspunten

Bij het beheersen van risico's treffen we maatregelen om deze te verminderen of we kiezen ervoor om ze te accepteren.

Een deel van de risico's dekken we af door verzekeringen af te sluiten, voor een ander deel treffen we voorzieningen. Maar ook zorgen we voor een goed opleiding- en aannamebeleid van personeel, met aandacht voor risicobeheersing. De resterende risico's inventariseren we in deze paragraaf. Zo ontstaat een gefundeerd beeld op de benodigde weerstandscapaciteit.

Weerstandscapaciteit

Met een financiële buffer kun je risico's opvangen en vergroten we onze weerstand. Of de gemeente in staat is de gevolgen van de risico's op te vangen zonder dat het beleid of de uitvoering daarvan in gevaar komt, wordt weergegeven door de 'weerstandscapaciteit'. We streven ernaar om onze weerstandscapaciteit, op een waardeniveau te houden van 20% van de uitkering uit het gemeentefonds.

Realistische begroting

Ons financieel beleid is gericht op een realistische begroting: transparant met een mate van risico, mits goed beargumenteerd en benoemd. Dit uitgangspunt is onderdeel van de geactualiseerde risico-inventarisatie.

Verzekeringen

Er zijn diverse verzekeringen afgesloten voor risico's door claims van derden en schadegevallen. We werken schade-preventief, bijvoorbeeld door voldoende onderhoud te plegen, het correct naleven van procedures en het goed afhandelen van bezwaarschriften met gebruik van een juiste

motivatie. Risico's door achterstallig onderhoud zijn ondervangen door het opstellen van beheerplannen voor wegen, groen, verlichting, riolering, kunstwerken en speeltoestellen.

Voorzieningen

We hebben voorzieningen getroffen voor risico's en verplichtingen, waarvan we weten dat die zich voordoen en die we kunnen kwantificeren. Zo zijn er voorzieningen voor verplichtingen (pensioen, wachtgeld, grondexploitatie), onderhoud (gebouwen, openbare verlichting en kunstwerken) en voor de afvalstoffen en riolering.

Grondexploitaties

Elk plan binnen de grondexploitatie heeft zijn eigen exploitatie, met eigen baten en lasten. Voor verwachte tekorten zijn voorzieningen getroffen. Overige risico's vangen we op binnen de reserve grondexploitatie. De hoogte van deze reserve is berekend aan de hand van risicoanalyses van de planexploitaties.

Jaarlijks actualiseren we de plannen in het 'Uitvoeringsprogramma grondexploitatie' en de hierin opgenomen risico-inventarisatie. Uit het Uitvoeringsprogramma grondexploitatie blijkt dat de stand van de reserve grondexploitatie toereikend is om de risico's te dekken.

3.2.2 Risico-inventarisatie

De risico-inventarisatie geeft een aantal geïdentificeerde risico's, die voldoen aan de volgende criteria:

- onzekerheden met grote financiële gevolgen;
- waarvan de kans reëel is dat de risico's zich voordoen; en
- waarvoor de oorzaken niet door de gemeente kunnen worden beïnvloed of waarvoor de gemeente (nog) niet in staat is geweest om passende beheersingsmaatregelen te treffen;
- risico's die niet zijn afgedekt door verzekeringen of voorzieningen.

Een risico-inventarisatie bevat altijd subjectieve aannames. De inschatting van de kansen en omvang is tijdsgebonden, waarbij het inzicht afhankelijk is van onzekere toekomstige factoren. Sommige risico's worden voor 2 jaar meegenomen. Dit is nodig omdat het in sommige gevallen niet mogelijk is direct maatregelen te treffen om risico's op te vangen of ze te verwerken in de meerjarenbegroting.

	<i>x € 1.000</i>		
	Risico		
	Bedrag per jaar	Aantal jaar	Totaal risico
Renteontwikkeling	250	2	500
Jeugd	250	2	500
Wmo Huishoudelijke hulp	500	2	1.000
Wmo solidariteit	500	1	500
Participatiewet	75	2	150
Stadsgewest renterisico	1.000	1	1.000
Strategische, operationele en schade-risico's			750
Totaal risico's			4.400
Na risicofactor	75%		3.300
Rijksinfra N65 en PHS (risicofactor reeds toegepast)			4.500
Totaal benodigde reservecapaciteit			7.800

Toelichting

Renteontwikkelingen

De rentes zijn onverminderd laag gebleven. Omdat de nieuwe leningen tegen een lagere rente worden aangetrokken dan de gemiddelde rente van onze totale leningenportefeuille lopen we niet veel risico voor de leningen die we oversluiten.

Dat risico is er wel voor de toename van onze leningen. Rondom de renteontwikkeling gaan wij nog steeds uit van een licht stijgende langlopende rente. Wanneer deze stijging groter is dan voorspeld, leidt dit tot extra financieringslasten. Naast de bestaande leningenportefeuille loopt de schuldpositie de komende jaren verder op door met name het project Rijksinfra. Wij schatten het risico op € 250.000. Dit is gebaseerd op 1% rentestijging op te sluiten leningen van € 25 miljoen.

Jeugdhulp

Voor gemeenten zijn de risico's bij jeugdhulp groot. Gemeenten hebben een zorgplicht jeugd, terwijl de rijksmiddelen beperkt zijn.

De vraag blijft steeds of de rijksmiddelen die zijn overgeheveld naar de gemeenten voor de Jeugd, jaarlijks afdoende zijn om de nieuwe taken te kunnen vervullen.

Afgelopen jaren bleken er grote tekorten. Er is in regionaal verband een actieplan opgesteld in de vorm van transformatieopgaven jeugd en binnen Wegwijs+ zetten we extra in op preventie en kwaliteit in de dienstverlening. Dit ter voorkoming van stijgende kosten op langere termijn. Het beleid is gericht op tijdige signalering, de juiste hulp en preventie. Daarmee proberen we “zware”, en dus dure, cliënten te voorkomen.

Echter, naast deze ontwikkelingen blijkt de zorgvraag bij jeugdigen te stijgen. Het is de vraag en dus een risico of we in staat blijken om samen met onze regionale partners de tekorten om te buigen. We nemen hiervoor een risicobedrag op van € 500.000.

Wet Maatschappelijke Ondersteuning

Sinds 2019 is (landelijk) het abonnementstarief Wmo van toepassing. Dit zorgt voor een enorme toename in het aantal aanvragen Wmo, waarvan de kosten lastig in te schatten zijn. Dat geldt voor alle maatwerkvoorzieningen Wmo, maar vooral voor huishoudelijke hulp. Voor deze nieuwe ontwikkelingen wordt het risicobedrag bepaald op € 500.000, en gezien het meerjarige karakter van deze post nemen we hem voor 2 jaar op. In totaal € 1.000.000.

Voor de nieuwe Wmo-taken werken we samen met onze collega gemeenten in de Meierij. De ervaringscijfers laten ook hier tekorten zien op de zorg in natura door een toename van cliëntenaantallen. Ook de eigen bijdragen pakken lager uit.

Voor 2020 was (zie ook kadernota 2020) uitgegaan van een 50% solidariteit voor zorgaanbieders Zintuiglijk Gehandicapten.. Inmiddels ligt er een onderhandelingsresultaat waarin voor 2020 vooralsnog een volledige onderlinge solidariteit voor de kosten van aanbieders Zintuiglijk Gehandicapten is opgenomen. In 2021 wordt deze geheel losgelaten waardoor elke gemeente voor de zorg van de eigen inwoners betaalt.

Omdat Wmo een open-eind regeling is en met ingang van 2021 de solidariteit wordt losgelaten schatten we het risico op € 500.000

Participatiewet

De gemeente is verantwoordelijk voor het verstrekken, beheren en verhalen van bijstand aan personen die niet zelfstandig in hun levensonderhoud kunnen voorzien en het bevorderen van (her)intrede op de arbeidsmarkt van bijstandsgerechtigden.

De gemeente ontvangt subsidie van het Rijk voor de uitvoering van deze taken. Op basis van de macro-economische omstandigheden blijft een toename in het aantal bijstandsgerechtigden een risico.

Als gevolg van de conjuncturele ontwikkelingen en de gerichte maatwerkaanpak van Wegwijs+ zien we een daling van het aantal uitkeringsgerechtigden. Als gevolg daarvan passen we het risico naar beneden aan naar € 75.000, voor 2 jaar (5 extra bijstandsgerechtigden ad € 15.000, 2 jaar lang € 150.000).

Stadsgewest

De ontwikkelingen rondom het Stadsgewest zijn nog steeds niet afgerond. De afwikkeling van de stortplaats is in de loop van 2019 uitgesteld tot 2025. De ontwikkelingen blijven we nauwlettend volgen.

Het grootste risico is dat de provincie voor datum overdracht de rekenrente voor de bepaling van het doelvermogen verlaagt. De provincie is eenzijdig bevoegd om dit te doen. Naar aanleiding van een recente ALM studie kwam de provincie tot het besef dat een forse verlaging van de rekenrente (en daarmee een verhoging van het doelvermogen) nu de exploitanten hard zou treffen. Provincie en exploitanten zijn daarom tot een compromis gekomen waarbij de provincie de huidige rekenrente bevriest op het bestaande niveau (5,06%) en de exploitanten de stortplaatsen nog niet voor eeuwigdurende nazorg overdragen aan de provincie. Deze afspraak geldt voor de periode tot de volgende ALM-studie, dus tenminste 5 jaar.

Een toekomstige verlaging van de rekenrente met 1 procent betekent dat het af te dragen doelvermogen met $\pm 48\%$ stijgt. Uitgaande van € 14 miljoen en een aandeel van de gemeente Vught van 7,43% betekent dit een risico van $\pm € 0,5$ miljoen per procent daling van de rekenrente. Het risico wordt geschat op 2% verlaging van de rekenrente = € 1.000.000

Rijksinfra

Binnen het programma Rijksinfra wordt rekening gehouden met risico's voor de gemeente Vught. Een risico analyse inclusief beheersmaatregelen is opgesteld en wordt periodiek ge-update. Lopende het project vallen risico's weg of komen er nieuwe risico's bij.

De recente ontwikkelingen ten aanzien van PAS vormen een risico voor het project. Indien dit risico zich voordoet betekent dit vertraging en daarmee hogere kosten. De stand van het risico dossier is op dit moment geen aanleiding om het hier opgenomen risicobedrag aan te passen.

Strategische, operationele en schade-risico's

Een aantal risico's zijn specifiek te identificeren en zijn hiervoor gekwantificeerd. Daarnaast lopen er door onze processen heen natuurlijk altijd dossiers die een incidentele tegenvaller kunnen opleveren. Hiervoor nemen we een extra bedrag op bij de risico-inventarisatie: € 750.000.

Risicofactor

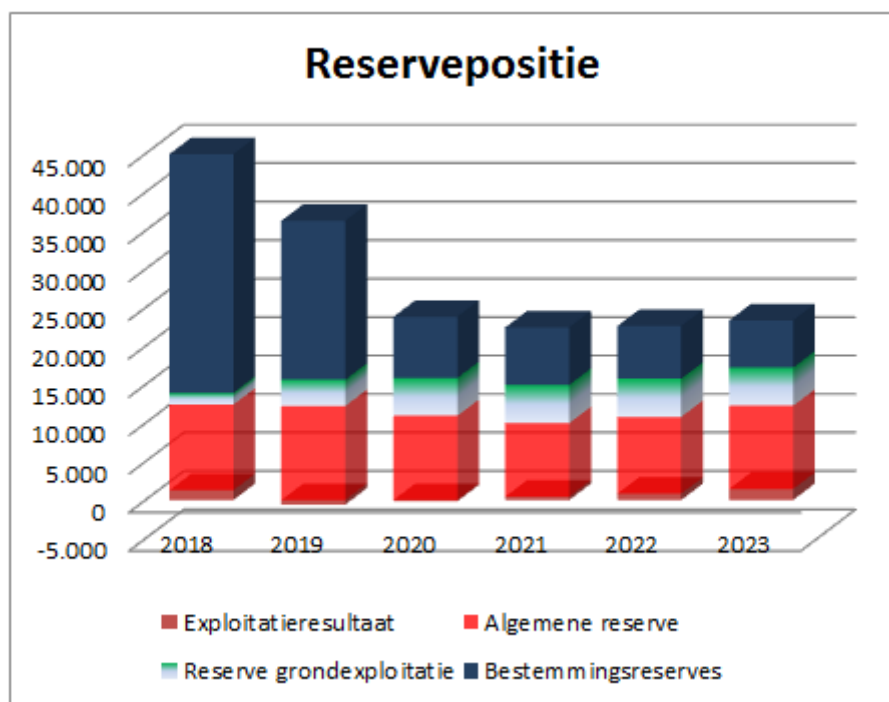
Een **risico** is een onzekere ongewenste gebeurtenis waardoor het realiseren van de organisatiedoelstellingen en -strategie in gevaar komt. Bij een risico is er dus sprake van een **kans** op een ongewenste gebeurtenis. De kans dat al deze risico's zich voor de volledige omvang voordoen is klein. De benodigde reservecapaciteit wordt daarom op 75% van deze risico's gesteld.

3.2.3 Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen bestaat volgens de regels uit de reservepositie, de onbenutte belastingcapaciteit, de post onvoorzien en de stille reserves.

Het eigen vermogen in de vorm van reserves geeft het verschil aan tussen bezittingen minus schulden. De reserves geven weer welk deel van de totale bezittingen met eigen vermogen is gefinancierd. Een reserve betekent dus niet dat deze middelen op de bankrekening staan.

Investerings worden gedeeltelijk met eigen vermogen en met vreemd vermogen gefinancierd. Over het deel dat met vreemd vermogen wordt gefinancierd moet rente worden betaald.

Eind 2020 bedraagt het aandeel van het eigen vermogen in het totale vermogen (de solvabiliteitsratio) 19%. Een groot deel van ons vermogen is dus extern gefinancierd. Eind 2020 is er circa € 24 miljoen aan reserves beschikbaar. Hiervan betreft circa € 8 miljoen bestemmingsreserves.

Eigen vermogen <i>x</i> €1.000	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Exploitatieresultaat	1.269	-572	-149	438	804	1.436
Algemene reserve	11.138	12.231	10.940	9.559	9.997	10.801
Reserve grondexploitatie	1.519	3.398	4.902	4.952	4.952	4.952
Bestemmingsreserves	31.025	20.656	7.953	7.469	6.836	6.154
Totaal	44.949	35.713	23.646	22.418	22.589	23.343

Het totale eigen vermogen neemt na 2018 af als gevolg van investeringen in de Rijksinfra. Door de bijdrage ineens daalt de bestemmingsreserve Rijksinfra fors. Hiermee worden risico's van de renteontwikkeling en inflatie zoveel mogelijk beheerst.

Uit de inventarisatie van de vastgoedportefeuille blijkt dat deze stille reserves bevatten die indien nodig te gelden kunnen worden gemaakt. De verkoop van vastgoed is grotendeels bestemd voor de bestemmingsreserve Rijksinfra. Een ander deel is op basis van eerder raadsbesluiten gereserveerd voor de bestemmingsreserve Accommodatiebeleid, de bestemmingsreserve Moleneindplein en de Algemene reserve.

Weerstandsvermogen

In het kader van het weerstandsvermogen vormt vooral de algemene reserve de buffer voor het opvangen van de (toekomstige) risico's. De verwachte ontwikkeling van de algemene reserve ziet er als volgt uit:

Mutaties algemene reserve 2019-2023	* € 1.000
Saldo 31-12-2018	11.138
Bestemming jaarresultaat 2018	1.269
Verwacht jaarresultaat 2019	-572
Mutaties 2019-2023	
Verkoop vastgoed 2019	564
Verkoop vastgoed 2020	126
Cultuur Theater de Speeldoos	-77
Bijdrage reserve Rijksinfra	-2.000
Regiobijdrage Jeugd	-317
Bijdrage turbo rotonde	-200
Transformatie opgave Jeugd	-222
Verwachte begrotingssaldi 2020-2023	2.529
Nog besteedbaar	12.237

De algemene reserve en bestemmingsreserves zijn geen geld. Voor het betalen van investeringen of het doen van exploitatie uitgaven moet er geld op de bankrekening staan of worden geleend. Ook als deze uitgaven worden gedekt uit reserves. Aanwending van de reserves heeft dan ook negatieve gevolgen voor de rentelasten.

Wel is het mogelijk om investeringen ten laste van de reserves af te schrijven zodat de toekomstige exploitatie niet met afschrijvingslasten wordt belast. Ook (incidentele) exploitatielasten kunnen met een bijdrage uit de reserves worden gedekt waardoor ze per saldo niet ten laste van het jaarresultaat komen. De algemene reserve kan dus dienen om incidentele tegenvallers te dekken. In dit kader wordt een minimum niveau aangehouden voor de algemene reserve voor de dekking van onverwachte tegenvallers. Hoe hoog dit niveau moet zijn is onderdeel van bestuurlijke afweging.

Voor 2020 hanteren we de Ratio-exploitatie voor deze afweging:

Bij de *ratio exploitatie* wordt de benodigde weerstandscapaciteit gerelateerd aan de (te) ontvangen uitkeringen uit het gemeentefonds.

De omvang van de exploitatie is mede bepalend voor de risico's die we lopen. Om dit in beeld te brengen hanteren we als norm voor de benodigde weerstandscapaciteit 20% van de te ontvangen uitkeringen uit het gemeentefonds.

Voor deze ratio willen we minimaal een voldoende scoren op basis van onderstaande tabel.

Ratio	Betekenis	Beschikbare weerstandsvermogen
> 1,2	ruim voldoende	Het beschikbare weerstandsvermogen bestaande uit het niet bestemde saldo van de algemene reserve is berekend op € 10,8 miljoen. (Dit is ± € 432 per
1 – 1,2	voldoende	
< 1,0	onvoldoende	

inwoner).

Uitkomst risicoratio op basis van de exploitatie

In de begroting 2020 is een bedrag van € 38,2 miljoen aan uitkeringen uit het gemeentefonds opgenomen 20% hiervan is € 7,6 miljoen.

De ratio exploitatie-omvang komt daarmee uit op 1,42 en wordt als ruim voldoende aangemerkt.

Normering van de ratio vormt een goed hulpmiddel om de inzet van de algemene middelen te begrenzen.

3.2.4 Kengetallen

Het Besluit Begroten en Verantwoorden (BBV) geeft richtlijnen ten aanzien van het opnemen van kengetallen. De kengetallen stellen de gemeenteraad in staat om de financiële positie van de gemeente te beoordelen. Met behulp van kengetallen kan het verloop van de financiële positie van de gemeente Vught over meerdere jaren worden beoordeeld. De wijze van het berekenen van de kengetallen is uniform waardoor de financiële positie van de gemeente Vught kan worden vergeleken met die van vergelijkbare gemeenten.

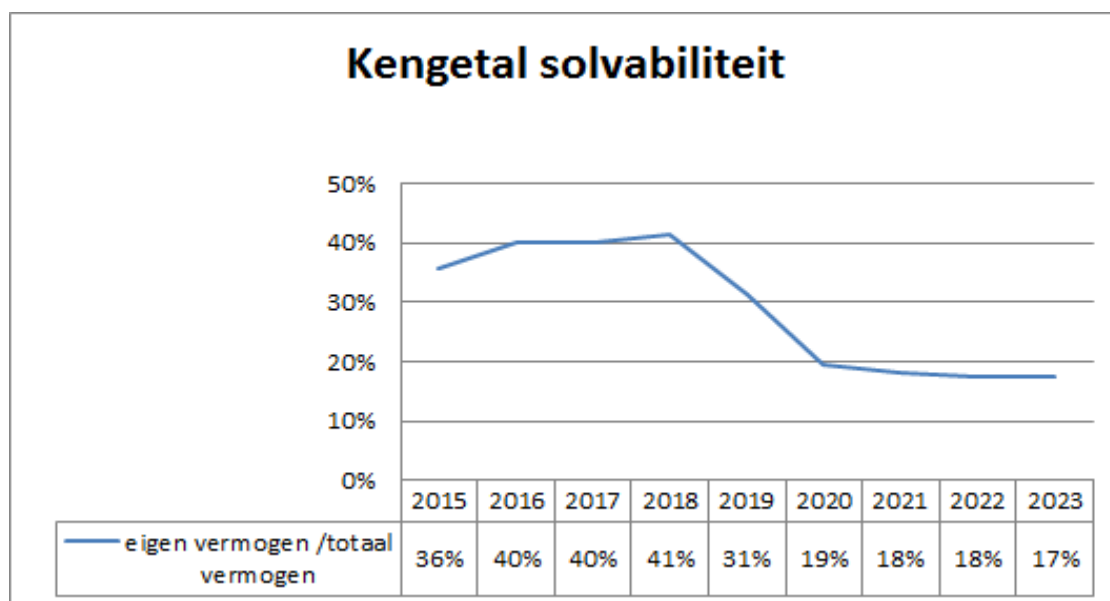
De kengetallen stellen de gemeenteraad in staat om de normen vast te stellen voor de sturing van de financiële positie via de meerjarenbegroting. De normen in hun onderlinge samenhang bepalen hoe risicovol het financieel beleid is dat gevoerd wordt. Een afweging die is voorbehouden aan de raad.

Met de kengetallen wordt de raad in staat gesteld het beleid te sturen en te monitoren ten aanzien van:

- De reservepositie
- De schuldbestand
- De wendbaarheid en de resterende belastingcapaciteit
- Het risicobeleid

Deze aandachtsgebieden vormen met de reëel en structureel sluitende meerjarenbegroting en de planning en control cyclus de pijlers voor de sturing van onze financiële positie.

Solvabiliteit

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin het bezit van de gemeente is afbetaald en in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Het betreft het eigen vermogen uitgedrukt in een percentage van het balanstotaal.

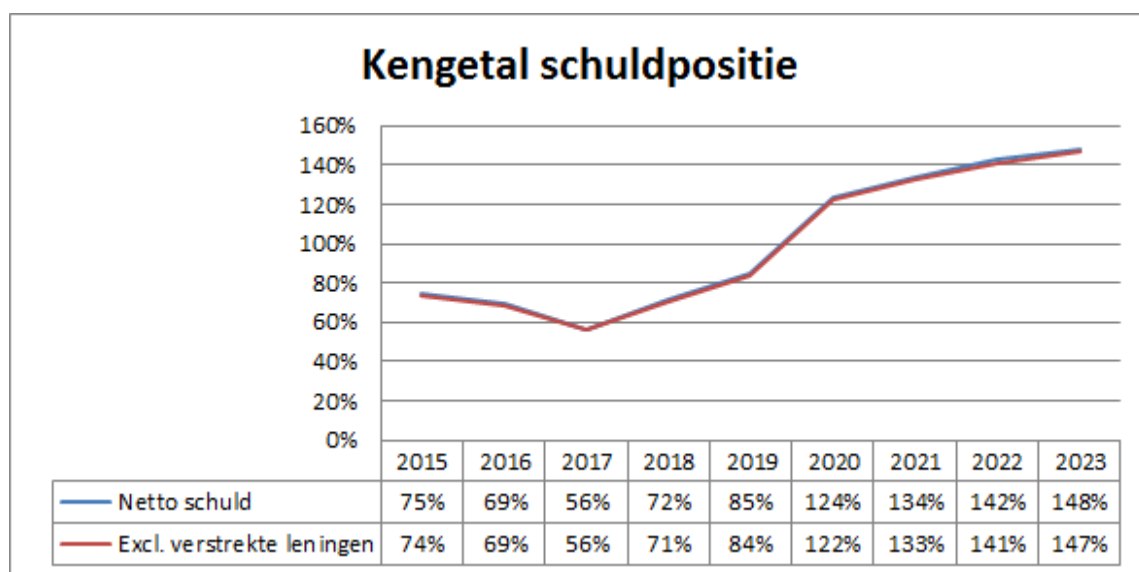
Algemene normwaarden bruto schuld	Ratio Solvabiliteit
Weinig tot geen schuld	> 80 %
Normaal	30% - 80%
Voorzichtigheid geboden	20% - 30%
Bezit zeer zwaar belast met schuld	0% - 20%

Als normaal wordt een ratio tussen de 30 en 80% beschouwd. Voorzichtigheid is geboden bij een ratio tussen de 20 en 30%.

De solvabiliteitsratio voor 2020 bedraagt 19% hetgeen betekent dat de gemeente haar bezit met veel vreemd vermogen heeft gefinancierd. De scherpe daling van de solvabiliteitsratio in 2019 en 2020 is met name veroorzaakt door de betalingen aan het project Rijksinfra. Een nadere toelichting is opgenomen onder paragraaf 1.4.

Hierbij is nog steeds voorzichtigheid geboden.

Schuldquote

De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie.

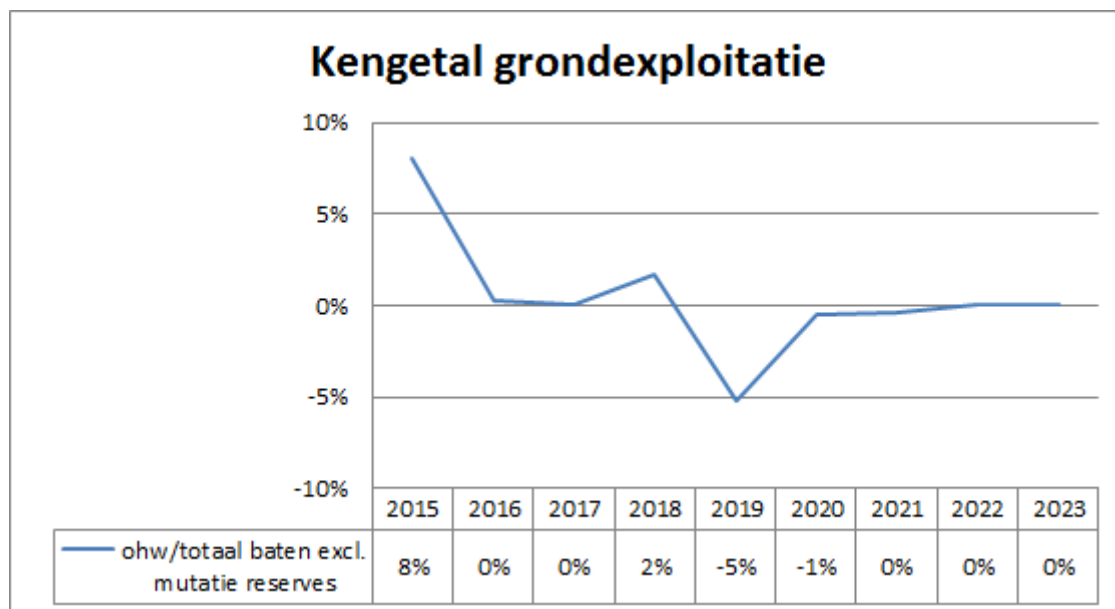
Hoeveel geleend kan worden is een politieke afweging. Als algemene norm geven we de volgende richtgetallen.

Algemene normwaarden schuldquote	Schuldquote
Normaal	0% -100%
Voorzichtigheid geboden	> 100%
Zeer hoge schuld	> 130%

Omdat bij verstrekte leningen er onzekerheid kan bestaan of ze allemaal terug worden betaald wordt ook de netto schuldquote gecorrigeerd voor leningen bepaald. Deze wijkt voor onze gemeente nauwelijks af van de netto schuldquote omdat we beperkt geld hebben doorgeleend.

De nettoschuld positie neemt toe als gevolg van met name de betalingen aan het project Rijksinfra.

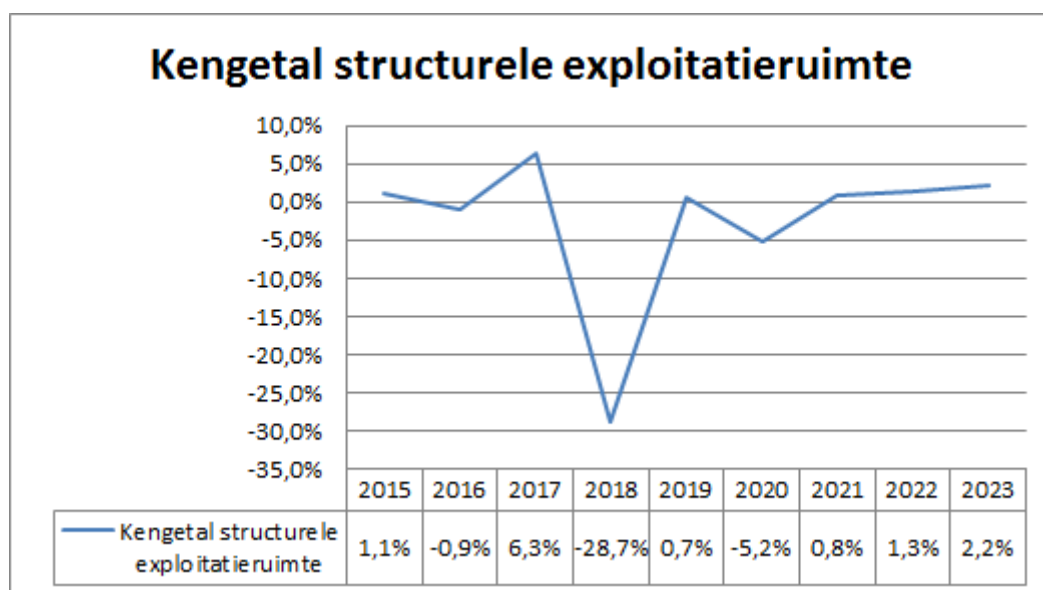
Grondexploitatie

Het kengetal grondexploitatie geeft weer hoe de waarde van de in exploitatie genomen gronden zich verhoudt tot de totale (geraamde) baten. De boekwaarde van de voorraden grond is van belang, omdat deze waarde moet worden terugverdiend bij de verkoop.

De boekwaarden van verliesgevende plannen zijn gebaseerd op de actuele marktwaarde en voor verwachte verliezen zijn voorzieningen getroffen.

Structurele exploitatieruimte

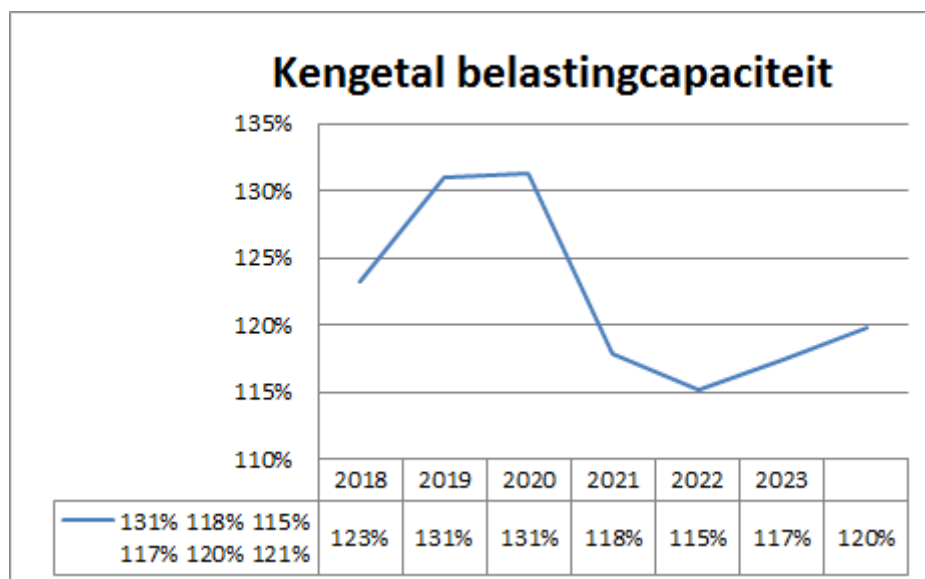
Dit kengetal is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte er is om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is.

Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten.

Bij incidentele lasten en baten gaat het om eenmalige zaken die zich gedurende maximaal drie jaar voordoen. De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves te delen door de totale baten.

Op basis van het kengetal blijkt dat er nauwelijks structurele ruimte is om tekorten of extra lasten binnen de huidige begroting op te vangen. Dit past binnen ons beleid om strak te begroten. Indien nodig is er wel ruimte om het eigen beleid aan te passen en via ombuigingen ruimte vrij te maken.

Belastingcapaciteit

De ruimte die een gemeente heeft om belastingen te verhogen wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten. Onder woonlasten worden verstaan de OZB, de rioolheffing en de reinigingsrechten voor een woning met gemiddelde waarde in de gemeente. Deze cijfers worden voortaan ook in de jaarlijkse meicirculaire bekend gemaakt.

Het kengetal belastingcapaciteit wordt berekend door de totale woonlasten meerpersoonshuishouden in het begrotingsjaar te vergelijken met het landelijke gemiddelde in het jaar daarvoor.

Conclusie: de lokale lasten liggen in Vught op een relatief hoog niveau.

Voor de rioolheffing en afvalstoffenheffing hanteren we 100% kostendeckendheid.

Algemene conclusie financiële positie

De financiële kengetallen in deze begroting laten de gevolgen van de bijdragen in de projecten N65 en Rijksinfra zien. Met name terug in de kengetallen van de solvabiliteit en van de schuldpositie.

Nog steeds is sprake van een structureel sluitende meerjarenbegroting binnen een aanvaardbaar risicoprofiel. Het gunstige economische klimaat, lage rentestanden en de stijging

van de uitkering uit het gemeentefonds (septembercirculaire) heeft hier een positieve invloed op.

Door de stijgende schuldpositie zijn we kwetsbaarder voor renteontwikkelingen. De wendbaarheid van onze begroting is beperkt. Ook de komende periode is er blijvende aandacht voor een goede balans tussen de aanwezige risico's, onze publieke taken en een (financieel) gezonde gemeente Vught.

Als we onze kengetallen afzetten tegen de normen zoals die gehanteerd worden in het kader van de "Houdbaarheidstest gemeentefinanciën" ontwikkelen de schuldpositie en de solvabiliteit zich naar een niveau waarbij voorzichtigheid is geboden.

3.3 Financiering

3.3.1 EMU-saldo (EMU = Economisch en Monetaire Unie)

EMU-saldo (bedragen x € 1.000)	2019	2020	2021
Begroting in meerjarenperspectief	-14.432	-19.114	-4.770

Gemeenten moeten in hun begroting een berekening opnemen van het zogenoemde EMU-saldo, en wel voor drie jaren: een raming voor het begrotingsjaar zelf (2020), een prognose voor het vorig begrotingsjaar (2019) en een raming voor het jaar volgend op het begrotingsjaar (2021).

De EMU-systematiek werkt op een andere manier dan het baten-lastenstelsel dat gemeenten moeten hanteren. Investerings en uitgaven die worden gedekt uit reserves tellen bijvoorbeeld niet mee in de uitkomst in het baten-lastenstelsel, maar tellen wel door in het EMU-saldo. Bij een sluitende begroting kan een gemeente daardoor toch een negatief EMU-saldo hebben. Het EMU-saldo voor Vught voor 2020 komt uit op -19,1 miljoen euro. Het betekent dat in EMU-termen de uitgaven 19,1 miljoen euro groter zijn de inkomsten.

Door investeringen en uitgaven ten laste van de reserves, met name als gevolg van het project Rijksweg, stijgt onze schuldpositie de komende jaren. Ons aandeel in het EMU-saldo is daardoor relatief gezien groot.

3.3.2 Financiering en de wet Fido

De richtlijnen en doelstellingen met betrekking tot de financieringsactiviteiten zijn vastgelegd in het treasury statuut. Het wettelijke kader hiervoor vormt de Wet Fido (Wet Financiering Decentrale Overheden).

Treasury omvat alle activiteiten die zich richten op het sturen en beheersen van, het verantwoorden over en toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's.

Doelstellingen treasurybeleid (mede uitgevoerd door NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)):

De treasuryfunctie van de gemeente dient tot:

- het zorgdragen van een tijdige beschikbaarheid van middelen door het verkrijgen en handhaven van toegang tot financiële markten tegen acceptabele condities;
- het beschermen van gemeentelijke vermogens- en renteresultaten tegen ongewenste financiële risico's zoals renterisico's, koersrisico's, kredietrisico's en liquiditeitsrisico's;

- het minimaliseren van de interne verwerkingskosten en externe kosten bij het beheren van de geldstromen en financiële posities;
- het optimaliseren van de renteresultaten binnen de kaders van de Wet Fido respectievelijk de gemeentelijke kaders vastgelegd in het treasurystatuut.

Rentevisie

De verwachting is dat de rentetarieven laag blijven maar wel zullen stijgen. Dit geldt zowel voor de korte termijn rente als de lange termijn rente.

Wij houden de rente ontwikkelingen nauwlettend in de gaten. De gemeente Vught staat voor een grote financieringsopgave in het kader van komende investeringsprogramma's in onder andere het project N65 en scholen.

Om een optimaal renteresultaat te behalen streven we door liquiditeitenbeheersing naar zo min mogelijk overtollige middelen. In 2020 en verder zullen voornamelijk tekorten ontstaan. De tekorten zullen zoveel mogelijk kort gefinancierd worden. Hierdoor maken we optimaal gebruik van de lage rentestanden. Zodra wettelijke grenzen overschreden dreigen te worden of zodra verwacht wordt dat de rente een structurele stijgende lijn zal vertonen, zal een langlopende lening aangetrokken worden.

Liquiditeitsplanning

Om geen ongewenste risico's te lopen en om een optimaal renteresultaat te behalen worden alle treasury activiteiten gebaseerd op een liquiditeitsplanning. De liquiditeitsplanning is onderverdeeld in kasstromen uit operationele, investering en financieringsactiviteiten en laat meerjarig het volgende beeld zien:

Kasstroomoverzicht				
Bedragen x € 1.000	2020	2021	2022	2023
exploitatiesaldo	-148.596	438.132	803.802	1.435.785
overige liquiditeitsmutaties reserves en voorzieningen	137.523	-440.906	-803.970	-1.435.038
bij: afschrijvingen	4.851	6.585	4.978	4.998
bij: mutaties werkkapitaal	-3.568	-5.091	-246	0
kasstroom uit operationele activiteiten	-9.789	-1.281	4.564	5.745
investeringen materiële vaste activa	-9.325	-8.489	-9.697	-11.340
desinvesteringen materiële vaste activa	0	0	0	0
mutatie financiële vaste activa	192	126	113	113
kasstroom uit investeringsactiviteiten	-9.133	-8.363	-9.584	-11.227
aflossing langlopende lening	-3.018	-2.839	-2.842	-200
kasstroom uit financieringsactiviteiten	-3.018	-2.839	-2.842	-200
Saldo 1 januari	500	500	500	500
mutaties in boekjaar	-21.941	-12.482	-7.863	-5.682
saldo 31 december	-21.441	-11.982	-7.363	-5.182
liquiditeitsbehoefte(aantrekken langlopende lening)	21.941	12.482	7.863	5.682
saldo na aantrekken langlopende lening*	500	500	500	500
cumulatieve liquiditeitsbehoefte (2017 =€ 5935)	39.192	51.675	59.538	65.220

De langlopende leningen worden op de kapitaalmarkt gefinancierd.

Rentetoerekening

De rentelasten worden door middel van een rente omslagpercentage toegerekend aan de verschillende taakvelden.

Schema rentetoerekening Begrotingsjaar 2020	2020	2021	2022	2023
Bedragen x € 1.000				
a. Externe rentelasten (korte en lange financiering)	1.840	1.882	1.916	1.916
b. Externe rentebaten	-8	-3	-3	-3
Saldo rentelasten en rentebaten	1.832	1.880	1.913	1.913
Rente Grexen	28	7	0	0
c2.Rente projectfinanciering	0	0	0	0
c3. Rentebaat doorverstrekte leningen	0	0	0	0
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	1.859	1.886	1.913	1.913
d1. Rente over eigen vermogen	0	0	0	0
d2. rente over voorzieningen	0	0	0	0
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	1.859	1.886	1.913	1.913
e. De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	1.934	2.063	2.036	2.095
f. Renteresultaat taakveld treasury	74	176	123	181

Risicobeheer

In de wet Fido is een begrenzing opgenomen van kortlopende middelen die gemeente mogen opnemen, de zogenaamde kasgeldlimiet. De minister heeft de limiet vastgesteld op 8,5% van het begrotingstotaal. Voor de gemeente Vught wordt de kasgeldlimiet geraamd op:

(Bedragen x € 1.000)	2020	2021	2022	2023
Begrote lasten	84.246	68.568	66.071	67.260
Kasgeldlimiet	7.161	5.828	5.616	5.717

De renterisico-norm begrenst de rentegevoeligheid van de vaste schuldpositie van de gemeente. Het renterisico wordt bepaald door de som van het bedrag aan herfinanciering en het bedrag aan renteherziening op de vaste schuld. Het percentage is door de minister vastgesteld op 20% van het begrotingstotaal. Maximaal mag dus 20% van het begrotingstotaal in enig jaar aan rentegevoeligheid onderhevig zijn. De gemeente Vught heeft 12 lineaire leningen en 1 annuïteitenlening uitstaan tegen vaste renten . Het totaal geleende bedrag bedraagt op 1 januari 2019 € 42,9 miljoen. Doordat er in gelijke delen wordt afgelost lopen we een beperkt renterisico.

	Berekening renterisiconorm (x € 1.000)	2020	2021	2022	2023
10	Begrote lasten	84.246	68.568	66.071	67.260
11	Het bij ministeriële regeling vastgesteld %	20%	20%	20%	20%
12	Renterisiconorm	16.849	13.714	13.214	13.452
	Berekening rente risico (x € 1.000)				
1a	Renteherziening op vaste schuld o/g	0	0	0	0

1b	renteherziening op vaste schuld u/g	0	0	0	0
2	renteherziening op vaste schuld (1a-1b)	0	0	0	0
3a	Nieuw aangetrokken vaste schuld	21.941	0	0	0
3b	Nieuw uitgezette vaste geldleningen	0	0	0	0
4	Netto nieuw aangetrokken vaste schuld (3a-3b)	21.941	0	0	0
5	Betaalde aflossingen	3.018	2.839	2.842	200
6	Herfinanciering (laagste van 4 en 5)	3.018	2.839	2.842	200
7	Renterisico op de vaste schuld (2+6)	3.018	2.839	2.842	200
8	Renterisiconorm	16.849	13.714	13.214	13.452
9a	Ruimte onder renterisiconorm (8-7)	13.831	10.875	10.372	13.252
9b	Overschrijding renterisiconorm (7-8)	0	0	0	0

Uit bovenstaande berekening blijkt dat ons renterisico ruimschoots onder de renterisiconorm blijft.

Schatkistbankieren

Alle decentrale overheden zijn verplicht hun overtollige middelen (middelen die niet onmiddellijk nodig zijn voor de publieke taak) in de schatkist aan te houden.

Om het dagelijks kasverkeer te vereenvoudigen is er een drempelbedrag dat buiten de schatkist mag worden gehouden. Het drempelbedrag is een gemiddeld saldo per kwartaal. Voor de komende jaren wordt dit voor onze gemeente geraamd op:

Berekening drempelbedrag schatkistbankieren (* € 1.000)	2020	2021	2022	2023
Begrote lasten	84.246	68.568	66.071	67.260
Drempelbedrag	632	514	496	504

3.4 Lokale heffingen

Inleiding

De lokale heffingen vormen een belangrijk onderdeel van de totale inkomsten binnen de gemeentelijke begroting. De paragraaf lokale heffingen, conform artikel 10 van het Besluit begroting en verantwoording voor gemeenten en provincies (BBV), biedt een overzicht van het beleid voor de lokale lasten. Deze paragraaf lokale heffingen bestaat uit:

- 3.4.1. Geraamde opbrengsten;
- 3.4.2. Beleid ten aanzien van de lokale heffingen;
- 3.4.3. Overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen;
- 3.4.4. De lokale lastendruk;
- 3.4.5. Kwijtscheldingsbeleid.

De lokale heffingen zijn onder te verdelen in twee categorieën, namelijk belastingen en rechten. Belastingen zijn heffingen waar geen aanwijsbare tegenprestatie van de overheid tegenover staat. De lokale belastingen, o.a. de OZB en toeristenbelasting, zijn bijdragen in de algemene kosten van de gemeente en hebben een budgettaire functie. Heffingen zijn rechten, tarieven en leges. De

gemeente krijgt (maximaal) de kosten vergoed die ze zelf maakt. De totale opbrengst van deze heffingen mag niet meer zijn dan de totale kosten. De gemeenteraad bepaalt, door het vaststellen van de belastingverordeningen, welke belastingen de gemeente heft en welke heffingsmaatstaven en tarieven we hanteren.

De belangrijkste belastingen en heffingen in de gemeente Vught zijn:

- onroerende zaakbelasting (OZB);
- afvalstoffenheffing en reinigingsrechten;
- rioolheffing;
- toeristenbelasting;
- leges;
- reclameheffing.

Daarnaast heffen we rechten zoals o.a. marktgelden en lijkbezorgingsrechten.

3.4.1 Geraamde opbrengsten

Totaaloverzicht opbrengsten belastingen, heffingen en retributies.

Jaar 1.000	x €						
		2018 realisatie	2019 begroot *	2020	2021	2022	2023
Onroerende zaakbelasting		7.485	7.637	7.958	8.178	8.406	8.643
Afvalstoffenheffing/reinigingsrechten		2.336	2.327	2.615	2.720	2.761	2.764
Rioolheffing		3.466	3.545	3.640	3.737	3.838	3.942
Toeristenbelasting		315	282	335	335	335	335
Leges omgevingsvergunning		1.500	1.183	1509	903	916	930
Secretarieleges		605	369	417	419	392	392
Reclameheffing		42	50	43	43	43	43
Marktgelden		17	17	17	18	18	18
Begraafplaatsen/grafrechten		14	13	13	14	14	14
Totaal		15.780	15.423	16.547	16.367	16.723	17.081

*inclusief wijziging

3.4.2 Beleid t.a.v. lokale heffingen

Uitgangspunt van het coalitieakkoord “Vernieuwd en vertrouwd” is dat de lastendruk niet onnodig toeneemt.

De opbrengsten van lokale heffingen worden beïnvloed door drie factoren: autonome ontwikkelingen, areaal (uitbreiding of krimp) en indexatie. Het uitgangspunt is dat wijzigingen in areaal leiden tot meer- of minderopbrengsten. Indexatie leidt tot meeropbrengsten. Het is vigerend beleid om autonome ontwikkelingen te compenseren.

Voor de afvalstoffenheffing, de rioolheffing, leges en lijkbezorgingsrechten wordt maximaal 100% kostendekking toegepast. De kosten bestaan uit de directe kosten en een opslag voor de overhead. De opslag voor overhead wordt meegenomen bij de tariefbepaling van de diverse heffingen. Hiervoor wordt binnen de Programmabegroting een consistente gedragslijn gehanteerd.

Overhead wordt toegerekend volgens de volgende formule:

$$((\text{directe personele kosten taakveld(inclusief eventuele inhuur)})/(\text{totale personeelslasten alle taakvelden excl. Overhead})) \times \text{overhead} = \text{opslag}$$

Voor de afvalstoffenheffing en de rioolheffing zijn de gebruikers belastingplichtig en is het tarief onder meer afhankelijk van inhoudelijke beleidskeuzes en het gewenste voorzieningenniveau.

De legesopbrengsten over het totaal van de verordening zijn, conform artikel 229b van de Gemeentewet, op basis van voorcalculatie niet hoger dan de lasten. Het totaal van de legesopbrengsten is wettelijk beperkt tot maximaal 100% kostendekkend.

Kruissubsidiëring tussen de titels is niet verboden maar ook niet wenselijk omdat het dienstverlening betreft van verschillende aard. In principe wordt momenteel geen kruissubsidiëring tussen titels toegepast.

De indexering van de leges is gekoppeld aan de stijging van de personele lasten.

Jaar	realisatie 2018	2019	2020	2021	2022	2023
Indexatie OZB inflatie	1,00%	0,00%	1.5%	1.5%	1.5%	1.5%
Indexatie leges	2,00%	3,00%	3,00%	2,00%	2,00%	2,00%

3.4.3 Overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen

Onroerende Zaak Belastingen

De heffingsgrondslag voor de onroerende zaakbelastingen is de waarde zoals die in het kader van de Wet Waardering Onroerende Zaken jaarlijks wordt vastgesteld. Er zijn twee onroerende zaakbelastingen, de gebruikersbelasting voor niet-woningen en de eigenarenbelasting voor woningen en niet-woningen. Daarbij passen we de drie onderstaande uitgangspunten toe:

Autonome ontwikkelingen

Conform bestaand beleid worden autonome ontwikkelingen gecompenseerd bij de tariefbepaling.

Areaal

Areaalontwikkelingen leiden in het geval van uitbreiding tot meeropbrengsten en in het geval van krimp tot minderopbrengsten. Areaal heeft derhalve geen effect op de lastendruk.

Indexatie

Conform het coalitieakkoord is het OZB-tarief in 2019 niet verhoogd met een inflatiecorrectie. Het meerjarig begrotingsperspectief leidt ertoe dat met ingang van 2020 de inflatiecorrectie van 1,5% wel wordt toegepast.

De verwachting is dat de WOZ-waarden voor woningen naar waardepeildatum 1-1-2019 een stijging laten zien. Voor niet-woningen verwachten we een marktontwikkeling rond de nullijn. De marktontwikkeling heeft geen effect op de uiteindelijk te realiseren OZB-opbrengsten omdat waardeinstijging of -daling wordt verdisconteerd in de tarieven en daarmee heeft dit ook geen effect op de lastendruk.

Toeristenbelasting

De toeristenbelasting maakt onderdeel uit van de algemene dekkingsmiddelen. Er zijn op dit moment 8 belastingplichtigen van professioneel geëxploiteerde accommodaties. Het aantal overnachtingen laat vanaf het jaar 2014 een toename zien. Als gevolg van onder meer

areaaluitbreiding verwachten we dat het toegenomen aantal overnachtingen structureel van aard is. Derhalve verwachten we meer inkomsten toeristenbelasting. In 2017 zijn nieuwe tarieven voor de toeristenbelasting vastgesteld. Het tarief is € 1,85 voor hotels en € 1,60 voor overige accommodaties. De begrootte opbrengsten toeristenbelasting 2020 bedragen € 300.000, hetgeen overeenkomt met circa 160.000 overnachtingen. In de begroting van 2020 wordt rekening gehouden met een tariefstijging van gemiddeld € 0,25 per persoon per overnachting.

Toeristenbelasting	2015	2016	2017	2018	2019
aantal overnachtingen hotels	77.107	97.879	98.932	104.612	104.000
aantal overnachtingen overige	43.166	49.080	45.450	33.181	54.000
totaal	120.273	146.959	144.382	137.793	158.000

Afvalstoffenheffing

Afvalstoffenheffing is een bestemmingsheffing voor het verhalen van de kosten van de afvalinzameling en –verwerking. De afvalinzameling is in 2016 aanbesteed, op grond van de resultaten van de brede afvaldiscussie. In 2017 is de huis- aan huisinzameling gewijzigd. Het uitgangspunt voor de afvalstoffenheffing is maximaal 100% kostendeekkende tarieven. De kosten van de milieustraat worden gedeeltelijk gedekt door tarieven aan de poort. We hanteren de principes “de vervuiler betaalt” en “afval is grondstof”. We bieden het door de burgers gewenste serviceniveau tegen zo laag mogelijke kosten. Het tarief bestaat uit een vastrecht en een variabel deel, op basis van volume en het aantal ledigingen. Voor 2020 wordt een stijging van de tarieven voorzien om de heffing kostendeekkend aan te bieden. Het stijgen van de kosten en beleidsmatige keuzes liggen hieraan ten grondslag. De verzwarende van de lastendruk zal evenredig over de belastingplichtigen worden verdeeld.

Kostendeekkendheid <i>x € 1.000</i>	Afvalstoffenheffing
Kosten taakveld(en) incl. (omslag) rente	2.617
Inkomsten taakveld(en), excl. heffingen	641
Netto kosten taakveld	1.976
Toe te rekenen kosten:	
Overhead incl. (omslag) rente	227
BTW	475
Totale kosten	2.678
Opbrengst heffingen	2.674
Dekkingspercentage	100%

Rioolheffing

Rioolheffing is een bestemmingsheffing om kosten voor een doelmatig werkende riolering en overige maatregelen ten aanzien van hemelwater en grondwater te verhalen. Artikel 228a Gemeentewet maakt een onderscheid tussen de waterketen (afvoer afvalwater) en het watersysteem (hemelwater en grondwater). Voor 2018 e.v. is een nieuw gemeentelijk rioleringsplan (GRP) opgesteld. In dit GRP zijn de volgende uitgangspunten voor de rioolheffing opgenomen:

- kostendeekkende tarieven (maximaal 100%)

- heffingsgrondslag drinkwaterverbruik
- tarief voor bronnering
- principe “de vervuiler betaalt”

Eventuele risico's en tekorten worden opgevangen door de voorziening riolering.

Kostendekkendheid $\times \text{€ } 1.000$	Rioolheffing
Kosten taakveld(en) incl. (omslag) rente	2.803
Inkomsten taakveld(en), excl.. heffingen	32
Netto kosten taakveld	2.835
Toe te rekenen kosten:	
Overhead	254
BTW	163
Totale kosten	3.252
Opbrengst heffingen	3.640
Dotatie egalisatievoorziening riolering	-451
Totaal opbrengsten	3.188
Dekkingspercentage	98%

Leges

Bij de leges wordt onderscheid gemaakt tussen de leges algemene dienstverlening, dienstverlening fysieke leefomgeving (omgevingsvergunning) en overige dienstverlening. De legesverordening is opgebouwd uit deze 3 titels.

Kruissubsidiëring binnen de diverse titels van de Legesverordening wordt op beperkte schaal toegepast, o.a. bij het tarief voor bouw gerelateerde omgevingsvergunningen.

Kruissubsidiëring wordt o.a. toegepast om legesopbrengsten te maximaliseren en financiële prikkels positief dan wel negatief in te zetten. De kostendekking blijft op titelniveau onder de 100%.

Kostendekkendheid $\times \text{€ } 1.000$	Titel 1, algemene dienstverlening	Titel 2, dienstverlening fysieke leefomgeving/omgevingsvergunning	Titel 3, dienstverlening onder Europese diensten richtlijn	Totaal legesverordening
Kosten taakveld(en) incl. (omslag) rente	769	694	14	1.477
Inkomsten taakveld(en), excl. Heffingen	2	0	0	2
Netto kosten taakveld	766	694	14	1.475
Toe te rekenen kosten:				
Overhead incl. (omslag) rente	132	574	0	706
BTW	23	12	0	35
Totale kosten	921	1.280	14	2.216
Opbrengst heffingen	417	1.509	14	1.940
Dekkingspercentage	45%	118%	100%	88%

Begraafplaatsen / grafrechten

De gemeente Vught exploiteert één algemene begraafplaats. Er wordt gestreefd naar een kostendekkende exploitatie van deze begraafplaats. Om te komen tot kostendekkende tarieven zijn de grafrechten de afgelopen drie jaar verhoogd. De kostendekking zoals opgenomen in de tabel is gebaseerd op een 100% kostendekkende exploitatie inclusief overhead. De geraamde opbrengsten zijn gebaseerd op 5 begravingen per jaar en 12 verlengingen.

Kostendekkendheid $\times \text{€ } 1.000$	Begraafplaatsen
Kosten taakveld(en) incl. (omslag) rente	8
Inkomsten taakveld(en), excl. Heffingen	0
Netto kosten taakveld	8
Toe te rekenen kosten:	
Overhead incl. (omslag) rente	2
BTW	1
Totale kosten	11
Opbrengst heffingen	13
Dekkingspercentage	116%

Reclameheffing

In 2013 is voor het centrum van Vught een reclameheffing ingevoerd. De opbrengsten van deze reclameheffing (na aftrek van perceptiekosten en oninbaar) worden afgedragen aan het centrummanagement. Het centrummanagement gebruikt deze middelen voor investeringen en activiteiten die positief bijdragen aan de leefbaarheid en aantrekkingskracht van het centrum. Het tarief voor de reclameheffing is sinds 2013 € 1,26 per € 1.000 WOZ-waarde. Om onevenredigheid in belastingheffing te beperken is een minimum van € 126 en een maximum van € 1.250 ingevoerd.

3.4.4 De lokale lastendruk

De lokale lastendruk is gebaseerd op OZB, riool- en afvalstoffenheffing. Ten gevolge van inflatiecorrectie zullen de OZB-tarieven met 1,5% stijgen. De tarieven voor afvalstoffenheffing en riolering zijn (maximaal) 100% kostendekkend en daarmee gerelateerd aan het ambitieniveau ten aanzien van kwaliteit en dienstverlening.

In vergelijking met andere gemeenten is de lokale lastendruk in Vught bovengemiddeld. De lokale lastendruk hangt samen met het voorzieningenniveau dat een gemeente biedt. Vught heeft afgelopen jaren het (hoge) voorzieningenniveau kunnen handhaven en de lastenverzwaring kunnen beperken. Het streven is en blijft beperking van de lastenverzwaring.

Ontwikkeling lokale lastendruk (meerpersoonshuishouden)	2018	2019	2018 t.o.v. 2019
OZB			
WOZ-waarde woning	€ 320.382	€ 346.653	
Tarief	0,1247%	0,1175%	
OZB	€ 400	€ 407	2,0%
Afvalstoffenheffing			
Vastrecht	€ 131	€ 131	
Ledigingen rest, 140l	9 € 85	9 € 89	
Ledigingen gft, 140l	6 € 12	6 € 12	
Heffing	€ 228	€ 232	2,0%
Rioolheffing			
Basistarief	€ 228	€ 234	2,4%
Totaal	€ 855	€ 873	2,1%

3.4.5 Kwijtscheldingsbeleid

Het kwijtscheldingsbeleid is vastgelegd in een verordening. Kwijtschelding kan worden verkregen voor OZB, afvalstoffenheffing en rioolheffing. Mensen met een inkomen tot 100% van de bijstandsnorm komen hiervoor in aanmerking. Voor de doelgroep 100% tot 110% is er een bijdrageregeling in het leven geroepen. Een regeling in het kader van het armoedebeleid die buiten het gemeentelijk belasting/invorderingsterrein valt. Voor de afvalstoffenheffing is het aantal ledigingen waarvoor kwijtschelding wordt verleend beperkt (de vervuiler betaalt). De kwijtschelding is niet opgenomen in de tariefstelling voor de afvalstoffenheffing respectievelijk riolering maar wordt gedekt uit de algemene middelen via het budget armoedebeleid.

	realisatie	begroting				
Jaar	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Aantal toekenningen	226	226	226	226	226	226
Derving x € 1.000*	99	108	108	108	108	108

3.5 Onderhoud kapitaalgoederen

De gemeente Vught heeft een buitengebied wat in de verre omgeving bekendheid heeft door haar landgoederen en de recreatieplas de IJzeren Man. In het bebouwd gebied zijn veel gemeentelijke en andere voorzieningen te vinden die van belang zijn voor de manier waarop bewoners en bezoekers de omgeving beleven. In die omgeving wordt gewoond, gewerkt en gerecreëerd waarbij de beleving voor een groot deel wordt bepaald door de kwaliteit van de kapitaalgoederen. Een goed beheer ervan is van groot belang.

3.5.1 Beheer en onderhoud openbare ruimte

Uitgangspunt is het efficiënt inzetten van middelen om het maximale resultaat te bereiken. Dit doen we door de beschikbare onderhoudsgelden zoveel als mogelijk integraal in te zetten in het Meerjarenuitvoeringsprogramma Openbare Ruimte (MOR).

In 2020 kunnen we alle beschikbare middelen vanuit het MOR inzetten.

Vanuit de zorg voor een structureel goed, veilig en efficiënt leef-, werk-, en woonmilieu voor de burger geeft de gemeente Vught jaarlijks aanzienlijke bedragen uit aan het onderhouden van kapitaalgoederen. De gemeenteraad stelt voor de kwaliteit, kwantiteit en het beschikbare geld de kaders.

Voor de diverse beheerdisciplines maken we gebruik van de beleids- en beheerplannen:

- Wegen
- Openbare verlichting
- Riolering (incl. water)
- Groen en bomen
- Speelvoorzieningen
- Verkeers- en Vervoersplan (incl. parkeren)
- Civieltechnische kunstwerken

Uit deze plannen genereren we het MOR. Hiervoor zijn te activeren uren beschikbaar.

Per beheerdiscipline zullen we nader ingaan op de financiën, het beleidskader, de prestaties en kwaliteit.

Wegen

Beleidskader

Het groot onderhoud van wegen vindt plaats volgens de systematiek van het wegbeheer van het CROW. Hierdoor wordt op een rationele manier kennis verkregen over waar, wanneer, welke maatregelen moeten worden getroffen. Om volgens de vooraf gestelde norm het afgesproken onderhoudsniveau te bereiken. De systematiek geeft daarbij aan welke middelen hiervoor noodzakelijk zijn.

Prestaties en kwaliteit

Aan het beheer ligt de beleidskeuze vast die door de gemeenteraad op 24 april 2003 is gemaakt, waarbij de prioritering binnen de kwaliteitscriteria zijn vastgelegd. Daarin is de doelstelling van het beheer vastgelegd om het Vughtse wegennet te laten voldoen aan wat als 'normaal' wordt beschouwd. Het jaarlijks onderhoud is gekoppeld aan een tweejaarlijkse globale inspectie van het wegenbestand, wat begin 2019 plaatsvond. Onderstaande kwaliteit cijfers zijn gebaseerd op de tweejaarlijkse globale inspectie van 2019.

Kwaliteit asfaltverharding	Vught 2019	Evenwichtig wegennet	Kwaliteit elementenverharding	Vught 2019	Evenwichtig wegennet
A+	55%	20%	A+	54%	10%
A	19%	60%	A	22%	77%
B	16%	12%	B	18%	8%
C	4%	8%	C	1%	5%
D*	7%	0%	D*	6%	0%

*) In 2017 en 2018 is ingezet op inhaalslag op het achterstallig asfaltonderhoud. Binnen de integrale aanpak is hier fors geïnvesteerd. De weginspectie van 2019 laat de resultaten van de verbetering zien. Voor 2020 en verder ligt de focus op inhaalslag van de elementenverharding.

Kwaliteitsniveau volgens CROW richtlijnen:

A+: geen schade

A: enige schade, maar de waarschuwingsgrens is nog niet overschreden

B: waarschuwingsgrens is overschreden: binnen vijf jaar is onderhoud nodig

C: richtlijn is overschreden: binnen twee jaar is groot onderhoud nodig

D: richtlijn is meer dan één klasse overschreden: er is direct groot onderhoud nodig.

Financiën

Voor het onderhoud van de wegen zijn jaar gebonden budgetten beschikbaar. Voor de investeringen zijn jaarlijks investeringskredieten beschikbaar.

Wegen	x € 1000	2020	2021	2022	2023
Onderhoud wegen		215	218	222	220
Investeringen wegen		642	653	664	672

Openbare verlichting

Beleidskader en ontwikkelingen

Het beheerplan openbare verlichting 2018 geeft kaders voor de openbare verlichting, binnen en buiten de bebouwde kom, die aansluiten op landelijke wetgeving. Met dit beheerplan wordt aangegeven waar de openbare verlichting aan moet voldoen om zo goed mogelijk te functioneren.

Prestaties en kwaliteit

De kwaliteit van de verlichting laat zich uitdrukken in een percentage in dienst (brandt wel / brandt niet). Hierop wordt jaarlijks gemeten en gerapporteerd, de huidige score ligt hoger dan 99%. De doelstelling is deze score de komende jaren te handhaven.

Financiën

Voor het cyclisch onderhoud storten we jaarlijks een bedrag in de voorziening onderhoud openbare verlichting. Daarnaast is er investeringskrediet beschikbaar voor de openbare verlichting.

Openbare verlichting	x € 1.000	2020	2021	2022	2023
Investering openbare verlichting		185	188	191	194
Verledden openbare verlichting		61	62	63	64

Beëindiging voorziening onderhoud openbare verlichting

Het verleden van de openbare verlichting zorgt ervoor dat de kosten voor het vervangen van de huidige lampen minder wordt. Hiermee komt de noodzaak tot de voorziening onderhoud openbare verlichting te vervallen. Deze voorziening en de jaarlijkse dotatie zal daarmee komen te vervallen. Kosten voor onderhoud zullen worden opgevangen binnen de huidige exploitatie.

Riolering/Water

Beleidskader en ontwikkelingen

In het uitgebreid Gemeentelijk Rioleringsplan (vGRP) 2018-2023 is de zorgplicht voor afvalwater, hemelwater en grondwater van de Wet milieubeheer en de Waterwet vertaald in visie en beleid voor de Vughtse riolering en wateren.

Prestaties en kwaliteit.

- Volledige scheiding van afvalwater en hemelwater op lange termijn. We streven ernaar om de overlast door foutieve aansluitingen in de komende circa 20 jaar te minimaliseren, daarvoor hebben we een subsidieregeling. Het kost meer tijd dan eerder voorzien, omdat uit onderzoek is gebleken dat de hoeveelheid foutieve aansluitingen veel groter is.
- We vervangen en repareren rioolgemalen en riolering die in slechte staat verkeert. We vervangen ruim 2,2% per jaar, zodat de gemiddelde kwaliteit toeneemt. We doen de werkzaamheden zoveel mogelijk gebiedsgericht, met verbetering voor weginrichting, verlichting en groen.
- We zorgen ervoor dat bij die theoretische bui, die eenmaal per twee jaar optreedt, geen water op straat voorkomt. We voorkomen schade door hevige regenval, door bij vervanging van riolering te beoordelen of extra grote riolering nodig is.
- We meten de grondwaterstanden en analyseren de gegevens, met het oog op de plannen met de Rijksinfrastructuur en de andere (woningbouw) ontwikkelingen.

Water:

- We vervangen de hemelwaterriolering zodanig dat de waterkwaliteit verbetert. We nemen extra verbindingen en berging in vijvers mee in projecten. We vervangen de beschoeiing ongeveer elke 20 jaar en baggeren regelmatig, elke 10 jaar.

Financiën

Voor de riolering zijn jaarlijks investeringskredieten beschikbaar voor riolering, pompen en gemalen. Voor de wateren zijn voor beschoeiingen jaarlijks investeringskredieten beschikbaar en voor baggeren een jaar gebonden budget. We hebben afgelopen jaren bijna alle grotere watergangen gebaggerd, daarom is er komende jaren minder budget nodig.

Riolering en water	x € 1000	2020	2021	2022	2023
Riolering					
Investering riolering		2.297	2.320	2.343	2.366
Investering pompen en gemalen		165	167	169	170
Water					
Investering beschoeiingen		103	104	105	106
Onderhoudsbudget baggeren		57	58	36	37

Groen / bomen

Beleidskader en ontwikkelingen

Nota Groen 'Groen verbindt' 2016 en de waardevolle bomenlijst 2016 vormen een adequaat sturingsmechanisme voor het product openbaar groen. Om het groenonderhoud in de openbare ruimte zo efficiënt mogelijk uit te voeren, vindt het onderhoud en beheer van het groen plaats op basis van deze Nota Groen, de monumentale en waardevolle bomenlijst, het beheersysteem en de vastgestelde beeldkwaliteitsnormen.

Prestaties en kwaliteit

Gebied	Kwaliteitsniveau
Centra	A - kwaliteit
Wijken	B - kwaliteit
Buitengebied en overgang buitengebied	C - kwaliteit

Financiën

Voor investeringen in het groenareaal zijn de onderstaande kredieten beschikbaar.

Groen	x € 1.000	2020	2021	2022	2023
Investerings groen		194	197	201	204

Speelvoorzieningen

Beleidskader en ontwikkelingen

Eigenaren en beheerders van speelvoorzieningen zijn verplicht alle speelvoorzieningen, die openbaar toegankelijk zijn, aantoonbaar te laten voldoen aan het Warenwetbesluit Attractie- en Speeltoestellen (WAS). De wet verplicht daarom de eigenaar en/of de beheerder een logboek bij te houden van elk speeltoestel.

Prestaties en kwaliteit

In het beheerplan speelvoorzieningen is weergegeven welke speelvoorzieningen gedurende deze periode worden vervangen. De huidige gemiddelde kwaliteit van de speelvoorzieningen is hieronder weergegeven.

	Uitstekend	Goed	Voldoende	Onvoldoende	Slecht
Gemiddelde kwaliteit speelvoorzieningen			X		

Financiën

Voor de investeringen in speelvoorzieningen zijn de onderstaande kredieten beschikbaar.

Spelen	x € 1000	2020	2021	2022	2023
Investerings speelvoorzieningen		43	43	44	44

Verkeer- en vervoerplan (incl. parkeren)

Beleidskader en ontwikkelingen Verkeer

In het VVP 2014 – 2018 is het beleid vastgelegd. Kernbegrippen in het plan zijn bereikbaarheid, veiligheid en leefbaarheid. Aanpassingen voor de afwikkeling van het verkeer tussen Vught-Noord en het centrum ten gevolge van intensivering van het railverkeer zijn noodzakelijk. In het plan zijn de modaliteiten op elkaar afgestemd en zijn duidelijke keuzes betreffende de verschillende modaliteiten in relatie tot gebieden/trajecten binnen de gemeentegrenzen gemaakt.

Prestaties en kwaliteit

In het VVP is bepaald dat de gemeente aansluit bij het landelijke beleid en de daarin gestelde doelstellingen qua verkeersveiligheid. De landelijke doelstelling geldt voor 2020 en gaat uit van 45% minder doden en 34% minder ziekenhuisgewonden ten opzichte van het driejaarlijks gemiddelde over de jaren 2001, 2002 en 2003.

Beleidskader en ontwikkelingen Parkeren

In 2013 is het nieuwe parkeerbeleid 2013-2022 vastgesteld. Goed parkeerbeleid is van essentieel belang voor onder andere het functioneren van het centrum, de kwaliteit van de woonomgeving, het economisch functioneren van werkgebieden en het stimuleren van het gebruik van fiets en openbaar vervoer. Het parkeerbeleid draagt bij aan het versterken van de stedelijke vitaliteit en

zorgt voor een optimale benutting van de infrastructuur. In de 'parkeernota' zijn de parkeernormen opgenomen.

Prestaties en kwaliteit

De nota Parkeerbeleid stelt dat minimaal 95% van de parkeerders in de parkeerschijfzone op een juiste wijze parkeert (korter dan de maximum toegestane parkeerduur) bij een maximale handhavingsinzet van gemiddeld 2 uur per parkeerplaats per jaar.

Verder geldt bij besluitvorming als toetsingskader dat uitbreiding van de maximaal toegestane parkeerschijfduur wordt overwogen als 10% langer parkeert dan 70 min (op basis van de huidige situatie).

Financiën

Voor investeringen in verkeer en parkeren zijn de onderstaande kredieten beschikbaar.

Verkeer en parkeren	x € 1.000	2020	2021	2022	2023
Investering verkeer (incl. parkeren)		212	216	220	224

Civieltechnische kunstwerken

Beleidskader en ontwikkelingen

Het is de verantwoording van de gemeente om de kwaliteit van alle civieltechnische kunstwerken te waarborgen. Het onderhoud wordt conform het beheerplan kunstwerken uitgevoerd.

Financiën

Voor het groot onderhoud van de civieltechnische kunstwerken wordt jaarlijks het onderstaande bedrag gestort in de voorziening brugonderhoud.

Civieltechnische kunstwerken	x € 1.000	2020	2021	2022	2023
Beginsaldo voorziening		203	216	219	198
Storting		65	65	65	65
Onttrekking		52	62	87	82
Eindsaldo voorziening		216	219	198	181

3.5.2 Onderhoud gebouwen

Het onderhoud aan de gebouwen wordt uitgevoerd conform meerjarenonderhoudsplannen.

Onderhoud coördineren we centraal. We kiezen ervoor om het conditieniveaus van alle gebouwen op een eenduidige manier te bepalen. De gehanteerde conditieniveaus zijn:

Conditie-niveau	Omschrijving	Toelichting
1	Uitstekend	Incidenteel geringe gebreken
2	Goed	Incidenteel beginnende veroudering plaatselijk zichtbare veroudering
3	Redelijk	Functievervuiling van bouw- en installatiedelen niet in gevaar
4	Matig	Functievervuiling van bouw- en installatiedelen in gevaar
5	Slecht	De veroudering is onomkeerbaar
6	Zeer slecht	Technisch rijp voor sloop

Deze conditieniveaus gebruiken we voor alle gebouwen:

- primair, speciaal en voortgezet onderwijs (*voor zover de verantwoordelijkheid strekt*);
- gemeentelijke gebouwen;
- sociaal-culturele gebouwen en sportaccommodaties.

Primair, speciaal en voortgezet onderwijs

De verantwoordelijkheid van gemeenten voor schoolgebouwen is met ingang van 2015 gewijzigd. Voor het basisonderwijs en speciaal onderwijs geldt dat gemeenten vanaf 2015 geen verantwoordelijkheid meer hebben voor het planmatig en groot onderhoud.

Uitzondering op deze situatie vormt gebouw het Kwartier waar basisschool Het Molenven is gehuisvest en de Koningslinde (als dependance van de Piramide). Omdat dit twee scholen betreft van twee verschillende schoolbesturen en het gebouw nog meer functies huisvest, is afgesproken dat de gemeente eigenaar is en blijft van dit gebouw.

Door gebrek aan ruimte zijn extra units bijgeplaatst om de sterk groeiende aantal leerlingen te kunnen huisvesten.

Gemiddelde conditie van de gemeentelijke gebouwen							
	Gewenste conditie	Huidige conditie					
		1	2	3	4	5	6
Het Kwartier	1	X					

Financiën

(x € 1.000)	2020	2021	2022	2023
Clustervoorziening Vught-Noord				
Begin saldo	177	230	289	259
Stortingen	79	79	79	79
Onttrekkingen	26	20	109	90
Eindsaldo	230	289	259	248

Pand aan de Lidwinastraat 55 is in gebruik genomen door Stichting Magnolia t.b.v. particulier onderwijs.

Gemeentelijke gebouwen

Gemiddelde conditie van de gemeentelijke gebouwen							
	Gewenste conditie	Huidige conditie					
		1	2	3	4	5	6
Gemeentekantoor (Secr. van Rooijstraat)	2		X				
Raadhuis (Leeuwensteinplein)	2		X				
Koetshuis (fietsenstalling raadhuis)	2		X				
BOR/Brandweer (Kettingweg)	2		X				
Fusilladeplaats	2		X				
Entree poort Kazerneterrein Loyalalaan	2			X			
Lambertustoren	2			X			

De gemeentelijke gebouwen verkeren momenteel in een redelijke tot goede conditie.

Het Raadhuis wordt vanaf 2019 aan de buitenzijde gerenoveerd.
Voor 2020 staan groot onderhoud aan de vloestofdichte verhardingen op de BOR/Brandweer gepland.

Financiën

(x € 1.000)	2020	2021	2022	2023
Voorziening onderhoud gemeentelijke gebouwen				
Begin saldo	968	818	858	744
Stortingen	167	167	167	167
Onttrekkingen	317	127	281	103
Eindsaldo	818	858	744	807

Sociaal-culturele gebouwen en sportaccommodaties

Vanuit het accommodatiebeleid in Vught stoten we sommige gebouwen af en sommige hebben niet langer een sociaal-culturele functie. Voor andere gebouwen wijzigt hun functie en/of het gebruik.

Bij de gemeentelijke accommodaties maken we onderscheid in:

- binnensportaccommodaties;
- buitensportaccommodaties;
- sociaal-culturele gebouwen (inclusief activiteiten voor jongeren);
- overige accommodaties.

Binnensportaccommodaties

De binnensportaccommodaties hebben allemaal een relatie met het geven van bewegingsonderwijs voor het primair en/of voortgezet onderwijs. Bij de nieuw(ver)bouw van scholen wordt gekeken naar het handhaven en/of vernieuwen van gymzalen.

De sporthal Elzenburg is in gebruik genomen en is in beheer gegeven middels een beheerovereenkomst aan de Stichting Elzenburg.

Buitensportaccommodaties (incl. volkstuinen)

De buitensportaccommodaties (inclusief de volkstuinen) behouden hun functie.

Sociaal-culturele gebouwen

De activiteiten in Rozenoord zijn inmiddels ondergebracht in de Petruskerk.
Dit betekent dat verdere uitvoering kan worden gegeven aan eerder genomen besluiten om gebouwen en locaties een herbestemming te geven.
Het gebouw Mariaplein wordt verhuurd ten behoeve van kinderopvang.

Overige gebouwen

Voor de accommodaties die worden afgestoten en waar sprake is van leegstandbeheer wordt alleen noodzakelijke onderhoud uitgevoerd om het gebouw veilig en heel te houden. Voor de locaties die in stand blijven, wordt het onderhoud op verantwoorde wijze aan de hand van meerjarenonderhoudsplannen uitgevoerd.

In onderstaande tabel is de onderhoudsstatus van de in beheer zijnde gebouwen/locaties vermeld:

Gemiddelde kwaliteit van de Sociaal-culturele gebouwen en sportaccommodaties							
Accommodaties	Gewenste conditie	Huidige conditie					
		1	2	3	4	5	6
Binnensportaccommodaties							
Sporthal Martinihal	2		X				
Gymzaal Vught Noord	2		X				
Gymzaal Hertog van Brabant	2		X				
Atletiekaccommodatie PH	2		X				
Gymzaal Cromvoirt (is gerenoveerd)	3			X			
Sportzaal Lidwina*	3				X		
Gymzaal De Kwebben*	3					X	
Sporthal Elzenburg	1	X					
Buitensportaccommodaties							
Sportpark Bergenshuizen	3			X			
Volkstuinencomplex Piacenza – Gement – Bergenshuizen	3			X			
Sociaal-culturele gebouwen	-						
SCC Rozenoord*	3				X		
Vlierthoek*	3				X		
Elzenburg	2		X				
SCC De Kwebben*	3		X				
Theresialaan	3			X			
Mariaplein	3			X			
SCC Lunetten	2		X				
Schoonveld*	4						X
Gouden Zonne*	5						X
Overige accommodaties							
Voormalige bbs Molenven *	4				X		
Brandweerpost Cromvoirt (St. Lambertusstraat 56)	3			X			
Gymzaal Molenven	3			X			

*Objecten worden afgestoten binnen termijn van 3 jaar / wordt een verkoopadvies op voorbereid.

Financiën

(x € 1.000)	2020	2021	2022	2023
Voorziening onderhoud Soc. & Cult. Accommodaties				
Begin saldo	376	372	362	358
Stortingen	0	0	0	0
Onttrekkingen	4	10	4	6
Eindsaldo	372	362	358	352
Voorziening onderhoud Sportaccommodaties				
Beginsaldo	615	594	621	584

Stortingen	27	27	27	27
Onttrekkingen	48	0	64	37
Eindsaldo	594	621	584	574

3.6 Bedrijfsvoering

3.6.1 Algemeen

Het bestuursakkoord 2018-2020/21 spreekt door de titel bijna voor zich "vernieuwd en toch vertrouwd". Kijkend naar het uitvoeringsprogramma ligt er een aantal accenten op bepaalde beleidsvelden en projecten. In algemene zin draait het om doorgaan op de ingeslagen weg, waarbij het boeken van resultaten voorop staat. Een en ander met de klant voorop en, indien mogelijk, binnen een bepaalde termijn, zodat iedereen zo snel mogelijk profijt heeft van de resultaten.

De reeds gepleegde investeringen in de organisatie brengt met zich mee, dat er nu geen grote aanpassingen worden gevraagd van de huidige organisatie als het gaat om het te bewandelen pad (de visie, strategie).

De onderwerpen: dienstverlening, regisseren, verminderen kwetsbaarheid functies (eenpitters), verantwoordelijkheden laag in de organisatie, integraal, projectmatig werken, optimaal gebruik maken van ieders kwaliteiten, waarop de organisatieontwikkeling en de cultuurverandering zijn gebaseerd, blijven actueel.

Er is een uitdaging bij gekomen, te weten de gemeentelijke herindeling. Naarmate de datum dichterbij komt, dienen er meer activiteiten te worden verricht, zodat de gemeente klaar is voor de aanzienlijke uitbreiding ervan.

Aandacht voor de (modernisering van de) bedrijfsvoering en het voortzetten van de cultuurverandering blijft dus essentieel. De juiste match tussen het ambitieniveau met de bijbehorende prioriteiten en de beschikbare kwaliteiten en capaciteiten maakt mogelijk dat beleid en projecten beter kunnen worden uitgevoerd.

3.6.2 Planning & Control

Samen met het normen- en toetsingskader van de raad, waarmee de rechtmatige uitvoering van ons beleid wordt geborgd, is deze programmabegroting de basis voor de Planning & controlcyclus.

Onze doelstellingen zijn nader uitgewerkt in de planning & control producten Kadernota en de Programmabegroting. De uitvoering van beleid en bedrijfsvoering is gedelegeerd aan het managementteam van de gemeente Vught.

Door middel van de bestuursrapportages en de jaarrekening wordt verantwoording afgelegd over de voortgang van de geformuleerde doelstellingen en de hiervan afgeleide actiepunten.

Het managementteam heeft een set van beheersmaatregelen geïmplementeerd om te voorkomen dat de organisatie verrast worden door ontwikkelingen die een risico opleveren voor het behalen van de doelstellingen.

Maandelijks wordt door middel van rapportages over de uitvoering van beleid en besteding van middelen het management geïnformeerd over de voortgang en risico's.

Om de volledigheid en betrouwbaarheid van de rapportages te bewaken is in samenspraak met de accountant een set van interne controlemaatregelen geïmplementeerd. Een nadere toelichting over deze interne beheersmaatregelen wordt gegeven in de paragraaf interne controle.

3.6.3 Informatisering & Automatisering

Aansluiten op de informatiesamenleving

Het dagelijks leven verandert in een zeer hoog tempo. Ontwikkelingen volgen elkaar razendsnel op. Daarnaast wordt de samenleving steeds meer mondiger, zelfstandig, sneller en liggen de verwachtingen steeds hoger. Technologische ontwikkelingen, zoals het gebruik van *slimme apparaten*, zelfrijdende auto's, sociale media en het gebruik van apps stimuleren dit extra. De mens is steeds beter in staat om, onafhankelijk van tijd en plaats, eigen zaken te regelen. Diensten en informatie zijn *altijd en overal voor iedereen* beschikbaar. Het huidige tijdperk wordt daarom ook gelabeld als zijnde een *informatiesamenleving*. Om aan te kunnen sluiten op de huidige tijd is constante investering in informatie en dienstverlening noodzakelijk.

Op dit moment staat er een basis. De grote uitdaging is om de basis te behouden en te innoveren op de punten waar Vught sterk in is en voor de burger moet zijn.

I&A verdeelt de werkzaamheden en ontwikkelingen in een viertal beleidsthema's:

Informatiegedreven organisatie – juiste verzameling en inzet van informatie. Met de nodige aandacht voor privacy en informatieveiligheid voldoen we aan wettelijke verplichtingen. Daarnaast stellen we informatie op de juiste manier beschikbaar om onze dienstverlening te verbeteren, de burger en ondernemer te informeren en de interne werkprocessen te optimaliseren.

(Digitale) dienstverlening – het digitale dienstverleningskanaal biedt burgers en ondernemers de mogelijkheid om altijd en overal gebruik te kunnen maken van gemeentelijke diensten en informatievoorziening. Daarnaast meten we actief onze prestaties en verbeteren voortdurend.

Bedrijfsvoering – het faciliteren van de organisatie met flexibele werkplekken. Daarnaast er middels *digitale transitie*, voor zorgen dat het kennisniveau op het gebied van automatisering in de organisatie op peil blijft en de organisatie zich blijft doorontwikkelen op het gebied van digitalisering.

Infrastructuur – een goede en veilige infrastructuur is nodig om bereikbaar te blijven, nu en in de toekomst. Voor de dienstverlening naar onze burgers, ondernemers, ketenpartners en andere overheden.

Binnen de thema's worden alleen uitgaven en investeringen gedaan die voortkomen uit wettelijke verplichtingen en politieke ambities.

Lokale uitgaven ten opzichte van landelijke ontwikkelingen

Het I & A budget betreft méér dan de ICT-kosten. Het bevat ook uitgaven voor gegevens- en informatiebeheer, digitale dienstverlening én (digitale) innovatie. In 2018 waren landelijk de gemiddelde ICT kosten per inwoner 82 euro. In de toelichting op de begroting voor 2019 is aangegeven dat Vught 15% minder kosten maakt dan het landelijke gemiddelde. Desondanks is de basis op orde en kan Vught vooralsnog in de pas blijven lopen met landelijke ontwikkelingen. Maar ICT (gerelateerde) kosten blijven landelijk stijgen. Ook in Vught is het nodig om extra te investeren om ook de komende jaren bestaansrecht te houden op het gebied van informatievoorziening en automatisering.

Stijgende kosten door groei gemeente

De personele bezetting van de organisatie groeit de komende jaren aanzienlijk door de uitbreiding van onze gemeente met de kern Helvoirt. Hierdoor stijgen de kosten voor werkplekvoorzieningen en gebruikerslicenties op software.

Daarnaast is het inwoneraantal van de Gemeente Vught sinds een aantal jaren boven de 25.000 inwoners gestegen. Licentiemodellen en kosten voor onderhoudsovereenkomsten voor applicaties zijn gebaseerd op het aantal inwoners van een gemeente. De stijging van het inwoneraantal heeft als gevolg dat Vught steeds meer belast wordt volgens het prijsmodel voor gemeenten tussen de 25.000 en 50.000 inwoners.

3.6.4 Personeel & Organisatie

In de permanente doorontwikkeling van onze organisatie worden voor 2020 de volgende HR-activiteiten (verder) opgepakt:

- Het Nieuwe Werken (flexibel, bereikbaar, eigenaarschap);
- de ontvangst van de nieuwe medewerkers uit Haaren;
- Digitalisering van het werk (competenties, functies);

Buiten het reguliere werk en de doorontwikkeling van onze organisatie, zijn er twee incidentele onderwerpen die in 2020 aandacht vragen: de herindeling Haaren en de Wet Normalisering Rechtspositie Ambtenaren (WNRA).

Het operationele traject van de herindeling van de gemeente Haaren, loopt tot aan de herindelingsdatum van 1 januari 2021. Het jaar 2020 taan van de werkzaamheden met betrekking tot de herplaatsing van de medewerkers van de gemeente Haaren, conform de verdeelsleutel (functieboek, plaatsingscommissie).

De WNRA zorgt er voor dat de rechtspositie van ambtenaren enigszins gelijk wordt getrokken met die in het bedrijfsleven. Zo krijgen ambtenaren te maken met een arbeidsovereenkomst volgens het BW en niet meer met de eenzijdige benoemingen, komt er een CAO en zal het ontslag vanaf 2020 verlopen via een landelijke ontslagcommissie, de kantonrechter of het UWV. Wat de gevolgen zijn van de WNRA voor het te voeren HR beleid zijn nog niet duidelijk. Hetzelfde geldt voor de nieuwe 'Wet arbeidsmarkt in balans' (WAB) die nieuwe regels stelt voor het ontslagrecht en flexibele arbeid en ingevolge de WNRA op ambtenaren van toepassing is.

Ziekteverzuim

Ons ziekteverzuimcijfer over 2018 bedroeg 5,7%, het landelijke cijfer voor vergelijkbare gemeenten bedroeg 5,6% (bron: Personeelsmonitor 2018). Het iets hogere cijfer is te wijten aan on-beïnvloedbaar langdurig ziekteverzuim. Het streefcijfer voor de gemeente Vught wordt, evenals in 2019, daarom gezet op 5% voor 2020. Het ingezette verzuimbeleid geeft geen aanleiding gewijzigd te moeten worden en wordt onverkort voortgezet.

Personeelsbudget

Personeelsbudget	x 1.000	2019	2020	2021	2022	2023
Programmabegroting 2019		13.245	13.494	13.833	14.207	14.981
Cao 19/20			679	833	915	611
Regulier personeelsbudget start 2020		13.245	14.172	14.666	15.122	15.591
Uitbreiding taken						
Uitbreiding taken ivm Wet Inburgering			59	59	59	59
Vergoeding Babsen			9	9	10	10
Tijdelijke uitbreiding Griffie			16	0	0	0
Overige uitbreiding (voorbereiding Helvoirt, projecten)			425	441	441	441
Totaal personeelsbudget regulier personeel		13.245	14.681	15.175	15.632	16.101

Tijdelijk personeel	847	566	460	439	439
Tijdelijke flexibele schil	33	60	75	0	0
Toevoeging vanwege Rijksinfra	339	370	313	313	313
Uren tlv projecten en grexen	PM	PM	PM	PM	PM
Totaal tijdelijk personeel	1.219	996	849	752	753
Raads- en commissieleden	300	330	330	330	330
Burgemeester en wethouders	490	502	502	503	503
Totaal bestuur	790	831	832	833	833
Totaal budget	15.254	16.508	16.855	17.216	17.686

Toelichting

Regulier personeelsbudget

CAO

Jaarlijks houden wij in onze begroting rekening met een loonkostenstijging van 3%. Stijgende premies in sociale lasten of pensioenen, uitvoering van het lokale HR beleid én de cao zijn mutaties die binnen deze 3% opgevangen moeten worden. In de nieuwe cao is bepaald dat de lonen in 2 jaar tijd stijgen met 6,25%, terwijl we ook te maken hebben met aanzienlijke stijgingen van bijvoorbeeld de pensioenpremies. Deze gevolgen zijn structureel en cumulatief en zorgen voor oplopende tekorten binnen het personeelsbudget (het tekort uit 2019 is structureel, en daar komt het tekort uit 2020 structureel bovenop).

Uitbreiding wettelijke taken

Werkzaamheden nemen toe als gevolg van de Wet Inburgering.

Overige uitbreiding

Daarnaast zien we een uitbreiding van werkzaamheden door met name toenemende vraag van buitenaf en de voorbereidingen op de komst van Helvoirt. Tegenover deze werkzaamheden staan veelal inkomsten. Zo ontvangen we extra middelen voor de ont- en invlechting van Helvoirt, hebben we extra legesopbrengsten en zijn we verplicht onze kosten in rekening te brengen bij externe projectontwikkelaars. Hoewel kosten en opbrengsten niet één op één gelijk lopen, (niet in de tijd maar ook niet elk individueel uur kan in rekening gebracht worden) gaan we er vooralsnog vanuit dat de kosten van de benodigde extra capaciteit gedekt worden door inkomsten. Of we volledig zijn met de genoemde extra capaciteit in relatie tot Helvoirt blijkt de komende maanden, als de invlechting steeds concreter wordt. We houden u via de P&C cyclus op de hoogte.

Tijdelijk personeel

Het budget voor tijdelijk personeel laat een daling zien ten opzicht van 2019. In 2019 was tijdelijk budget opgenomen voor vergunningverlening. Deze tijdelijke budgetten zijn deels toegevoegd aan de reguliere budgetten in verband met het structurele karakter van deze werkzaamheden.

Wachtgeldvoorziening

Voor niet jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen dient een voorziening te worden aanhouden. De onttrekkingen kunnen onderhevig zijn aan onvoorziene wijzigingen. De verplichtingen kunnen sterk fluctueren als gevolg van werkaanvaarding en/of nieuwe uitkeringsverplichtingen ten gevolge van beëindiging van dienstverbanden. In de primitieve begroting is een storting opgenomen van € 100.000 voor arbeidskosten gerelateerde

verplichtingen van de ambtenaren. Eventuele gevolgen van de komst van de WNRA en WAB zijn pas later inzichtelijk. Als een aanpassing van de storting nodig is loopt dit altijd via de reguliere P&C producten.

3.6.5 Onderzoeken rechtmatigheid, doelmatigheid en doeltreffendheid

In de vastgestelde financiële verordening (artikel 212 van de Gemeentewet) zijn de uitgangspunten voor het financiële beleid, het financiële beheer en de inrichting van de financiële organisatie bepaald. Deze verordening waarborgt dat aan de eisen van rechtmatigheid, verantwoording en controle wordt voldaan.

Gedurende het jaar vindt continu onderzoek plaats naar de rechtmatigheid. De adviseur risicomanagement, interne controle medewerkers en de accountant toetsen de juiste toepassing van de werkprocessen. Een juiste inrichting van de administratieve organisatie rondom de werkprocessen geeft een goede waarborg voor rechtmatig handelen.

Voor 2020 zijn geen doelmatigheidsonderzoeken ingepland.

3.6.6 Interne controle

Vanaf 2021 dient door het college een rechtmatigheidsverklaring te worden afgegeven. De accountant zal dan geen oordeel meer geven over de rechtmatigheid in zijn controleverklaring. De rechtmatigheidsverantwoording van het college wordt dan onderdeel van de getrouwheidsverklaring van de accountant.

Bij de rechtmatigheidsverantwoording gaat het om de financiële rechtmatigheid van de baten, lasten en balansmutaties van alle transacties. Eind 2019 wordt duidelijk aan welke eisen de rechtmatigheidsverantwoording moet voldoen. Deze vertalen wij in concrete acties om van de huidige naar de gewenste situatie te komen.

In 2020 gaan we verder met de professionaliseringsslag die in 2018 is ingezet. De interne controle wordt een steeds belangrijke instrument om de rechtmatigheid te borgen. Aan de hand van een periodieke risico-inventarisatie wordt bepaald welke onderdelen extra aandacht krijgen. Het proces van interne controle vindt gedurende het hele jaar plaats, waardoor kort cyclisch kan worden bijgestuurd. Daarnaast wordt voor de interne controle steeds meer de samenwerking opgezocht met de accountant, waardoor zij bij hun controle gebruik kunnen maken van de controles die al plaatsgevonden hebben.

3.7 Grondbeleid

3.7.1 Beleidskaders en doelstellingen

Gemeentelijke kaders

- Richtlijnen Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten
- Grondbeleid
- Nota activerings- en afschrijvingsbeleid

Grondbeleid is een middel om ruimtelijk beleid te kunnen voeren en is onder andere gericht op het fysiek mogelijk maken van de maatschappelijk gewenste (ruimtelijke) ontwikkelingen. Hierbij wordt de financiële positie van (het grondbedrijf van) de gemeente Vught zo optimaal mogelijk bewaakt en waar mogelijk verbeterd.

Het grondbeleid is ondersteunend aan de doelstellingen uit onder andere de woonvisie, structuurvisies, bestemmingsplannen en het bestuursakkoord. Bij voorstellen voor locatieontwikkelingen kijken we in hoeverre een en ander zich verhoudt tot de hierin genoemde doelstellingen en de kaders.

De wettelijke financiële kaders voor het grondbeleid zijn vastgelegd in het “Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten” (BBV), en in de door de commissie BBV uitgebrachte “Notitie grondexploitaties” betreffende actief grondbeleid en de notitie “Faciliterend grondbeleid”. Deze notities bevatten regelgeving voor begroting en verantwoording van de kosten en opbrengsten.

De richtlijnen BBV geven aan dat enkel onze locaties waarvoor een grondexploitatie is vastgesteld door de raad (de zogenaamde Bouwgronden In Exploitatie, afgekort BIE) mogen worden verantwoord in het saldo grondexploitatie (grondbedrijf).

De locaties waarvan we (in de nabije toekomst) eigendom hebben en die (nog) geen BIE zijn, maar waar we in het kader van een mogelijke herontwikkeling wel bezig zijn met visie vorming en planvoorbereiding, verantwoorden we daarom onder "Wonen en Bouwen" in programma 2.11. Het is bij deze locaties niet toegestaan om de beheer- en planvoorbereidingskosten te activeren om deze kosten in een later stadium te dekken uit de verkoopopbrengsten.

Momenteel zijn er een tweetal locaties in exploitatie en dus worden verantwoord in deze paragraaf. Dit betreft de locaties: Stadhouderspark en De Hagen. Deze locaties behoren tot de “Bouwgronden in exploitatie” (BIE). Door de raad zijn hiervoor exploitatieopzetten vastgesteld. Hierdoor kunnen de kosten en opbrengsten worden geactiveerd en bijgeschreven op de balans. Volgens het in april 2019 door de raad vastgestelde Uitvoeringsprogramma grondbedrijf zullen deze locaties in de periode 2020 t/m 2021 worden afgewikkeld.

3.7.2 Activiteiten

Woningbouwprogramma/Uitvoeringsprogramma grondbedrijf

In 2020 werken we de doelstellingen uit zoals onder andere opgenomen in het coalitieakkoord Vernieuwd en vertrouwd, de Woonvisie Vught 2016-2019, het in juni door de raad vastgestelde Woningbouwprogramma Vught 2019-2028 en het Uitvoeringsprogramma grondbedrijf 2019-2028. We borgen de samenhang tussen het Woningbouwprogramma en het Uitvoeringsprogramma grondbedrijf.

Bouwgronden in exploitatie (BIE's)

Momenteel zijn de volgende plannen in exploitatie:

- Stadhouderspark
- De Hagen

Stadhouderspark

Deelgebied Parkbos:

Het appartementencomplex Willem de Zwijger wordt naar verwachting in het eerste kwartaal 2020 opgeleverd. Het direct omliggende gebied maken we in het eerste of het tweede kwartaal 2020 woonrijp. Daarmee is het deelgebied Parkbos afgerond en wordt dit deelgebied opgenomen in de reguliere beheercyclus.

Deelgebied Kazerne:

Naar verwachting wordt het klokgebouw het eerste kwartaal 2020 in gebruik genomen door één of twee zorgpartijen. Het Klokgebouw is in 2019 door eigenaar BPD overgedragen aan deze

partijen. Gelet op de gemaakte afspraken met BPD leggen wij het parkeerterrein aan de voorzijde van het gebouw aan en realiseren we (voor rekening van de nieuwe eigenaren) aanvullende voorzieningen in de vorm van pad, terras en afvalinzamelpunt.

Het Koepeltje is particulier eigendom. Op dit moment is nog geen concrete invulling voorzien. Er is wel interesse om een horecavoorziening in het gebouw te realiseren. Na ingebruikneming kunnen we het omliggende gebied woonrijp maken.

Dorpsrand:

Op dit moment zijn alle percelen verkocht of in optie. Afhankelijk van de verkoop van de kavels realiseren we de inritten.

Kamers (strook Klaassen):

Het terrein is bouwrijp gemaakt. De gronden zijn geleverd. De bouw is gestart. We maken het terrein begin 2020 woonrijp.

De Hagen:

De gronden worden begin derde kwartaal 2019 aan de ontwikkelaar en Woonwijze geleverd. Naar verwachting worden de woningen in het eerste kwartaal 2020 opgeleverd. Daarna maken we het gebied woonrijp. Realisering van de vanuit het bestemmingsplan voorgeschreven geluidsvoorziening kan pas worden uitgewerkt na het definitief worden van het Tracébesluit. Daarnaast is dit ook afhankelijk van de wijze en planning van invulling van een mogelijke fase 2 van het gebied. Uitwerking en uitvoering van de geluidsvoorziening gebeurt in overleg met Rijksinfra.

3.7.3 Resultaatverwachting

Programmatistische resultaatverwachting

Het resultaat van het grondbeleid wordt niet alleen bepaald door de kaders van het grondbeleid. Ook de gemeentelijke doelstellingen op het gebied van ruimtelijke ordening en wonen dragen bij aan het resultaat van het grondbeleid. Voor wat betreft de gemeentelijke doelstelling bekijken we dus in hoeverre voorstellen over locatieontwikkelingen zich verhouden tot de doelstellingen in de woonvisie, structuurvisies, bestemmingsplannen, het woningbouwprogramma en het bestuursakkoord. De verwachting voor 2019 en verder is aan uw raad voorgelegd in het in juni vastgestelde Woningbouwprogramma Vught 2019-2028.

Financiële resultaatverwachting

De economische situatie is van invloed op het resultaat van de grondexploitatie. Daarom is ook dit jaar bij de actualisatie van het Uitvoeringsprogramma grondbedrijf rekening gehouden met de huidige situatie op de onroerendgoedmarkt en de verwachting voor de toekomst. Uit de laatste bijstelling van de grondexploitaties volgt:

Stadhouderspark en De Hagen worden naar verwachting in de periode 2020/ 2021 definitief afgewikkeld. Beide grondexploitaties sluiten met een batig saldo. Ten aanzien van de winstneming gelden specifieke verslagleggingsvoorschriften. Bij De Hagen is de verwachting dat we eind 2020 een tussentijdse winst kunnen nemen welke gerelateerd is aan de levering van de gronden en de dan gemaakte kosten.

In de door de raad vastgestelde grondexploitatie De Hagen zijn kosten opgenomen voor het realiseren van een geluidsschermband met als uitgangspunt het treffen van de maatregelen die nodig zijn op basis van de kaders die het vigerende bestemmingsplan. Omdat de aspecten rondom geluidwerende voorzieningen en de mogelijke gevolgen daarvan voor de grondexploitatie nog

nader moeten worden onderzocht (in samenhang met PHS), bevat deze grondexploitatie daarmee nog een aantal onzekerheden.

De bij het Uitvoeringsprogramma grondbedrijf vastgestelde meerjarenraming ziet er als volgt uit:

BIE (bedragen x € 1.000)	2020	2021	2022	2023	Totaal
Te realiseren opbrengsten	-6	0	0	0	-6
Af:					0
Kosten	3.572	59	0	0	3.631
Saldo opbrengst	-3.578	-59	0	0	-3.637
Activering (dekking eerder geactiveerde kosten)	5.082	109	0	0	5.191
Vrijval Winst	1.504	50	0	0	1.554

3.7.4 Risico's en reserves

Het ontwikkelen en realiseren van locaties brengt financiële risico's met zich mee. De omvang hiervan brengen we daarom goed in kaart om te kunnen bepalen of de voorzieningen en de risicoreserve toereikend zijn.

Voor de lopende BIE's bepalen we de risico's door uit te gaan van het scenario "continueren". Hierbij kijken we per post wat het risico op afwijken is.

Voor bepaalde voorzienbare risico's treffen we voorzieningen. Voor de BIE's geldt dat er per project een voorziening getroffen moet worden tot het voorgecalculeerde tekort volgens de exploitatieopzet. Voor de dekking van de resterende onvoorziene risico's houden we de reserve grondexploitatie aan.

Naast de geïnventariseerde risico's houden we ook een reserve aan voor toekomstige ontwikkelingen (€ 1.000.000.)

Reserve grondexploitatie bedragen x 1.000	2020	2021	2022	2023
Saldo reserve eind van het jaar	4.688	4.737	4.737	4.737
Geïnventariseerde risico's	230	230	50	0
Reservering toekomstige ontwikkelingen	1.000	1.000	1.000	1.000
Dekkingsgraad (%)	381	385	451	473

Uit bovenstaand overzicht blijkt dat de reserve grondexploitatie ruimschoots toereikend is om de risico's en de reservering voor toekomstige ontwikkelingen te dekken.

Verbonden partijen

Het takenpakket van gemeenten is groot. Deze taken worden niet altijd door de eigen ambtelijke organisatie van de gemeenten uitgevoerd, maar ook door andere organisaties. In dit kader heeft Vught een relatie met verbonden partijen.

Verbonden partijen zijn rechtspersonen waarmee de gemeente een bestuurlijke én financiële band heeft. Van een bestuurlijk belang is sprake indien de gemeente rechtstreeks invloed heeft op de besluitvorming binnen de verbonden partij. Een financieel belang is aan de orde als de gemeente financieel kan worden aangesproken wegens het functioneren van de verbonden partij of wanneer de gemeente geld kan kwijtraken bij een faillissement van een verbonden partij.

Verbonden partijen zijn in toenemende mate van belang voor het realiseren van de doelstellingen van gemeenten en provincies en dus is van belang dat de verbonden partijen financieel gezond zijn en blijven. Immers, met de verbonden partijen worden bestuurlijke en financiële banden onderhouden, met alle risico's van dien.

Hieronder wordt een tabel gepresenteerd met de verbonden partijen onderverdeeld in:

- Gemeenschappelijke regelingen
- Vennootschappen en Coöperaties
- Stichtingen en Verenigingen
- Overige verbonden partijen

Per partij wordt kort de visie en het beleid van de betreffende partij en het bestuurlijk en financiële belang van de gemeente aangegeven.

Over het beleid in algemene zin kan per categorie van verbinding het volgende worden opgemerkt.

Gemeenschappelijke regelingen

Vught participeert in enkele gemeenschappelijke regelingen tussen gemeenten. Daarbij hebben de deelnemende gemeenten een gezamenlijk belang. Het gaat om regionale beleidsontwikkeling en -afstemming, en/of om uitvoerende taken die beter op regionaal niveau georganiseerd kunnen worden.

Stichtingen

Er is een tijd geweest dat de gemeente was vertegenwoordigd in besturen van veel partijen met wie zij een subsidierelatie had. Die lijn is bewust verlaten in het belang van een objectieve opstelling ten opzichte van een dergelijke partij en een ongebonden beoordeling van het maatschappelijk nut ervan. Waar de gemeente nu nog vertegenwoordigd is in stichtingsbesturen gaat het om stichtingen waarin de gemeente bewust een actieve rol wil spelen.

In de opgave verbonden partijen is de solvabiliteit als volgt berekend:

Solvabiliteit = $\frac{\text{eigen vermogen}}{\text{totaal vermogen (=balanstotaal)}}$

Solvabiliteit

De solvabiliteit is een graadmeter voor de mate waarin de verbonden partij met eigen middelen is gefinancierd en daardoor in staat is om ondernemingsrisico's op te vangen. Hoe hoger de solvabiliteit is, des te minder is de verbonden partij afhankelijk van externe vermogensverschaffers.

Een gezonde solvabiliteit ligt boven de 20%.

Eigen vermogen

De algemene en bestemmingsreserves.

Het eigen vermogen wordt opgevat als de financiële buffer voor het opvangen van ondernemingsrisico's.

Vreemd vermogen

De voorzieningen, de langlopende en kortlopende schulden en de overlopende passiva.

Totaal vermogen

Het totaal van eigen en vreemd vermogen = balanstotaal.

Voor de BNG geldt een afwijkende solvabiliteitsberekening:

De BIS totaal ratio is het totale toetsingsvermogen van banken, uitgedrukt als percentage van het vreemd vermogen.

Het toetsingsvermogen bestaat uit drie categorieën:

- het zogeheten kernvermogen (bestaande uit o.a. het gewone aandelenkapitaal, agioreserves plus de ingehouden winsten);
- het aanvullende vermogen (bestaande uit o.a. herwaarderingsreserves en langlopende achtergestelde schulden);
- het overige vermogen (kortlopende achtergestelde leningen).

De BIS totaal ratio moet minimaal 8% zijn.

Voor de bepaling van de Tier-1 ratio mag in plaats van het totale toetsingsvermogen alleen het kernvermogen worden meegeteld.

Op grond van voorschriften van de Nederlandsche Bank moet de Tier-1 ratio minimaal 4% zijn.

Hierna volgt een opgave van de verbonden partijen.

Stadsgewest 's-Hertogenbosch

Gemeenschappelijke regelingen	
Programma	Besturen
Naam en vestigingsplaats	Stadsgewest 's-Hertogenbosch, 's-Hertogenbosch
Visie en beleidsvoornemens	<u>Visie</u> Het beheren van "de vlagheide" tot de overdracht aan de provincie. <u>Beleidsvoornemen</u> Tot de overdracht de resterende activiteiten conform de geldende regelgeving te beheren en daar waar mogelijk initiatieven te ontplooiën tot kostenbesparing.
Bestuurlijk en financieel belang	De burgemeester maakt namens de gemeente Vught deel uit van het Algemeen Bestuur. De burgemeester is lid van het dagelijks bestuur met de portefeuille financiën. De burgemeester is bestuurslid Stichting Beheer Registergoederen Stadsgewest 's-Hertogenbosch en is lid van de bestuursraad nazorgfonds.

	Begroting 2020 <i>Bedragen (* € 1.000)</i> Resultaat voor bestemming: 4.473 Resultaat na bestemming: 4.473 Jaarrekening 2018 <i>Bedragen (* € 1.000)</i> Eigen vermogen: 01-01-2018: -6.323 31-12-2018: -6.973 Vreemd vermogen: 01-01-2018: 7.236 31-12-2018: 7.265 Solvabiliteit einde jaar: n.v.t.
Bijdrage gemeente	332

Veiligheidsregio Brabant-Noord

Gemeenschappelijke regelingen	
Programma	Besturen
Naam en vestigingsplaats	Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Brabant-Noord (incl. Meldcentrum), 's-Hertogenbosch
Visie en beleidsvoornemens	<u>Visie</u> Een efficiënte en kwalitatief hoogwaardige organisatie van de brandweezorg, geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen, rampenbestrijding en crisisbeheersing onder een regionaal bestuur. Door de gecoördineerde aanpak zijn hulpverleningsdiensten beter en gemakkelijker aan te sturen. <u>Beleidsvoornemen</u> De veiligheidsregio wil samen met de hierin samenwerkende diensten bijdragen aan het scheppen van fysieke veiligheid en het uitvoeren van de aan hen opgedragen taken in het belang van de burgers, bedrijven en instellingen van Brabant-Noord
Bestuurlijk en financieel belang	De burgemeester is lid van het Algemeen Bestuur van de regeling en een van de wethouders is de plaatsvervanger. De deelnemende gemeenten dragen voor het GMC en de GHOR, naar rato van het aantal inwoners, de kosten van de regeling, voor zover de kosten niet uit andere middelen worden gedekt. Begroting 2020 <i>Bedragen (* € 1.000)</i> Resultaat voor bestemming: 8 Resultaat na bestemming: 0 Jaarrekening 2018 <i>Bedragen (* € 1.000)</i> Eigen vermogen:

	01-01-2018: 9.927 31-12-2018: 9.963 Vreemd vermogen: 01-01-2018: 24.562 31-12-2018: 28.300 Solvabiliteit einde jaar: 26%
Bijdrage gemeente	1.508

Werkvoorzieningschap de Dommel (WSD)

Gemeenschappelijke regelingen	
Programma	Meedoen
Naam en vestigingsplaats	Gemeenschappelijke regeling Werkvoorzieningschap De Dommel (WSD), Boxtel
Visie en beleidsvoornemens	<u>Visie</u> Iedereen die wil, kan meedoen in de samenleving, ongeacht afkomst, leeftijd of beperkingen. <u>Beleidsvoornemen</u> Zich inzetten als “breed mensontwikkelbedrijf” van en voor gemeenten.
Bestuurlijk en financieel belang	Een wethouder heeft zitting in het Algemeen Bestuur en een wethouder in het Dagelijks bestuur. Bijdragen in de algemene bestuurs- en indicatiekosten van de WSD groep en bijdragen in de exploitatie van WSD en Blizo op basis van aantal geplaatste werknemers uit gemeente. Begroting 2020 <i>Bedragen (* € 1.000)</i> Resultaat na bestemming: -1.180 Resultaat na bestemming: 0 Jaarrekening 2018 <i>Bedragen (* € 1.000)</i> Eigen vermogen: 01-01-2018: 26.521 31-12-2018: 27.350 Vreemd vermogen: 01-01-2018: 4.915 31-12-2018: 5.992 Solvabiliteit einde jaar: 82%
Bijdrage gemeente	N.v.t.

GGD Hart voor Brabant

Gemeenschappelijke regelingen	
Programma	Meedoen
Naam en vestigingsplaats	Gemeenschappelijke regeling GGD Hart voor Brabant, 's-Hertogenbosch
Visie en	<u>Visie</u>

beleidsvoornemens	Het bewaken, beschermen en bevorderen van de gezondheid van iedereen, met speciale aandacht voor risicogroepen. <u>Beleidsvoornemens</u> Het belang van preventie neemt toe: voorkomen is beter dan genezen.
Bestuurlijk en financieel belang	Wethouder heeft zitting in Algemeen Bestuur. De gemeente is samen met de andere deelnemende gemeenten verantwoordelijk voor de instandhouding van de gemeentelijke gezondheidsdienst. Begroting 2020 <i>Bedragen (* € 1.000)</i> Resultaat voor bestemming: -1.550 Resultaat voor bestemming: 0 Jaarrekening 2018 <i>Bedragen (* € 1.000)</i> Eigen vermogen: 01-01-2018: 10.756 31-12-2018: 10.147 Vreemd vermogen: 01-01-2018: 7.280 31-12-2018: 9.511 Solvabiliteit einde jaar: 52%
Bijdrage gemeente	878

Regionale Ambulance Voorziening (RAV)

Gemeenschappelijke regelingen	
Programma	Meedoen
Naam en vestigingsplaats	Regionale ambulance-voorziening (RAV) Brabant Midden- West-Noord, 's-Hertogenbosch
Visie en beleidsvoornemens	<u>Visie</u> Voor een goede ambulancezorg is het van belang samen te werken in de vorm van een openbaar lichaam. Deze samenwerking is gericht op een niveau van ambulancezorg waarbij de patiënt centraal staat. <u>Beleidsvoornemens</u> Het leveren van kwalitatief hoogwaardig ambulancezorg, die tijdig ter plaatse is en binnen de taakstellende budgettaire kaders wordt gerealiseerd.
Bestuurlijk en financieel belang	Wethouder heeft zitting in het Algemeen Bestuur Begroting 2020 <i>Bedragen (* € 1.000)</i> Resultaat voor bestemming: -39 Resultaat na bestemming: 0 Jaarrekening 2018 <i>Bedragen (* € 1.000)</i> Eigen vermogen:

	01-01-2018: 13.036 31-12-2018: 14.074 Vreemd vermogen: 01-01-2018: 27.307 31-12-2018: 25.747 Solvabiliteit einde jaar: 35%
Bijdrage gemeente	N.v.t.

Brabants Historisch Informatie Centrum (BHIC)

Gemeenschappelijke regelingen	
Programma	Overhead
Naam en vestigingsplaats	Gemeenschappelijke regeling Het Brabants Historisch Informatie Centrum, 's-Hertogenbosch
Visie en beleidsvoornemens	<u>Visie</u> Het uitvoeren van de archief wettelijke taken verwerving, opslag en beschikbaar stelling. <u>Beleidsvoornemen</u> “Meer publiek, meer divers publiek” Dit zal gerealiseerd worden door een verdere daling van het fysieke publieksbereik, en een sterke stijging van het digitale publieksbereik. Daarnaast is het noodzakelijk meer samen te werken met andere erfgoed aanbidders en de eigen organisatie verder af te slanken.
Bestuurlijk en financieel belang	De burgemeester maakt namens de gemeente Vught deel uit van het Algemeen Bestuur. De burgemeester neemt als portefeuillehouder deel aan de portefeuillehouders vergadering. Deze is informeel naar het bestuur. Het bestuur bestaat uit 3 leden aangewezen door de minister en 3 leden gekozen vanuit de regio. Begroting 2020 <i>Bedragen (* € 1.000)</i> Resultaat voor bestemming: 280 Resultaat na bestemming: 0 Jaarrekening 2018 <i>Bedragen (* € 1.000)</i> Eigen vermogen: 01-01-2018: 3.818 31-12-2018: 518 Vreemd vermogen: 01-01-2018: 2.474 31-12-2018: 2.516 Solvabiliteit einde jaar: 17%
Bijdrage gemeente	95

Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN)

Gemeenschappelijke regelingen	
Programma	Wonen

Naam en vestigingsplaats	Omgevingsdienst Brabant Noord, 's-Hertogenbosch
Visie en beleidsvoornemens	<u>Visie</u> De ODBN zorgt voor een schone en veilige leefomgeving, nu en in de toekomst <u>Beleidsvoornemens</u> Samen met gemeenten en provincie optimaliseren van de uitvoering van de Omgevingswet (2018), zodat Noord (oost) Brabant zich positioneert tot top regio agrifood, met de ODBN als het kennis- en expertisecentrum voor landbouw en groene wetgeving.
Bestuurlijk en financieel belang	Wethouder maakt namens de gemeente Vught deel uit van het Algemeen Bestuur. De deelnemende gemeenten dragen een bijdrage per inwoner af en een bijdrage voor het takenpakket op basis van uren. Begroting 2020 <i>Bedragen (* € 1.000)</i> Resultaat voor bestemming: 67 Resultaat na bestemming: 167 Jaarrekening 2018 <i>Bedragen (* € 1.000)</i> Eigen vermogen: 01-01-2018: 3.809 31-12-2018: 10.553 Vreemd vermogen: 01-01-2018: 18.593 31-12-2018: 12.771 Solvabiliteit einde jaar: 45%
Bijdrage gemeente	145

N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)

Vennootschappen en Coöperaties	
Programma	Algemene dekkingsmiddelen
Naam en vestigingsplaats	N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG), Den Haag
Visie en beleidsvoornemens	<u>Visie</u> BNG bank is de bank voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. <u>Beleidsvoornemens</u> - Het behoud van een substantieel marktaandeel in de Nederlandse publieke sector en het semi-publieke domein. - Het behalen van een redelijk rendement voor aandeelhouders.
Bestuurlijk en	De gemeente is aandeelhouder en heeft zeggenschap in de BNG via het

financieel belang	stemrecht op deze aandelen. De gemeente bezit 15.795 aandelen met een nominale waarde van € 2,50 per aandeel. Afhankelijk van de winstgevendheid van de BNG wordt aan de aandeelhouders jaarlijks dividend uitgekeerd. Begroting 2020 <i>Bedragen (* € 1.000)</i> Resultaat voor bestemming: n.v.t. Resultaat na bestemming: n.v.t. Jaarrekening 2018 <i>Bedragen (* € 1.000)</i> Eigen vermogen: 01-01-2018: 4.687.000 31-12-2018: 4.991.000 Vreemd vermogen: 01-01-2018: 135.041.000 31-12-2018: 132.519.000 Solvabiliteit einde jaar: 4%
Bijdrage gemeente	N.v.t.

Stichting Agrifood Capital

Vennootschappen en Coöperaties	
Programma	Leven
Naam en vestigingsplaats	Stichting Agrifood Capital en Agrifood Capital BV, ‘s-Hertogenbosch
Visie en beleidsvoornemens	<u>Visie</u> Door samenwerking in de regio laten excelleren op het gebied van Agri en Food. <u>Beleidsvoornemen</u> De regio tot een competitieve regio te ontwikkelen met een excellente arbeidsmarkt, sterke bedrijvigheid, betekenisvolle innovaties en een goed woon, werk en leefklimaat.
Bestuurlijk en financieel belang	Burgemeester maakt deel uit van de Bestuurlijke Regiegroep. Begroting 2020 <i>Bedragen (* € 1.000)</i> Resultaat voor bestemming: n.v.t. Resultaat na bestemming: n.v.t. Jaarrekening 2018 <i>Bedragen (* € 1.000)</i> Eigen vermogen: 01-01-2018: 185 31-12-2018: 18 Vreemd vermogen: 01-01-2018: 1.604 31-12-2018: 1.194 Solvabiliteit einde jaar: 2%

Vereniging van Eigenaars Prins Hendrik

Stichtingen en Verenigingen	
Programma	Leven
Naam en vestigingsplaats	Vereniging van Eigenaars Atletiekcomplex "Prins Hendrik", Vught
Visie en beleidsvoornemens	<u>Visie</u> Het voor de langere termijn beheren van het gebouw en de grond en het behartigen van gemeenschappelijke belangen van de eigenaars. <u>Beleidsvoornemen</u> Het zo doelmatig mogelijk in standhouden van het gebouw op de atletiekaccommodatie.
Bestuurlijk en financieel belang	Deze VvE is in 2012 opgericht. De gemeente heeft 1/3 deel van de stemmen in de VvE. Middels het onderbrengen van het gebouw op de atletiekaccommodatie in een Vereniging van Eigenaren wordt het belang van de instandhouding gedeeld met de andere eigenaren. Er zijn geen begrotingen en jaarrekeningen van de Vereniging beschikbaar.
Bijdrage gemeente	n.v.t.

Financiële begroting

4.1 Meerjarenraming baten en lasten

Het meerjarige begrotingsresultaat ontwikkelt zich van een tekort van € 149K in 2020 naar een overschot van € 1.436K in 2023. Dit is het saldo zonder een correctie voor de incidentele baten en lasten. De Provincie, in zijn rol van toezichthouder, toetst op een meerjarenbegroting die een structureel evenwicht kent. Zie hiervoor paragraaf 4.1.2.

	Rekening	Begroting				
	2018	2019	2020	2021	2022	2023
bedragen x 1.000						
BATEN						
Wonen	15.551	23.788	13.799	9.893	9.113	9.247
Leven	1.100	793	1.058	1.030	1.038	1.046
Meedoen	5.905	5.408	4.792	4.821	4.820	4.822
Besturen	701	391	428	430	403	403
Overhead	422	351	522	559	574	575
Algemene dekkingsmiddelen	45.518	44.647	46.463	48.663	49.169	50.164
Totaal baten	69.197	75.377	67.062	65.395	65.117	66.257
LASTEN						
Wonen	15.667	50.776	29.520	14.742	14.885	15.197
Leven	7.425	7.554	7.545	9.334	7.661	7.712
Meedoen	25.266	26.265	27.131	26.842	26.874	26.870
Besturen	4.572	4.856	4.922	5.495	5.197	5.249
Overhead	8.049	8.465	9.322	9.631	9.680	9.863
Algemene dekkingsmiddelen	4.148	523	690	580	647	613
Totaal lasten	65.126	98.439	79.129	66.624	64.946	65.503
Saldi programma's						
Wonen	-116	-26.988	-15.720	-4.849	-5.772	-5.950
Leven	-6.325	-6.761	-6.488	-8.303	-6.623	-6.666
Meedoen	-19.361	-20.857	-22.338	-22.022	-22.054	-22.048
Besturen	-3.870	-4.465	-4.494	-5.066	-4.794	-4.846
Overhead	-7.627	-8.113	-8.800	-9.072	-9.107	-9.288
Algemene dekkingsmiddelen	41.370	44.123	45.774	48.083	48.521	49.552
Saldo Baten en lasten	4.072	-23.061	-12.067	-1.229	171	754

	Rekening	Begroting				
	2018	2019	2020	2021	2022	2023
bedragen x 1.000						
Toevoeging en onttrekking reserves						
Wonen	-1.328	25.157	12.627	665	496	558
Leven	-763	-585	45	1.051	137	124
Meedoen	0	539	750	0	0	0
Besturen	0	0	0	0	0	0
Overhead	0	0	0	0	0	0
Algemene dekkingsmiddelen	0	0	0	0	0	0
Totaal verrekening reserves	-2.091	25.110	13.423	1.716	633	682
Jaarresultaat incl. grondexploitatie	1.981	2.048	1.356	488	804	1.436
Bestemming resultaat grondexploitatie	712	1.967	1.504	50	0	0
Jaarresultaat algemene dienst	1.269	81	-149	438	804	1.436

4.1.1 Baten en lasten grondexploitatie

De inkomsten en uitgaven met betrekking tot de grondexploitatie wisselen sterk van jaar tot jaar. Daarnaast zijn er specifieke voorschriften voor het tijdstip waarop de resultaten als gerealiseerd mogen worden beschouwd. De jaarresultaten uit de grondexploitatie worden daarom in eerste instantie verrekend met de reserve grondexploitatie.

Op basis van de jaarlijkse bijstelling van het uitvoeringsprogramma grondbedrijf en de daarin opgenomen risico-inventarisatie, bepalen we of middelen uit de grondexploitatie vrij gemaakt kunnen worden voor andere doeleinden.

4.1.2 Baten en lasten activiteiten algemene dienst

Na bestemming van het jaarresultaat uit de grondexploitatie resteert het jaarresultaat op de activiteiten van de algemene dienst. Het financieel beleid is er op gericht om dit resultaat structureel sluitend te houden.

Bij de meerjarenraming is het van belang om vast te stellen of het saldo van de structurele uitgaven en inkomsten minimaal in evenwicht is. Presentatie van het structurele begrotingssaldo				
	2020	2021	2022	2023
bedragen x € 1.000				
Saldo baten en lasten	-12.067	-1.229	171	754
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	11.918	1.667	633	682
Begrotingssaldo na bestemming	-149	438	804	1.436
Waarvan incidentele baten en lasten (saldo)	452	-47	16	-11
Structureel begrotingssaldo	303	391	820	1.425

De begroting van baten en lasten laat meerjarig een sluitend beeld zien en voldoet daarmee aan de provinciale toezicht eis.

4.1.3 Overzicht incidentele baten en lasten

Het is van belang dat de begroting transparant is en dat er zowel voor de gemeenteraad als voor de externe toezichthouders helder inzicht bestaat in de financiële positie op korte en langere termijn. Zo is in de BBV bepaald dat in de toelichting op het overzicht van baten en lasten een overzicht van incidentele baten en lasten wordt gevoegd. Met behulp van dit overzicht kan bepaald worden in hoeverre een formeel sluitende begroting ook structureel in evenwicht is. De staat wordt ook gebruikt om het kengetal voor de structurele exploitatieruimte te bepalen.

Bij het begrip incidenteel moeten we denken aan baten en lasten die zich gedurende maximaal 3 jaar voordoen. Het is daarbij van belang dat het gaat om eenmalige zaken. Een begroting zal ieder jaar een bedrag voor dergelijke eenmalige zaken bevatten. Het zijn vooral de uitschieters die er echt toe doen.

Toevoegingen aan en onttrekkingen uit de reserves worden als incidenteel beschouwd, tenzij het gaat om reguliere onttrekkingen aan financieringsreserves c.q. dekkingsreserves of om onttrekkingen uit een daartoe toereikende (bestemmings)reserve gedurende een periode van minimaal 3 jaar met als doel het dekken van structurele lasten. Ook hiervan is een overzicht voorgeschreven. Hiervoor verwijzen we naar hoofdstuk 4.2.3.

Meerjarige tijdelijk geldstromen waarvan de eindigheid vastligt vanwege een raadsbesluit en/of een toekenningsbesluit worden aangemerkt als incidentele baten en lasten ook als de geldstroom (nog) langer is dan 3 jaar.

Progr.	Incidentele baten en lasten <i>bedragen × € 1.000</i>	2020	2021	2022	2023
	<i>Incidentele baten</i>				
	Baten af te stoten vastgoed	73	0	0	0
	Verkoop vastgoed	1.750	0	0	0
	Verkoop reststroken	82	47	26	26
	Subsidie cultuur	13	0	0	0
	Uitkering herindeling Haaren	302	858	429	429
	De Hagen winstneming	1.308	50	0	0
	Stadhouderspark winstneming	196	0	0	0
	<i>Totaal incidentele baten</i>	3.725	955	455	455
	<i>Incidentele lasten</i>				
	Lasten af te stoten vastgoed	82	0	0	0
	Overdracht archief 2021	11	0	0	0
	Waardering WOZ	22	0	0	0

Rijksinfra	14.861	965	976	1.039
Beleid verkeer	15	0	42	15
Bijdrage 2e fietsbrug	250	0	0	0
Pontje Oud Herlaer	37	0	0	0
Geldlening Speeldoos	-155	232	0	0
Battle Axe	750	0	0	0
Energiebestemmingsplan	25	0	0	0
Kosten herindeling Haaren	302	858	429	429
Subsidie Avulo	47	0	0	0
Lichte jeugdzorg	43			
JC Elzenburg	115	0	0	0
Boekverlies verkoop school	0	669	0	0
Kosten verkoop vastgoed	0	175	0	0
Woonvisie	15	0	0	0
<i>Totaal incidentele lasten</i>	16.421	2.898	1.447	1.483
Saldo incidentele baten en lasten	12.696	1.944	993	1.028
<i>Verrekeningen met reserves</i>				
<i>Baten</i>				
Bijdrage verlies school	0	669	0	0
De Speeldoos omzetten geldlening	0	387	0	0
Pontje Oud Herlaer	37	0	0	0
Battle Axe	750	0	0	0
Natuur en milieueducatie	5	0	0	0
Kosten ten laste van reserve Rijksinfra	14.861	965	976	1.039
<i>Lasten</i>				
De Speeldoos omzetten geldlening	155	155	0	0
Reserve Rijksinfra: verkoop vastgoed	1.024	-175	0	0
Algemene reserve: verkoop vastgoed	126	0	0	0
Bestemmingsreserve: verkoop vastgoed	600	0	0	0
Reserve grondexploitatie winstneming	1.504	50	0	0
<i>Totaal met reserves verrekend</i>	-12.244	-1.991	-976	-1.039
Resultaat incidentele baten en lasten	452	-47	16	-11

Per saldo zit er in het begrotingsresultaat dus een bedrag van € 452K aan incidentele lasten.

4.2 Meerjarenraming vermogenspositie

Voor een goed inzicht in de financiële positie moet naast inzicht in de meerjarenraming van baten en lasten ook inzicht bestaan in de ontwikkeling van de vermogensposities.

De investeringsbegroting beïnvloed in hoge mate de schuldpositie en daarmee de rente en afschrijvingslasten die ten laste van de begrotingsruimte komen. Deze lasten beïnvloeden direct de wendbaarheid van de begroting. Hoe groter het beslag dat de kapitaallasten leggen op de begrotingsruimte hoe minder ruimte er over blijft voor het bekostigen van overige zaken. Het is daarom erg belangrijk dat de schulden in een goede balans blijven met de inkomsten van de gemeente.

In de hoofdstukken 3.2. en 3.3. is een toelichting opgenomen op de ontwikkeling van de schuldpositie. In dit hoofdstuk beperken we ons tot een meer technische toelichting op de verschillende vermogensbestanddelen.

4.2.1 Investerings- en kapitaallasten

Het volledige investeringsprogramma is opgenomen in bijlage I. De totale investeringen in materiële vaste activa voor de meerjarenbegroting bedragen ruim € 22 miljoen. Voor 2019 is er voor € 6 miljoen aan nieuwe en vervangingsinvesteringen geraamd.

De investeringen zijn direct van invloed op onze schuldpositie en leiden tot een stijging van de kapitaallasten.

Hierna volgt en verkort overzicht van de geplande investeringen. Een volledige specificatie is in bijlage I opgenomen.

Omschrijving <i>Bedragen x 1.000</i>	2020	2021	2022	2023	Totaal
Nieuwe investeringen	4.890	4.243	5.346	7.058	21.537
Vervangingsinvesteringen	4.424	4.245	4.351	4.282	17.302
Totaal	9.314	8.489	9.697	11.340	38.839
Zuiderbos	1.005	0	4.104	4.050	9.159
Units Koningslinde	400	0	0	0	400
Rijksinfra	0	4.209	1.208	2.974	8.390
Brug Fort Isabella	466	0	0	0	466
Parkeerterrein Martinilaan	250	0	0	0	250
Zwaluw vfc	1.700	0	0	0	1.700
Overige	5.492	4.280	4.385	4.317	18.474
Totaal	9.314	8.489	9.697	11.340	38.839

Kapitaallasten

De rente en afschrijvingslasten van investeringen worden aan de programma's toegerekend vanaf het jaar volgend op de investering. De rentelasten tijdens de bouw van de grote investeringsprojecten worden ten laste van de investeringen geactiveerd.

De aan de programma's toegerekende afschrijvings- en rentelasten bedragen:

Aan programma's doorberekende kapitaallasten <i>x € 1.000</i>	Begroting			
	2020	2021	2022	2023
Afschrijvingslasten	4.800	6.483	4.802	4.754
Rentelasten	1.832	1.880	1.913	1.913

In de afschrijvingslasten zijn de extra afschrijvingen begrepen van de boekwaarden van te verkopen vastgoed.

4.2.2 Stand van de reserves

	2019	2020	2021	2022	2023
Algemene reserve	12.231	11.512	10.280	10.280	10.280
<i>Reserve saldi jaarrekening</i>	-572	-720	-282	522	1.957
Reserve grondexploitatie algemeen	3.398	4.902	4.952	4.952	4.952
Bestemmingsreserve IHP	1.213	1.113	358	284	223
Bestemmingsreserve gymvoorzieningen	245	214	184	154	123
Reserve kapitaallasten accommodatiebeleid	872	839	806	772	739
Reserve Groenfonds	101	89	82	75	68
Bestemmingsreserve Rijksinfrastructuur	16.213	3.892	4.276	3.829	3.321
Reserve Fonds Bovenwijkse voorzieningen	983	6	6	6	6
Bestemmingsreserve brug fort Isabella	0	574	552	530	507
Bestemmingsreserve Ruimte voor Ruimte	1.050	666	666	666	666
Reserve Moleneindplein	-20	560	540	520	500
Reserve overheveling budgetten	0	0	0	0	0
Totaal	35.713	23.646	22.418	22.589	23.343

Algemene reserve

De algemene reserve dient als weerstandsvermogen voor het opvangen van onvoorziene financiële tegenvallers. Hiervoor dient een minimale buffer te worden aangehouden. (zie hiervoor hoofdstuk 3.2.3. Weerstandsvermogen)

Reserve saldi jaarrekening

Dit betreft de cumulatie van de begrote jaarresultaten van de activiteiten van de algemene dienst. Bij de vaststelling van de jaarrekening neemt de raad een besluit over de bestemming van de overschotten of de dekking van de tekorten. Normaal gesproken worden deze resultaten verrekend met de algemene reserve

Reserve Grondexploitatie

De reserve grondexploitatie dient in eerste instantie om onvoorziene risico's binnen de grondexploitatie op te kunnen vangen. De minimaal gewenste omvang van de reserve wordt bepaald met behulp van een risico-inventarisatie die jaarlijks bij de vaststelling van het uitvoeringsprogramma grondexploitatie aan de raad wordt voorgelegd. Beleidslijn is dat alle resultaten uit de grondexploitatie met de reserve worden verrekend.

Reserve Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP)

De reserve IHP wordt ingezet als dekkingsmiddel voor het IHP. In de begroting is structureel budgetruimte vrij gemaakt voor het IHP. De verschillen tussen dit budget en de realisatie worden verrekend met de reserve. In de beginjaren werd niet het gehele budget benut en is het overschot aan de reserve toegevoegd. Vanaf 2015 treden er tijdelijk tekorten op die gedekt worden uit deze reserve. Op deze wijze wordt een meerjarig sluitende dekking voor het IHP project bereikt.

De vrijval uit de reserve IHP is veroorzaakt door:

- De kapitaallasten van het gebouw Hertog van Brabantschool komen ten laste van het IHP. Na verkoop komen deze te vervallen en ontstaat ruimte in bestemmingsreserve.
- Op verzoek van de accountant is de incidentele bijdrage uit de voorziening groot onderhoud voor het IKC Vught Zuid omgezet naar een structurele bijdrage uit de bestemmingsreserve.
- Bij de vorming van de reserve IHP is uitgegaan van de toen geldende normbedragen. De votering van de investeringskredieten door de Raad, inclusief de recente aanvulling, is gebaseerd op lagere normbedragen. Hierdoor zijn de kapitaallasten lager en resteert ruimte in de reserve IHP.

Reserve Gymvoorzieningen

In de vergadering van 1-10-2015 heeft de raad via amendement besloten om het restant van de voorziening buitenonderhoud scholen te bestemmen voor de financiering van een gymvoorziening.

Reserve kapitaallasten accommodatiebeleid

Uitgangspunt voor het accommodatiebeleid is dat de opbrengst van locaties die niet meer worden gebruikt, wordt ingezet ter financiering van het accommodatiebeleid.

De opbrengsten onder aftrek van de boekwaarden worden gestort in een bestemmingsreserve en vallen in een periode van 25 jaar vrij ten gunste van de exploitatie.

Reserve Groenfonds

Het groenfonds is een financiële reserve die bedoeld is om groen gerelateerde projecten te financieren. Het college kan de middelen uit dit fonds aanwenden binnen de kaders die de raad heeft aangegeven.

Reserve Rijksinfrastructuur

Voor de kosten van het project PHS en de aanpassing van de N65 is een dekkingsplan in de meerjarenbegroting opgenomen. De reserve Rijksinfra vormt hier onderdeel van.

Reserve Bovenwijkse voorzieningen

De reserve wordt gevoed uit opslagen op de grondprijzen in de projecten van de grondexploitatie. Uit deze reserve kunnen planoverschrijdende werken worden bekostigd. Besteding vindt pas plaats na voorafgaande goedkeuring door de raad. De nota Bovenwijkse voorzieningen vormt het beleidskader voor deze reserve. Hierin zijn de uitgangspunten vastgelegd voor de investeringen die in aanmerking komen voor een bijdrage uit deze reserve. Volgens de nota moeten de werken een infrastructureel karakter hebben.

4.2.3 Verrekeningen met reserves

Programma / omschrijving - is een onttrekking uit de reserve	Reserve	2020	2021	2022	2023
Reserves programma Leven		-45.302	-1.050.989	-137.206	-124.317
Vrijval ter dekking kapitaallasten	Accommodatie beleid	-33.073	-33.073	-33.073	-33.073
Schoonveld	Accommodatie beleid				
Gymvoorziening Martinihal	Gymvoorzieningen	-30.723	-30.234	-30.234	-30.234
Bijdrage verlies school	Reserve IHP		-668.505		
Mutatie reserve IHP	Reserve IHP	-99.506	-86.732	-73.899	-61010
Speeldoos geldlening	Algemene reserve	155.000	-387.445		
Speeldoos geldlening	Algemene reserve		155.000		
Pontje Oud Herlaer	Ruimte v. Ruimte	-37.000			
Reserves programma Meedoen		-750.000	0	0	0
Battle Axe	FBV	-750.000			
Reserves programma Wonen		-12.627.362	-665.251	-495.717	-557.671
Natuur- en milieueducatie	Groenfonds	-5.000	0	0	0
Convenant park de Kwebben	Groenfonds	-2.000	-2.000	-2.000	-2.000
Bijdrage weidevogelconvenant	Groenfonds	-5.000	-5.000	-5.000	-5.000
Kapitaallast Moleneindplein	Res.Moleneindplein	-20.000	-20.000	-20.000	-20.000
Wieken tgv Moleneindplein	Res.Moleneindplein	600.000			
Verkoop Pepereind	Algemene reserve	126.000			
Dotatie tgv Rijksinfra	Algemene reserve	-1.000.000	-1.000.000		
Dotatie Rijksinfra	Rijksinfra	1.000.000	1.000.000		
Rijksinfra tlv exploitatie	Rijksinfra	516.000	524.000	530.000	530000
Rijksinfra tgv exploitatie	Rijksinfra	-14.861.385	-964.679	-976.427	-1038614
Verkoop vastgoed	Rijksinfra	1.024.023	-175.049	0	
Brug Fort Isabella	FBV	-287.172			
Brug Fort Isabella	Brug Fort Isabella	574.344	-22.523	-22.290	-22057
Brug Fort Isabella	Ruimte v. Ruimte	-287.172			
Grondexploitatie		1.504.469	49.586	0	0
Grondcomplexen saldi BIE	Grondexploitatie	1.504.469	49.586		
Algemene		-148.596	438.132	803.802	1.435.785

dekkingsmiddelen					
Resultaatbestemming	Saldo jaarrekening	-148.596	438.132	803.802	1.435.785
		-12.066.791	-1.228.522	170.879	753.797

Structurele verrekening met reserves

Een overzicht van de structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves is voorgeschreven. Dit overzicht laat zien in welke mate de begroting structureel gedekt wordt vanuit de reserves.

Progr.	Beoogde structurele toevoegingen en onttrekkingen reserves <i>bedragen x € 1.000</i>	2020	2021	2022	2023
	Structurele toevoegingen aan reserves				
Leven	Reserve IHP				
Wonen	Toevoeging reserve rijksinfra N65	516	524	530	530
	Totaal structurele toevoeging reserves	516	524	530	530
	Structurele onttrekkingen aan reserves				
Leven	Vrijval reserve IHP	100	87	74	61
Leven	Reserve kapitaallasten accommodatiebeleid	33	33	33	33
Leven	Bijdrage reserve Gymvoorziening	31	30	30	30
Wonen	Reserve brug Fort Isabella	0	23	22	22
Wonen	Reserve Moleneindplein	20	20	20	20
Wonen	Groenfonds de Kwebben	2	2	2	2
Wonen	Groenfonds Weidevogelconvenant	5	5	5	5
	Totaal structurele onttrekking reserves	190	200	186	173
	Per saldo structurele toevoeging reserves	326	324	344	357

Vrijval Reserve IHP

Vanaf 2006 is structureel begrotingsruimte vrij gemaakt voor het IHP. Conform het dekkingsplan voor het IHP zijn in de periode 2006 t/m 2014 bedragen gestort in de reserve IHP.

Vrijval reserve dekking kapitaallasten accommodatiebeleid

Volgens het dekkingsplan voor het accommodatiebeleid wordt de (netto-) verkoopopbrengst van de te verkopen accommodaties gestort in een bestemmingsreserve. Met een jaarlijkse bijdrage uit deze bestemmingsreserve kan een gedeelte van de kapitaallasten van de investeringen in de accommodaties Elzenburg en Rozenoord worden gedekt.

Bijdrage reserve gymvoorziening

De reserve gymvoorziening wordt ingezet voor gedeeltelijke dekking van de kapitaallasten van de investeringen in de gymvoorziening Martinihal.

Toevoegingen en onttrekkingen aan de reserve Rijksinfra

Door een herschikking van de reserves is er een bestemmingsreserve gevormd voor de Rijksinfra PHS en N65. Deze reserve wordt nog verder aangevuld met een jaarlijkse storting ten laste van de exploitatie (structureel) en de opbrengsten uit de verkoop van vastgoed (incidenteel).

Uit de reserve valt jaarlijks (structureel) een bedrag vrij om de gemaakte kosten te dekken. Deze bijdrage kan per jaar schommelen afhankelijk van de voor dat jaar geraamde kosten volgens het dekkingsplan.

Bijdrage groenfonds

De bijdragen in het kader van de weidevogelconvenant worden gedekt uit het groenfonds.

4.2.4 Stand van de voorzieningen

Voorzieningen kunnen gevormd worden voor:

- Gelijkmatische verdeling van lasten over de jaren, bijvoorbeeld onderhoudsvoorzieningen,
- Voor toekomstige uitstroom van middelen waarvan de oorzaak van de uitstroom in het verleden ligt, bijvoorbeeld wachtgeldverplichtingen.

Voorzieningen worden gevormd voor feitelijke of in rechte afdwingbare verplichtingen, die leiden tot een uitstroom van middelen en waarvan de omvang of het moment van afwikkelen onzeker is.

De beleidsruimte ten aanzien van voorzieningen is beperkt. Onze voorzieningen zijn op het vereiste peil.

Omschrijving	Saldo primo 2019	Saldo ultimo 2019	Saldo ultimo 2020	Saldo ultimo 2021	Saldo ultimo 2022	Saldo ultimo 2023
<i>Bedragen x 1.000</i>						
<u>Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's</u>	2.340	2.376	2.413	2.450	2.487	2.524
Voorziening pensioenverpl ambtsdragers	1.263	1.240	1.217	1.194	1.171	1.147
Voorziening wachtgeldverplichtingen	154	154	154	154	154	154
Voorz. toekomstige pensioenverpl ambtsdragers	572	632	692	752	812	872
Voorz. negatief eigen vermogen Stadsgewest	332	332	332	332	332	332
Voorziening afgesloten grondcomplexen	18	18	18	18	18	18
<u>Onderhoudsegalisatievoorzieningen</u>	2.811	2.704	2.612	2.765	2.571	2.637
Voorziening onderhoud openbare verlichting	65	65	65	65	65	65
Voorziening woonwagenlocatie Driesedam	0	1	0	-1	-2	-3
Voorziening woonwagenlocatie Olmenlaan	110	114	118	122	93	97
Voorziening onderhoud raadhuis	430	256	81	150	200	250
Voorziening onderhoud kettingweg	147	171	190	214	211	230
Voorziening onderhoud gemeentekantoor	536	541	547	494	333	328
Voorziening onderhoud Soc. Cult. Acc.	380	376	373	362	358	353
Voorziening onderhoud sportaccommodaties	470	481	443	452	398	384
Voorziening onderhoud acc. Sportparken	211	134	151	169	186	191
Voorziening onderhoud Clustervoorziening V-N	119	177	230	289	258	247
Voorziening exploitatie Clustervoorziening V-N	0	17	31	61	104	147
Voorziening brugonderhoud	342	371	383	387	365	348
<u>Voorzieningen van derden verkregen middelen</u>	1.188	971	519	285	103	-7
Egalisatievoorziening gemeentelijke riolering	1.179	963	512	279	98	-11
Voorziening sociaal fonds	9	8	7	6	5	4
Totaal voorzieningen algemene dienst	6.339	6.051	5.544	5.500	5.161	5.154
<u>Lagere marktwaarde overige eigendommen</u>	56	0	0	0	0	0

Voorziening waardering Mariellaschool	56	0	0	0	0	0
<i>Overige voorzieningen waarderings</i>	155	42	42	42	42	42
Voorziening dubieuze debiteuren	42	42	42	42	42	42
Voorziening dubieuze FVA	113	0	0	0	0	0
Totaal Generaal	6.550	6.093	5.586	5.541	5.202	5.196

4.3 Meerjarenbegroting balansposities

Het doel van de geprognosticeerde meerjarige balans is om de raad inzicht te geven in de ontwikkeling van onder meer de investeringen, de inzet van de reserves en voorzieningen, de financieringsbehoefte en het EMU-saldo.

De meerjarenraming van de balans ziet er als volgt uit.

Meerjarenraming gecompriemde balans per einde van het jaar (x € 1.000)						
	2018	2019	2020	2021	2022	2023
<u>Activa</u>						
Materiële vaste activa	98.713	108.607	113.081	114.985	119.703	126.045
Financiële vaste activa	818	1.143	951	826	713	600
Voorraden	1.131	-3.905	-338	-246	0	0
Overige vlottende activa	8.431	8.400	8.400	8.400	8.400	8.400
Totaal activa	109.093	114.245	122.095	123.964	128.816	135.046
<u>Passiva</u>						
Eigen vermogen						
Algemene reserve	11.138	12.231	11.512	10.280	10.280	10.280
Reserve saldi jaarrekening	1.269	-572	-720	-282	522	1.957
Bestemmingsreserves	32.593	20.656	7.953	7.469	6.836	6.154
Reserve grondexploitatie	0	3.398	4.902	4.952	4.952	4.952
Voorzieningen	6.339	6.051	7.045	5.500	5.161	5.154
Langlopende schulden	42.891	56.205	75.128	84.772	89.792	95.274
Vlottende passiva	14.863	16.275	16.275	11.275	11.275	11.275
Totaal passiva	109.093	114.245	122.095	123.964	128.816	135.046

Het eigen vermogen daalt fors en de schuldpositie toe. De gevolgen worden nader uiteengezet in de paragrafen Weerstandsvermogen en risicobeheersing en financiering.

Bijlagen

I Investeringsprogramma

Nieuwe investeringen

ProgrammaOmschrijving		Netto Inves- tering	2020	2021	2022	2023
<i>Bedragen × 1.000</i>						
Leven	Zuiderbos: Uitbreiding	8.174	75	0	4.050	4.050
Leven	Zuiderbos: Aankoop grond 2017	930	930	0	0	0
Leven	Zuiderbos: Parkeervoorziening 2017	54	0	0	54	0
Leven	Zuiderbos: Duurzaamheidsmaatregel	265	0	0	265	0
Leven	Zuiderbos: Duurzaamheidsmaatregel	-265	0	0	-265	0
Leven	OLP Zuiderbos	71	71	0	0	0
Leven	OLP Koningslinde	38	9	9	9	9
Leven	Units Koningslinde	400	400	0	0	0
Leven	OLP Mischa de Vries	67	67	0	0	0
Leven	Beweegcourt	150	150	0	0	0
Leven	Zwaluw vfc	1.700	1.700	0	0	0
Leven	Bewegen in de ruimte	100	25	25	25	25
Wonen	Rijksinfra: Bijkomende investeringen	250	0	0	250	0
Wonen	Rijksinfra: Olmenlaan-Heikantstraat	500	0	500	0	0
Wonen	Rijksinfra: VKA+ activeringsdeel	7.640	0	3.709	958	2.974
Wonen	Brug Fort Isabella	466	466	0	0	0
Wonen	Verharden Jagersboschlaan	676	676	0	0	0
Wonen	Natuurspeeltuin	40	40	0	0	0
Wonen	Parkeerterrein Martinilaan	250	250	0	0	0
Wonen	Kroonringen	30	30	0	0	0
subtotaal nieuwe investeringen		21.537	4.890	4.243	5.346	7.058

Zuiderbos

De realisatie van een nieuwbouwplan voor Zuiderbos is uitgesteld tot bouwmarktprijzen dalen. De planvoorbereiding voor nieuwbouw wordt voortgezet. In de Kadernota werd voorgesteld om het totale krediet voor het plan (gebaseerd op normbedragen) in de meerjarenbegroting op te nemen in 2023. Inmiddels zijn nieuwe inzichten ontstaan, waardoor dit krediet anders in de tijd verdeeld moet worden:

- De gyminventaris voor Zuiderbos wordt in 2019 aangeschaft in samenhang met een nieuwe huurovereenkomst voor de huur van de gymzaal van Reinier van Arkel. Kostenraming € 30.000;

- De werkelijke voorbereidingskosten van het “oude” plan zijn hoger dan het verstrekte voorschot van € 100.000. Kostenraming € 50.000 extra;
- De voorbereidingskosten voor het “nieuwe” plan worden voor 2019 geraamd op € 25.000 en voor 2020 op € 75.000;
- Voor de nieuwbouw moet grond van Reinier van Arkel aangekocht worden. Dit proces moet via het College Sanering lopen, waarbij de geldigheidstermijn van de door deze instantie bepaalde grondprijs geldig is t/m maart 2020. Vóór afloop van deze termijn zal een besluit genomen moeten worden om tot de grondaankoop over te gaan zonder dat daarbij sprake is van een hernieuwde taxatieopgave na maart 2020. De kosten van de grondaankoop zijn geraamd op € 930.480. In 2016 was de raming voor dit onderdeel € 240.000, waarbij rekening is gehouden met de situatie en de afspraken van 2006 die door de huidige procedure via College Sanering achterhaald zijn;
- De tijdelijke onderwijshuisvesting die gehuurd wordt van Reinier van Arkel zal vanaf 2023 niet meer beschikbaar zijn, zodat de nieuwbouw van de school in 2022 moet aanvangen. Onbekend is of het opgenomen normbedrag dan toereikend zal zijn;
- Recentelijk is gebleken dat de tijdelijke noodvoorzieningen onderwijskundig niet voldoen en aangepast zouden moeten worden. De kosten hiervan worden geraamd op €280.000 met de kanttekening dat nog nader bepaald wordt of de uitgave financieel verantwoord is.
- Tegenover een investering in duurzaamheidsmaatregelen staat een lening. Doordat de school minder energiekosten heeft door deze maatregelen, wordt dit voordeel aan de gemeente terugbetaald. Uit het oogpunt van een realistische terugverdiencapaciteit wordt het eerder geraamde bedrag gehandhaafd.*

Kroonringen

Gedurende 2020 worden circa 1.000 lantaarnpalen in Vught voorzien van kroonringen waaraan inwoners hun zak voor plastic, blik en drinkpakken kunnen hangen. De kosten hiervoor zijn 30.000. Deze worden geactiveerd. De kapitaallasten drukken op de begroting 2021 en verder.

Parkeerterrein Martinilaan

Het parkeerterrein verkeert in een slechte staat van onderhoud. Ook zijn er onvoldoende parkeerplaatsen om de hedendaagse parkeerbehoefte voorzien. Dit vraagt om een herinrichting van het parkeerterrein aan de Martinilaan.

Daarnaast heeft het Maurick College, via haar overkoepelend orgaan OMO, aandacht gevraagd voor een kwalitatieve herinrichting van het parkeerterrein. Dit terrein voorziet namelijk niet alleen in de parkeerbehoefte van de school, maar dient tevens als entree van de school. Het Maurick College wil namelijk haar school uitbreiden. Deze uitbreiding vormt een afronding van een lang traject om de school voor de toekomst gereed te maken en een kwantitatief en kwalitatief goed georganiseerd parkeerterrein maakt hier deel van uit.

Omdat wij begrip hebben voor voornoemde overwegingen is een herinrichtingsplan opgesteld. De herinrichting van het parkeerterrein bedraagt circa € 500.000,-. Zoals hiervoor is opgemerkt is het Maurick College/OMO overdag de grootste gebruiker van het parkeerterrein. Omdat zij belang heeft bij een kwantitatief en kwalitatief goed parkeerterrein, draagt het Maurick College/OMO de helft van de kosten voor de herinrichting. Per saldo is voor de herinrichting van het parkeerterrein Martinilaan een bedrag van € 250.000,- in de begroting opgenomen.

Vervangingsinvesteringen

ProgrammaOmschrijving		Netto	2020	2021	2022	2023
<i>Bedragen × 1.000</i>		Inves- tering				
Wonen	Vervanging grasvelden	140	35	35	35	35
Wonen	Openbare verlichting	759	185	188	191	194
Wonen	Verledding openbare verlichting	249	61	62	63	64
Wonen	Wegenplan	2.624	641	651	661	671
Wonen	Uitvoering groenbeleidsplan (MOR)	796	194	197	201	204
Wonen	Vervanging speelvoorzieningen	174	43	43	44	45
Wonen	GRP Pompen en Gemalen	672	165	167	169	170
Wonen	Verbetering van de riolering	9.326	2.297	2.320	2.343	2.367
Wonen	GRP beschoeiing	419	103	104	105	106
Wonen	Verkeers- en vervoersplan	868	212	215	219	222
Overhead	Overige Invest. Info-beleidsplan	985	320	255	205	205
Overhead	Inventaris gemeentekantoor	75	75	0	0	0
KPL	Motorfrees	7	0	7	0	0
KPL	Aanhanger Rior	22	22	0	0	0
KPL	Vervangen aanhanger	6	6	0	0	0
KPL	Vervangen aanhanger	6	6	0	0	0
KPL	Bestelauto VH-279-D	58	58	0	0	0
KPL	Bestelauto VN-364-R Noord	58	0	0	58	0
KPL	Bestelauto VN-483-X Zuid	58	0	0	58	0
subtotaal vervangingsinvesteringen		17.302	4.424	4.245	4.351	4.282

2 Aanpassingen meerjarenbegroting

Meerjarenbegroting (* € 1.000)	2020	2021	2022	2023
Saldo Kadernota 2020-2023	-1.526	4	580	1.684
Meicirculaire 2019	-94	-390	-738	-805
Gevolgen meicirculaire sociaal domein	-60	-421	-403	-340
Meerjarensaldo na circulaire	-1.680	-806	-561	539
Aanpassingen Programmabegroting 2020	2020	2021	2022	2023
Wonen				
Onderhoud bossen	-21	-21	-21	-21
Exploitatie sportzaal Lidwina	-17	0	0	0
Afvalstoffenheffing	90	199	215	223
Rioolheffing	95	106	83	112
Dotaties reserve Rijksinfra	1.000	1.000	1.000	0
Legesinkomsten	417	0	0	0
Dekking kapitaallasten brug Isabella	0	23	22	22
Budgetten openbare ruimte	5	5	5	5
Budgetten wonen en bouwen	12	12	12	12
Budgetten Ruimtelijke ordening	14	14	15	15
Verhuur Hertog v. Brabant	44	44	0	0
Overigen	4	2	2	2
Totaal programma Wonen	1.644	1.385	1.333	371
Aanpassingen Programmabegroting 2020	2020	2021	2022	2023
Leven				
SPUK-regeling	52	52	52	52
Huurharmonisatie binnensport	-12	-10	-10	-10
Exploitatie Het Kwartier	-25	0	0	0
Budgetten kinder- en peuteropvang	24	0	0	0
Centrummanagement	11	12	14	14
Noodunits Zuiderbos	0	0	0	-100
Toeristenbelasting	41	41	41	41
Elektriciteit evenementen	10	10	10	10
VVE-middelen	10	57	62	64
Overigen	-5	-9	-13	-14

<i>Totaal programma Leven</i>	106	154	156	56
Aanpassingen Programmabegroting 2020	2020	2021	2022	2023
Meedoen				
Abonnementstarief Wmo	-225	-225	-225	-225
Sociaal domein aanpassingen	33	33	33	33
Hulp in huishouden	0	110	110	110
Mantelzorgondersteuning/Zorgoppas	5	5	5	5
Wijkverpleegkundige	10	10	10	10
Begeleiding statushouders	49	50	52	52
Armoedecoördinator	23	23	23	23
Project automaatje	15	15	15	15
Inhuur Wegwijs+	0	100	100	100
Huurinkomsten Elzenburg	12	12	12	12
Activiteitenbudget jeugd en jongeren	11	11	11	11
WMO	344	0	0	0
Subsidie	9	9	9	10
<i>Totaal programma Meedoen</i>	287	154	155	155
Aanpassingen Programmabegroting 2020	2020	2021	2022	2023
Besturen				
Vergoedingen bestuur en Babs	-32	-21	-22	-22
Rekenkamerfunctie	20	21	21	21
Dierenambulance	4	4	4	4
ICT Burgerzaken	-24	-14	-14	-14
Kosten herindeling Haaren	-334	-858	-429	-429
<i>Totaal programma Besturen</i>	-365	-868	-439	-440
Aanpassingen Programmabegroting 2020	2020	2021	2022	2023
Overhead				
LED-verlichting gemeentekantoor	-60	-60	-60	-60
Wagenpark BOR	16	16	16	16
Overigen	2	6	2	2
<i>Totaal programma Overhead</i>	-42	-38	-42	-41
Aanpassingen Programmabegroting 2020	2020	2021	2022	2023
Overigen / Algemene dekkingsmiddelen				
Indexeringen 2020-2023	-24	-39	38	197
Kapitaallasten	-1	-145	20	22

Salarisbudgetten, cao en premies	-715	-885	-967	-663
Onroerend zaakbelasting	74	34	-10	214
Septembercirculaire 2019	242	644	731	636
Organisatie ombuiging	30	30	0	0
Reclameheffing	-7	-7	-7	-7
<i>Totaal Overigen</i>	-401	-368	-195	399
Uitkeringen gemeentefonds				
Uitkering statushouders	-32	-32	-32	-32
Bijdrage herindeling Haaren	334	858	429	429
<i>Totaal</i>	302	826	397	397
<i>Totaal bijgestelde verwachting</i>	-149	438	804	1.436

3 Staat van reserves

	Saldo	Toev	Onttrek	Toev	Onttrek	Toev	Onttrek	Toev	Onttrek	Toev	Onttrek	Saldo
	2018	2019	2019	2020	2020	2021	2021	2022	2022	2023	2023	2023
Algemene reserve	12.406	564	-739	281	-1.000	155	-1.387	0	0	0	0	10.280
Reserve saldo jaarrekening	0	974	-1.545	982	-1.131	982	-544	982	-178	982	453	1.957
Reserve grondexploitatie algemeen	1.519	1.967	-88	1.504	0	50	0	0	0	0	0	4.952
Bestemmingsreserve IHP	1.365	0	-153	0	-100	0	-755	0	-74	0	-61	223
Bestemmingsreserve gymvoorzieningen	276	0	-31	0	-31	0	-30	0	-30	0	-30	123
Reserve kapitaallasten accommodatiebeleid	103	802	-33	0	-33	0	-33	0	-33	0	-33	739
Reserve Groenfonds	118	0	-17	0	-12	0	-7	0	-7	0	-7	68
Bestemmingsreserve Rijksinfrastructuur	27.267	1.595	-12.649	2.540	-14.861	1.349	-965	530	-976	530	-1.039	3.321
Reserve Fonds Bovenwijkse voorzieningen	1.895	138	-1.050	0	-977	0	0	0	0	0	0	6
Bestemmingsreserve brug fort Isabella	0	0	0	574	0	0	-23	0	-22	0	-22	507
Bestemmingsreserve Ruimte voor Ruimte	0	1.050	0	0	-384	0	0	0	0	0	0	666
Reserve Moleneindplein	0	0	-20	600	-20	0	-20	0	-20	0	-20	500
Reserve overheveling budgetten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal	44.949	7.090	-16.325	6.481	-18.549	2.536	-3.764	1.512	-1.340	1.512	-759	23.342

4 Staat van voorzieningen

Omschrijving	Saldo primo	Toev	Ontrek	Toev	Ontrek	Toev	Ontrek	Toev	Ontrek	Toev	Ontrek	Saldo ultimo
<i>Bedragen × 1.000</i>	2019	2019	2019	2020	2020	2021	2021	2022	2022	2023	2023	2023
<u>Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's</u>	2.340	160	123	160	123	160	123	160	123	160	123	2.524
Voorziening pensioenverpl ambtsdragers	1.263	0	23	0	23	0	23	0	23	0	23	1.147
Voorziening wachtgeldverplichtingen	154	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	154
Voorz. toekomstige pensioenverpl ambtsdragers	572	60	0	60	0	60	0	60	0	60	0	872
Voorz. negatief eigen vermogen Stadsgewest	332	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	332
Voorziening afgesloten grondcomplexen	18	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	18
<u>Onderhoudsegalisatievoorzieningen</u>	2.811	372	480	370	461	385	233	398	592	398	332	2.637
Voorziening onderhoud openbare verlichting	65	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	65
Voorziening woonwagenlocatie Driesedam	0	3	3	3	4	3	4	3	4	3	4	-3
Voorziening woonwagenlocatie Olmenlaan	110	14	10	14	10	14	10	14	43	14	9	97
Voorziening onderhoud raadhuis	430	73	247	73	247	73	3	73	24	73	23	250
Voorziening onderhoud kettingweg	147	24	0	24	5	24	0	24	27	24	5	230
Voorziening onderhoud gemeentekantoor	536	70	64	70	64	70	123	70	230	70	75	328
Voorziening onderhoud Soc. Cult. Acc.	380	0	4	0	4	0	10	0	4	0	6	353
Voorziening onderhoud sportaccommodaties	470	11	0	10	48	10	0	10	64	10	24	384
Voorziening onderhoud acc. Sportparken	211	18	95	18	0	18	0	18	0	18	13	191
Voorziening onderhoud Clustervoorziening V-N	119	78	20	79	26	79	20	79	109	79	90	247
Voorziening exploitatie Clustervoorziening V-N	0	17	0	15	0	30	0	43	0	43	0	147
Voorziening brugonderhoud	342	65	37	65	52	65	62	65	87	65	82	348
<u>Voorzieningen van derden verkregen middelen</u>	1.188	-213	4	3	455	3	237	3	185	3	113	-7

Egalisatievoorziening gemeentelijke riolering	1.179	-216	0	0	451	0	233	0	181	0	109	-11
Voorziening sociaal fonds	9	3	4	3	4	3	4	3	4	3	4	4
Totaal voorzieningen algemene dienst	6.339	320	607	533	1.040	548	593	561	900	561	567	5.154
<i>Lagere marktwaaarde overige eigendommen</i>	<i>56</i>	<i>0</i>	<i>56</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Voorziening waardering Mariellaschool	56	0	56	0	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Overige voorzieningen waarderungen</i>	<i>155</i>	<i>0</i>	<i>113</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>42</i>
Voorziening dubieuze debiteuren	42	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	42
Voorziening dubieuze FVA	113	0	113	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal Generaal	6.550	320	776	533	1.040	548	593	561	900	561	567	5.196

5 Baten en lasten landelijke taakvelden

Taakvelden landelijk (bedragen x €1.000)	Baten 2020	Lasten 2020	Saldo 2020
0.1 Bestuur	0	2.037	2.037
0.10 Mutaties reserves	-17.183	5.265	-11.918
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	0	-149	-149
0.2 Burgerzaken	-420	1.110	690
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	-657	643	-14
0.4 Overhead	-522	9.322	8.800
0.5 Treasury	-30	-52	-81
0.61 OZB woningen	-5.208	531	-4.677
0.62 OZB niet-woningen	-2.764	12	-2.752
0.64 Belastingen Overig	-43	0	-43
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	-38.181	4	-38.177
0.8 Overige baten en lasten	-238	195	-44
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	0	0	0
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	0	1.483	1.483
1.2 Openbare orde en veiligheid	-8	292	284
2.1 Verkeer en vervoer	-155	2.700	2.545
2.5 Openbaar vervoer	-864	15.824	14.960
3.1 Economische ontwikkeling	0	191	191
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-19	23	4
3.4 Economische promotie	-343	251	-92
4.2 Onderwijshuisvesting	-200	2.776	2.576
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	-70	449	379
5.1 Sportbeleid en activering	-14	603	589
5.2 Sportaccommodaties	-399	1.320	921
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-13	1.097	1.084
5.4 Musea	0	61	61
5.5 Cultureel erfgoed	0	164	164
5.6 Media	0	610	610
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-67	1.957	1.890
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-52	3.911	3.859
6.2 Wijkteams	-43	1.528	1.484
6.3 Inkomensregelingen	-4.544	6.545	2.002
6.4 Begeleide participatie	0	3.831	3.831
6.5 Arbeidsparticipatie	0	975	975

6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	0	311	311
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	-153	4.444	4.291
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	0	4.640	4.640
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	0	36	36
7.1 Volksgezondheid	0	909	909
7.2 Riolering	-3.658	2.590	-1.068
7.3 Afval	-3.315	2.604	-711
7.4 Milieubeheer	0	435	435
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	-13	8	-5
8.1 Ruimtelijke ordening	-74	1.127	1.053
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	-1.652	148	-1.504
8.3 Wonen en bouwen	-3.345	1.482	-1.863
Totaal taakvelden	-84.247	84.247	0

6 Baten en lasten per programma per taakveld

<i>Taakvelden (bedragen x €1.000)</i>	Baten 2020	Lasten 2020	Saldo 2020
I WONEN			
030 Beheer overige gebouwen en gronden	-657	643	-14
210 Verkeer en vervoer	-155	2.700	2.545
250 Openbaar vervoer	-864	15.827	14.963
570 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-67	1.957	1.890
720 Riolering	-3.658	2.590	-1.068
730 Afval	-3.315	2.604	-711
740 Milieubeheer	0	435	435
750 Begraafplaatsen en crematoria	-13	8	-5
810 Ruimtelijke ordening	-74	1.127	1.053
820 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	-1.652	148	-1.504
830 Wonen en bouwen	-3.345	1.482	-1.863
	-13.800	29.521	15.721
2 LEVEN			
310 Economische ontwikkeling	0	191	191
330 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-19	23	4
340 Economische promotie	-343	251	-92
420 Onderwijshuisvesting	-200	2.755	2.555
430 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-70	470	401
510 Sportbeleid en activering	-14	603	589
520 Sportaccommodaties	-399	1.320	921
530 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-13	1.097	1.084
540 Musea	0	61	61
550 Cultureel erfgoed	0	164	164
560 Media	0	610	610
	-1.058	7.545	6.488
3 MEEDOEN			
600 Zelfredzaam zijn en zelfstandig wonen	-42	3.609	3.567
605 Begeleiding statushouders	-10	171	161
610 De jeugd doet volop mee	0	219	219
620 Maatwerkvoorzieningen voor ondersteuning en zorg	-153	9.239	9.086
630 Ondersteuning bij armoede en zorg	-20	1.460	1.440
640 Meedoen en economisch zelfstandig zijn	-4.524	9.995	5.471
650 Gezond meedoen	0	909	909

660 Algemeen sociaal domein	-43	1.528	1.484
	-4.792	27.130	22.337
4 BESTUREN			
010 Bestuur	0	2.037	2.037
020 Burgerzaken	-420	1.110	690
110 Crisisbeheersing en brandweer	0	1.483	1.483
120 Openbare orde en veiligheid	-8	292	284
	-428	4.922	4.494
7 OVERHEAD			
040 Overhead	-19	8.819	8.800
900 Kostenplaatsen	-503	503	0
	-522	9.322	8.800
8 ALGEMENE DEKKINGEN			
000 Mutaties reserves	-17.183	5.265	-11.918
011 Resultaat van de rekening van baten en lasten	0	-149	-149
050 Treasury	-30	-52	-81
061 OZB woningen	-5.208	531	-4.677
062 OZB niet-woningen	-2.764	12	-2.752
064 Belastingen overig	-43	0	-43
070 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	-38.181	4	-38.177
080 Overige baten en lasten	-238	195	-44
090 Vennootschapsbelasting (VpB)	0	0	0
	-63.647	5.806	-57.841
	-84.247	84.247	0

7 Normen en toetsingskader

Gemeente Vught		
Normen en toetsingskader		
Activiteit/product	Wetgeving extern	Regelgeving intern
Algemeen		
Algemene overkoepelende verordeningen beleidsregels en/of besluiten	Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten	
	Gemeentewet	
	Wet Dwangsom	
	Nota procedure aanlevering verantwoordingsinformatie Sisa	
	Regeling informatievoorziening Sisa	
Algemeen financieel middelenbeheer	Kadernota rechtmatigheid	
	Wet Gemeenschappelijke Regelingen	
	Wet markt en overheid	Financiële verordening gemeente Vught
	Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semi publieke sector	Controleverordening gemeente Vught
	Wet op de loonbelasting	
	Wet op de omzetbelasting	
	Wet op het BTW compensatiefonds	
	Regeling Verzameluitkering	
	Wet houdbare Overheidsfinanciën	
	Aanbestedingswet 2012	
	Werkkostenregeling	

	Wet modernisering vennootschapsbelastingplicht overheidsfinancien	
Treasury	Regeling Uitzettingen en Derivaten Decentrale Overheden (Ruddo)	Treasurystatuut
	Wet en uitvoeringsregeling Financiering Decentrale Overheden (Fido)	
	Regeling schatkistbankieren decentrale overheid	
Arbeidsvoorwaarden en personeelsbeleid	Algemene burgerlijke pensioenwet	
	Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers (APPA)	
	Ambtenarenwet	
	CAR/UWO (RAP)	
	Sociale verzekeringswetten	
Wonen		
Beheer overige gebouwen en gronden	Huurwet	Evaluatie Pachtbeleid 2010
	Wet nadeelcompensatie en schadevergoeding overheid	Beleidsnotitie Beheer Resstroken 2011
		Herwaardering Prijsmethodiek verkoop en verhuur reststroken 2013
Verkeer en vervoer	Wegenverkeerswet/Wegenwet	Verkeer en Vervoerplan 2014-2018
		Nota Parkeerbeleid 2013-2022
		Beleid Gladheid bestrijding
		Beleid laadpalen-Regeling laadpalen elektrisch vervoer
		Parapluplan parkeren
Openbaar groen	Verordening Ruimte Noord-Brabant 2014	Nota Groen 'Groen verbindt' 2016
	Natuurbeschermingswet 1998	Monumentale- en waardevolle bomenlijst 2016

		Beheerplan Speelvoorzieningen 2015-2018
		Notitie Biodiversiteit 2018
Riolering		Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan 2018-2023
		Verordening op de heffing en de invordering van de rioolheffing 2014
		Subsidieverordening gemeente Vught 2017, Regeling projectsubsidies
		Afkoppelen en aansluiten riolering gemeente Vught 2012
		Aansluitverordening riolering 2014
Afval	Landelijk Afvalbeheerplan 2017-2029	Afvalstoffenverordening Vught 2019
		Afvalbeleid 2016
Milieubeheer	Wet Milieubeheer	Nota duurzaamheid 2011
	Flora-en faunawet	
	Wet bodembescherming	
Begraafplaatsen en crematoria	Wet op de lijkbezorging	Verordening lijkbezorgingsrechten (2007)
		Beheersverordening begraafplaats (2009)
Ruimtelijke ordening	Besluit ruimtelijke ordening	Structuurvisie Vught 2013
	Wet ruimtelijke ordening	Woonvisie
	Verordening Ruimte Noord-Brabant 2014	
	Structuurvisie Ruimtelijke Ordening Noord-Brabant 2014	
	Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht (WABO)	
Grondexploitatie	Wet modernisering vennootschapsbelastingplicht overheidsfinancien	Uitvoeringsprogramma grondbedrijf 2018-2021
		Grondnota

Wonen en bouwen	Woningwet	Woonvisie vught 2016-2019
	Pachtnormenbesluit	Structuurvisie Vught 2012
		Bouwverordening 2012
		Welstandsnota 2016
		Bouwverordening 2012
		Handhavingsbeleid fysieke leefomgeving 2016-2019
		Algemene Plaatselijke verordening 2016
		Preventie- en handhavingsplan Drank- en Horecawet 2014
		Verordening Kwaliteit Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving Omgevingsrecht
Leven		
Economie		
Onderwijs	Gemeentelijk Onderwijsachterstandenbeleid (GOA)	Verordening onderwijshuisvesting 2009
	Wet educatie- en beroepsonderwijs (WEB)	Convenant voor- en vroegschool (juni 2015)
	Wet op primair onderwijs	
	Wet op voortgezet onderwijs	
Sportbeleid en sportaccomodaties		Subsidieverordening 2017-2021
Cultuur en Media	Bibliotheekwet (Wsob)	Cultuurnota Verbinden en Vernieuwen 2008
	Mediawet	Subsidieverordening 2017-2021
		Beleidskader Buitenschoolse Cultuureducatie 2017-2020
		Monumentenverordening Vught 2010
Meedoen		

Sociaal domein algemeen	Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen	Beleidskader Wij zijn Vught (2017)
Jeugd	Wet OKE (Wet ontwikkelingskansen door Kwaliteit en Educatie)	Verordening maatschappelijke ondersteuning
WMO	Wet gemeentelijke schuldhulpverlening	Lokale sociale agenda 2019
Kinderopvang	Besluit Bijstandverlening zelfstandigen	Beleidsregels Jeugdhulp Vught 2015
Schuldhulpverlening	Regeling administratieve uitvoeringsvoorschriften BBZ 2004	Besluit Jeugdhulp 2017
Maatschappelijke opvang, verslavingsbeleid en openbare geestelijke gezondheidszorg	Regeling financiering en verantwoording IOAW, IOAZ en BBZ	Verordening jeugdhulp gemeente Vught 2015
	Regeling uitkeringen gemeenten BBZ voor de uitvoeringsjaren 2012 e.v.	Inkoopkader Jeugd 2017-2020
	Regeling vastlegging grondslagen IOAW	Beleidsregels maatschappelijke ondersteuning 2017
	Regeling verstrekkingen asielzoekers en andere categorieën vreemdelingen	Nadere regels maatschappelijke ondersteuning 2017
	Wet inkomensvoorziening Oudere en Gedeeltelijk Arbeidsongeschikte	Regeling bijzondere bijstand gemeente Vught
	Arbeidsongeschikte werkoze Werknemers (IOAW)	Regeling Meedoen
	Wet inkomensvoorziening Oudere Werkelozen (IOW)	Beleidsregels Kindpakket gemeente Vught
	Wet inkomensvoorziening Oudere en Gedeeltelijk Arbeidsongeschikte	Verordeningen Participatiewet 2017
	gewezen Zelfstandigen (IOAZ)	Beleidsregels Participatiewet 2017
	Wet Sociale Werkvoorziening (WSW)	Beleidskader social return 3.0 2018
	Werk werk en zekerheid (Wwz)	Verordening Adviesraad Sociaal domein
	Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO)	
	Regionaal beleidskader volwasseneneducatie	
	Participatiewet	

	Invorderingswet	
	Huisvestingswet 2014	
	Wet Bundeling van Uitkeringen Inkomensvoorzieningen aan gemeenten	
	Besluit gelijkstellingen vreemdelingen Participatiewet, IOAW, IOAZ	
	Jeugdwet	
	Besturen	
Bestuur	Gemeentewet	Verordening op de ambtelijke bijstand gemeente Vught 2014
		Verordening burgerinitiatief gemeente Vught 2014
	Wet bescherming persoonsgegevens	
	Algemene Verordening gegevens bescherming (AVG)	

8 Verplichte beleidsindicatoren

Met ingang van het begrotingsjaar 2017 vereist het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) dat onderstaande set van verplichte beleidsindicatoren in de programmabegroting wordt opgenomen.

[Dashboard - Cijfers en statistieken van je gemeente - Vught](#)

Beleidsindicatoren programma Wonen	Eenheid	Periode	Waarde
Omvang huishoudelijk restafval	Kg/inwoner	2017	91
Hernieuwbare elektriciteit	%	2017	2,2
Gemiddelde WOZ-waarde woningen	€1.000	2018	345
Nieuw gebouwde woningen	aantal per 1.000 woningen	2016	7,6
Demografische druk	%	2019	78,1
Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	€	2019	818
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	€	2019	925

Beleidsindicatoren programma Leven	Eenheid	Periode	Waarde
Funciemenging	%	2018	52,6
Vestigingen (van bedrijven)	Per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar	2018	143,6
Absoluut verzuim (aantal leerlingen dat niet staat ingeschreven op een school)	Per 1.000 inwoners van 5 tot 18 jaar	2017	2,5
Relatief verzuim (Aantal leerlingen dat staat ingeschreven, maar ongeoorloofd afwezig is)	Per 1.000 inwoners van 5 tot 18 jaar	2017	10,1
Voortijdig schoolverlaters (VO+MBO)	% leerlingen (12-23 jaar) dat voortijdig (zonder startkwalificatie) het onderwijs verlaat	2016	1,2
Niet sporters	% niet wekelijkse sporters	2016	42,5

Beleidsindicatoren programma Meedoen	Eenheid	Periode	Waarde
Banen	Per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 – 64 jaar	2018	765,3
Jongeren met een delict voor de rechter	% 12 t/m 21 jarigen	2015	0,81
Kinderen in een gezin dat moet leven van een bijstandsuitkering	% kinderen tot 18 jaar	2015	2,41
Netto arbeidsparticipatie	% van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de	2018	70,6

	(potentiële) beroepsbevolking		
Werkloze jongeren	% 16 t/m 22 jarigen	2015	1,01
Personen met een bijstandsuitkering	Per 1.000 inwoners vanaf 18 jaar	2e helft 2018	17,2
Lopende re-integratievoorzieningen	Per 1.000 inwoners van 15 – 64 jaar	1e helft 2018	31,5
Jongeren met jeugdhulp	% jongeren tot 18 jaar ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar	2e helft 2018	7,6
Jongeren met jeugdbescherming	% jongeren tot 18 jaar ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar	2e helft 2018	0,6
Jongeren met jeugdreclassering	% jongeren van 12 tot en met 22 jaar ten opzicht van alle jongeren van 12 tot en met 22 jaar	2e helft 2018	0,3
Clënten met een maatwerkarrangement WMO	Per 1.000 inwoners	2e helft 2018	47

Beleidsindicatoren programma Besturen	Eenheid	Periode	Waarde
Formatie	FTE per 1.000 inwoners	2018	7,5
Bezetting	FTE per 1.000 inwoners	2018	7,1
Apparaatskosten	Kosten (€) per inwoner	2018	702
Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	2018	14,8
Overhead	% van totale lasten	2018	12,2
Verwijzingen Halt	Aantal per 10.000 jongeren	2018	118
Winkeldiefstallen	Aantal per 1.000 inwoners	2018	0,8
Geweldsmisdrijven	Aantal per 1.000 inwoners	2018	4,2
Diefstallen uit woning	Aantal per 1.000 inwoners	2018	2,1
Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	Aantal per 1.000 inwoners	2018	4,2

9 Afkortingenlijst

ABZ	(Stichting) Anders Bezig Zijn
AFC	Agrifood Capital
AFM	Autoriteit Financiële Markten
AMT	Algemeen Management Team
APV	Algemene Plaatselijke Verordening
Awb	Algemene wet bestuursrecht
BABW	Besluit Administratieve Bepalingen inzake het Wegverkeer
BAG	Basisregistratie adressen en gebouwen
BBV	Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten
BDU	Brede doeluitkering
BDUR	Brede doeluitkering rampenbestrijding
BGT	Basisregistratie Grootchalige Topografie
BIE	Bouwgronden in exploitatie
BIS	tierde verhouding tussen eigen vermogen en de niet-risicovrije kredietverlening
BLIZO	(onderdeel WSD-groep) leerwerkbedrijf vnl. voor visueel en auditief beperkte mensen
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
BOA	Buitengewoon Opsporingsambtenaar
BOR	Beheer Openbare Ruimte
BRP	Basis Registratie Personen
Bs	Basisschool
BTW	BTW-compensatiefonds
BUIG	Wet Bundeling van Uitkeringen Inkomensvoorziening aan Gemeenten
Burap	Bestuursrapportage
BV	Besloten Vennootschap
B&W	Het college van Burgemeester en Wethouders
BWV	Bovenwijkse voorzieningen
CAO	Collectieve Arbeids Overeenkomst
CJG	Centrum voor Jeugd en Gezin
COELO	Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden
CPO	Centrum Plan Oost
DVR	De Vughtse Regeling
Dzd	Duizend
EHBO	Eerste Hulp Bij Ongelukken
EMU	Economische en Monetaire Unie
Fte	Formatieplaats
GFT	Groenten- Fruit- en Tuinafval
GGD	Gemeentelijke of Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst
GHOR	Geneeskundige Hulp bij Ongevallen en Rampen
GKB	Gemeentelijke kredietbank
GMC	Gemeenschappelijk Meldcentrum Brabant-Noord
GreX	Grondexploitatieverdeling
GRP	Gemeentelijk Rioleringsplan
HHT	Huishoudelijke Hulp Toelage
Hr	Human Resources
ICT	Informatie en Communicatie Technologie
iDOP	integraal Dorpsontwikkelingsplan
IEGG	In exploitatie genomen gronden

IHP	Integraal Huisvestingsplan Onderwijs
IKB	Individueel keuze budget
IKC	Integraal Kindcentrum
I&M	Ministerie van -: Infrastructuur en Milieu
JMJ	Jezus, Maria, Jozef
JC	Jongerencentrum
LDEC	Lokale Duurzame Energie Coöperaties
MER	Milieu Effect Rapportage
MIRT	Meerjarenprogramma Infrastructuur Ruimte en Transport
MJPG	Meerjarenprogramma Geluidsanering
MKB	Midden en Klein Bedrijf
MOR	Meerjarenuitvoeringsprogramma Openbare Ruimte
NIEGG	Niet in exploitatie genomen gronden
NOB	NoordOost Brabant
NV	Naamloze Vennootschap
ODBN	Omgevings Dienst Brabant Noord
OKE	Ontwikkelkansen door kwaliteit en educatie
OLP	Onderwijs Leerpakket
OM	Openbaar Ministerie
OTB	Ontwerp Tracé Besluit
OV	Openbaar vervoer / Openbare Verlichting
OW	Onderwijs
OZB	Onroerende Zaak Belasting
PAS	Programma Aanpak Stikstof
P&C	Planning en Control
PGB	Persoons gebonden budget
PHS	Programma Hoogfrequent Spoor
P&O	Personeel en Oragnisatie
Pro	Praktijk Onderwijs
RAV	Regionaal Ambulance Vervoer
RMC	Regionale Meld- en Coördinatiefunctie
RVV	Reglement Verkeersregels en Verkeerstekens
SCC	Sociaal Cultureel Centrum
SHP	Stadhouderspark
SHV	Schuldhelpverlening
TB	Tracé Besluit
u/g	uitgeleende gelden
UVP	Uitvoeringsplan
UWV	Uitvoeringsinstituut Werknemers Verzekeringen
VET	Vughtse Energie Transitie
vGRP	Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan
VHROSV	Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing
V-N	Vught Noord
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
VpB	Vennootschapsbelasting
VRI	bij onderwijs Glorieuxlaan
Vrz	Voorzieningen
VSO	Voortgezet Speciaal Onderwijs
VTH	Vergunningen, Toezicht en handhaving
Vve	Voor- en vroegschoolse educatie
VVP	Verkeers- en Vervoersplan

WABO	Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht
Wajong	Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten
WAS	Warenwetbesluit Attractie- en speeltoestellen
Wet FIDO	Wet Financiering Decentrale Overheden
WION	Wet Informatie uitwisseling Ondergrondse Netten
Wkpb	Wet kenbaarheid publiekrechtelijke beperkingen
WK-weg	Wolfskamerweg
Wlz	Wet langdurige zorg
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning
WOZ	Waardering Onroerende Zaken
Wro	Wet ruimtelijke ordening
WSD	Werkvoorzieningschap de Dommel
WSW	Waarborgfonds Sociale Woningbouw
WVA	Wet verbetering arbeidsmarktpositie alleenstaande ouders